

50-LETNICA SMRTI ALOJZA DRAGANA - Ob 50. obletnici smrti komandanta Cankarjeve brigade in načelnika štaba 15. udarne divizije NOV v Suhi krajini, ki je na pragu svobode 16. aprila 1945 padel v bojih z Nemci pokopališču na Dolžu, kjer je legendarni partizanski komandant Dragan nik skupnosti Cankarjeve brigade, orisal življenjsko in borbeno pot tega gročnega in hrabrega domoljuba iz gorjanskega Podgorja. Alojzu Draganu so posmrtno podelili najvišje priznanje Cankarjeve brigade in ga izročili njegovi hčerki Albini, nečaku Janezu Draganu, ki je prevzel Draganovo domačijo, in dolški šoli pa monografijo o 15. diviziji. Pesmi so na grobu recitirale učenke stopiške šole. (Foto: A. Barteli)

Izkazalo se je namreč, da za uresničitev natečajnih rešitev za spominsko obeležje pod Krosom stvar in na Teharjah enostavno ni naročniško dela in da je vso stvar zavrli vladni kompetenčni spor, kar pomeni, da se ne ve, v čigavo pristojnost naloga sploh sodi. Zdaj, ko se čas za pridobitev potrebne dokumentacije, kaj šele gradnjo, izteka, so v vladi to moglo naložili ministrici za delo, ki tudi pri najboljši volji ne bo mogla preprečiti, da spominska slovesnost tudi 25. junija ne bo potekala v bistveno bolj urejenih razmerah, kot je tistega juljskega dne pred petimi leti, ko sta si predsednik Kučan in metropolit dr. Šuštar simbolno segla v roke.

Saje najboljši dirigent

NOVO MESTO - Pihalni orkester Krka Zdravilišča iz Straže se je pred kratkim udeležil mednarodnega tekmovanja v italijanskem mestu Riva del Garda in dosegel izvrstnih uspeh. Na tem tekmovanju je nastopilo 51 pihalnih orkestroev iz 11 evropskih držav. Sražani so se prijavi-li za nastop v 3. kategoriji, komisija pa jih je na podlagi posnetka uvrstila v 2. kategorijo, v kateri je nastopalo 19 orkestroev, nastope pa je ocenjevalo 7 priznanih evropskih glasbenih strokovnjakov.

V svoji skupini je pihalni orkester Krka Zdravilišča, ki je nastopil v 57-članski postavi, osvojil 1. mesto in za nagrado dobil Jamahin pihalni instrument bariton, ki je vreden 4.000 mark. Njihov dirigent Miro Saje je bil na tem mednarodnem tekmovanju proglašen za najboljšega dirigenta v vseh štirih kategorijah.

Trgovsko proizvodno podjetje, 68000 Novo mesto, Bršljin 37. Tel.: 068/324-442.

**GORILCI ŽE OD
53.762 SIT BPD DALJE**

OSREDNJA PROSLAVA V ŠPORTNI DVORANI

NOVO MESTO - Pod pokroviteljstvom mestne občine Novo Mesto in Občinskega odbora Zveze borcev Novo mesto bo v počastitev 50. obletnice zmage nad nacifašizmom in konca druge svetovne vojne za prebivalce občin Novo mesto, Sentjernej in Škofjan osrednja proslava v četrtek, 27. aprila, ob 17. uri v Športni dvorani v Novem mestu. Sodelovalijo bodo Partizanski pevski zbor iz Ljubljane, pihalni orkester zdravilišča Dolenjske Toplice, Krka in slavnostni govornik Bogdan Osolnik. Z vabilom na to proslavo hkrati čestitamo vsem občanom za državnih praznik 27. april, dan upora proti okupatorju.

ra proti okupatorju. ODBOR
ZA PRIPRAVO PROSLAVE

Politikova osebna varnost

Ceausescu je potoval na Zahod v spremstvu nekaj tisoč varnostnikov, ki so tam pretakali vsak kot, v katerem bi lahko tičal atentator. Sicer osebno spremstvo ni izum stalinske nezaupljive Vzhodne Evrope, ampak se mu ne odreče tudi preostali svet. Može gorile, ki nastavljajo hrbet morebitnim krogom iz nepriznanih cerk, so praviloma obvezni del žive prtljage politikov visokega ranga. To nekako ureja tudi ustrezen zakon, ki je jasen v tem, koga od državljanov v državi je potrebno varovati. Navadni smrtnik mogoče vidi v politikovih varnostnikih in šoferjih zgolj živ dokaz domišljavosti in razpisnosti državnih vrhov, ki so preobdani od denarja davkoplačevalcev. Vendar je res, da dober državnik ne zraste na vsakem zelniku in da prav zaradi svoje izjemnosti lahko gre na živce kateremu od konkurenčnih državljanov, zaradi česar lahko pride do komplikacij, ki zaradi narave stvari zmotijo normalno delovanje države. Ni pa nujno, da državniku strežejo po življenju sovražniki, dovolj je že, da se sam vozi naokoli z avtomobilom in da je slab ali vsaj nepredvidljiv šofer, o čemer domnevajo v Kacinovem primeru. Kar zadeva varovanje politikov - o tem vprašujemo tudi v tokratni anketi - lahko zadevo zasakamo tudi tako: kdo vse v državi je tako nenadomestljiv, da ga je potrebno varovati?

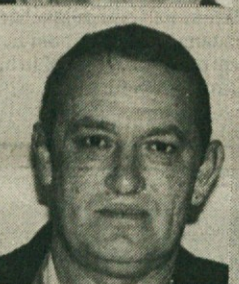
POLONA TOMAŽIN, trgovka iz Velikih Lašč: "Menim, da naj veljajo predpisi za vse enako, se pravi, naj bi politiki, ministri itd. ne imeli posebnega varovanja, šoferjev itd., saj bi bilo vse to treba dodatno plačati in bi bili večji davki. Tudi med drugimi ljudmi jih je veliko, ki jih je škoda in bi jih kazalo varovati, saj imajo veliko znanja, ki bi ga lahko prenesli na mlajše. Eden takih je bil dr. Godina, ki se je pred leti smrtno ponesrečil."

IGOR JUŽNIČ, montažer pri Kočevskem tisku v Kočevju: "Ne strinjam se, da bi politike ali kogarkoli še posebej varovali. Za tako dodatno varovanje bi šlo veliko denarja, kar pomeni, da bi se gotovo povečale davke oz. obdavčenje podjetij pa tudi vseh prebivalcev. Sicer pa, če se vozi politik sam in se zaleti, nastrada le on; če bi imel še šoferja, bi bila poškodovana ali celo mrtva lahko dva."

BORIS ŠIKONJA, učitelj športne vzgoje v metliški Tekstilni šoli: "Bolje, da jih ne varuje nihče, kot da so premalo varovani. En osebni stražar ne more uspešno varovati ene osebe. Po tem, kar opazimo navadni smrtniki, je varovanje naših visokih osebnosti takšno, da bi jih lahko vsak ubil, če bi hotel. Lahko se tolažimo s tem, da smo varna dežela. Koliko takšno varovanje stane, ne vem, vem pa, da mora občan, če si najame stražo, krepko poseči v žep."

STANE LOZAR, slikopleskar iz Črnomlja: "Naše visoke osebnosti bi morale imeti vsaj svojega šoferja. Če bi ga nedavno imel tudi minister Kacin, se verjetno ne bi zgodilo, kar se je. Sicer pa mislim, da naša država še ni tako nevarna, da bi morali imeti dobro varstvo. Od Slovencev ne bi nihče nikomur storil nič zalega, ker nismo takšen narod. Kadar pa gre do naših politikov v tujino, pa tako in tako država gostiteljica poskrbi za njihovo varnost."

ANDREJ PETERLE, avtomobilist pri Avto centru Slak v Trebnjem, doma z Drečjega vrha pri Trebelnem: "Policisti naj bi bili po mojem predvsem več na cestah, da bi se morebiti na ta način vsaj nekoliko izboljšala prometna varnost, čeprav se dobro zavedam, da ta ni toliko odvisna od števila policistov na cestah kot od kulture udeležencev v prometu. Politike pa bi lahko varovale razne zasebne detektivske agencije, ki jih je pri nas že precej."

FRANC PERNOVŠEK, uslužbenec Slovenskih železnic, doma iz Boštana: "Naši politiki nas davkoplačevalce stanejo že preveč denarja in ne zdi se mi ravno najbolj posrečeno, da jih morajo varovati policisti. Prepričan sem namreč, da dober in pošten politik ne potrebuje nobenega posebnega varstva. Kaže, da si skušajo naši politiki s policijskim varstvom nekako povečevati svojo politično težo oz. veljavo, čeprav je to zelo prozorno."

JOŽE KRANJC iz Brezja v Podbočju: "Predsedniki držav in vlad morajo imeti varnostnike, medtem ko bi jih morali imeti ministri in poslanci le ob izjemnih trenutkih. Tu je še vprašanje denarja, saj to plačamo davkoplačevalci. V Sloveniji je manj nevarnosti kot v tujini, obstaja pa, kar se je pokazalo pri Krambergerju, zato je bolje, da za varnost že prej poskrbimo. Če bi imel Kramberger to urejeno, bi bil danes prav gotovo še med nami."

DARKO TERIHAIJ, direktor Hotela Mokrice: "Res je, da ima vsak kakšnega sovražnika, toda mislim, da Slovenija ni taka država, v kateri bi bil običaj zamere zaradi izrečenih besed reševati z orožjem. Če v državi prevladuje miroljubno razmišljanje, ni razlogov, da bi naše funkcionarje vse počez čuvali. Morda so do varovanja upravičeni le najvišji politiki. Varovali naj bi jih diskretno in ne z od daleč vidnimi varnostniki."

ZDENKA VIDIC, uslužbenka Novotehne iz Novega mesta: "Obrambni minister je v Dolenjskih Toplicah in slišala sem, da je zaščiten kot medved. V Sloveniji ni politika, ki bi bil potreben takšnega varovanja. Osebnosti šoferje naj bi imeli res dragoceni slovenski državljani, ki jih pa ni iskati med politiki, temveč med znanstveniki, umetniki in drugimi. Znameniti slovenski mikrokirurg Godina se je ponesrečil, ko je vozil 'pejčka'."

V LJUBLJANI 19. AVTOMOBILSKI SALON

LJUBLJANA - Na Gospodarskem razstavišču bodo za obiskovalce odprli v soboto, 22. aprila, 19. slovenski avtomobilski salon. Na kar 12.000 kvadratnih metrih razstavnih površin bodo prikazane vse novosti avtomobilske industrije, poleg njih pa še nekaj zanimivih starih vozil. Posredno ali neposredno se bo predstavilo kar 286 razstavljalcev iz 13 držav. Cena vstopnic je 600 tolarjev, za šolarje, dijake, študente in upokojence pa le polovico tega zneska.

Pri skupnih nalogah odpade samohvala

S seje OO SGF Novo mesto

NOVO MESTO - Medtem ko Socialdemokratska stranka Slovenije ustanavlja regijski socialdemokratski forum za Dolenjsko in Belo krajino, že deluje občinski odbor strankinega gospodarskega foruma v Novem mestu. Na nedavni seji so člani podrobno obravnavali Zakon o financiranju občin, pri čemer so razpravljali tudi o različnih taksah in drugih dajatvah, ki naj bi jih pobirala občina.

Občinski odbor SGF Novo mesto, katerega predsednik je Vinko Dreč, je na seji med drugim posvetil pozornost proračunu občine Novo mesto. Tako so postavili v zariše t.i. nujne in ostale naloge, ki naj bi jih občina plačala z razpoložljivim proračunskim denarjem. Kot so menili pri tem, zaslužijo posebno pozornost nujne naloge občin. Ne dovolimo, so menili na seji OO SGF, da si bodo ostale stranke štejele za svojo zaslugi morebitno uresničitev nujnih nalog. Te naloge so namreč določene v statutu, in ker so nujne, jih občina mora uresničiti.

Nikakor pa si izpolnitve take obveznosti ne more šteti za svojo lastno zaslugi posamezna stranka. To velja npr. za ureditev prometa in ustvarjanje možnosti za delovanje otroških vrtcev. Ker je v statutu občine določeno kot nujna naloga tudi financiranje razvoja podjetništva, obrti, kmetijstva, turizma in trgovine, je potrebno upoštevati tudi to, so med drugim menili na seji novomeškega občinskega odbora socialdemokratskega gospodarskega foruma.

L. M.

OBISKA MAKEDONSKEGA VELEPOSLANIKA - Prejšnji četrtek je bil na obisku v Novem mestu makedonski veleposlanik v Sloveniji dr. Dimitrij Mirčev. Sprejema pri županu Koncilijski (desni) se je udeležilo tudi več novomeških gospodarskih svetnikov, saj novomeška podjetja kar dobro poslujejo z Makedonijo. Sedaj znaša blagovna menjava med Slovenijo in Makedonijo okoli 300 milijonov dolarjev na leto, vendar je dr. Mirčev prepričan, da bi se lahko podvojila in da je to v interesu obeh držav. Za to so močno zainteresirana tudi novomeška podjetja, od Krke in Novotehne do zasebnih firm, kakršna je na primer Tabakum. Veleposlanik bo posredoval pri navezavi zborniških vezi in izmenjavi poslovnih obiskov. (Foto: A. Bartelj)

DEL BOSNE V INTERNATU - Ta čas je v novomeški občini blizu 600 beguncev. Med njimi jih 70 obiskuje osnovno šolo v bivšem internatu v Šmihelu, 31 je begunskih srednješolcev, 5 jih sedi v klopih različnih slovenskih fakultet. Begunski osnovnošolci so imeli minuli petek dan odprtih vrat in so povabljenim pokazali, kako poteka njihova šola izven domovine, program so pripravili tudi vrtičkarji. Pouk poteka v materinem jeziku po učnih načrtih bosanske šole. Poučuje 10 begunskih učiteljev in trije slovenski. Med izvenšolskimi dejavnostmi so na prvem mestu domača pesem in folklor, seveda pa so se v teh letih naučili že marsikaj slovenskega. (Foto: J. Pavlin)

"NE" za manj zdravstvenih uslug

Z društvom za boj proti sladkorni bolezni proti kronični in neozdravljivi bolezni - V društvu premalo ljudi - Pri diabetičnem dispanzerju poskrbljeno za vse bolnike

NOVO MESTO - V Sloveniji je več kot 60.000 obolelih za sladkorno boleznijo. Število je primerljivo z evropskimi državami, kjer za diabetesom zbolijo približno 4 odstotki populacije. Bolniki iz novomeške občine se združujejo tudi v društvu za boj proti sladkorni bolezni, zdravijo pa se pri Diabetičnem dispanzerju internega oddelka Splošne bolnice Novo mesto.

Društvo sodeluje z vodstvom dispanzerja. Ker je nastopila prostorska stiska in je dispanzer izgubil čakalnice, je izvršni odbor društva odgovornim v bolnišnici poslal prošnjo za rešitev prostorske stiske. Dobili so obljubo, da bo to rešeno, vendar pa nastopajo nove težave, med njimi tudi s financiranjem zdravstva. Ker ima bolnišnica Novo mesto izgubo, naj bi se za zmanjšanje izgube za tretjino zmanjšalo financiranje specialističnih ambulant, saj so te po mnenju nekaterih manj obiskane, na zmanjšanje zdravstvenih uslug pa sladkorni bolniki ne morejo in ne bodo pristali.

Vodstvo društva meni, da se je stanje bolnikov s samokontrolo sladkorja v krvi in meritvami pri dispanzerju izboljšalo. Prav tako bo pozitivno vplivalo novo uvedeno pregledovanje nog bolnikov in nove terapije, s čimer se bo zmanjšalo število kirurških posegov, izboljšalo se bo zdravje in bolj normaliziralo življenje teh bolnikov. Pri diabetičnem dis-

panzerju lahko vsak bolnik, ne glede na to, iz katere občine je, dobi ustrezno znanje in informacije; tudi ni pomembno, ali je vključen v društvo. Vzgoja je vsakodnevna, specifična pa je za novoodkrite sladkorne bolnike. V zadnjih dveh letih se je v izobraževanje vključilo po 1.400 bolnikov letno.

Društvo je pripravilo tudi razgovore preko Studia D, organiziralo predavanja zdravnikov specialistov in drugih strokovnjakov, v dveh letih so pripravili dve srečanju ob dnevu sladkornih bolnikov, ki se jih je udeležilo preko 300 udeležencev. Sodelovali so tudi pri republiških akcijah, srečanju Alpe - Jadran in likovnih razstavah, ob srečanjih pa so poskrbeli tudi za degustacijo živil in prikazov aparatov za merjenje sladkorja v krvi. V društvu posvečajo posebno pozornost prehrani. Niso sicer uspehi, da bi trgovine imele posebne oddelke z dietno prehrano, vendar ugotavljajo, da so v trgovinah v Novem mestu naprodaj izdelki za zdravo hrano in pijačo. Ti

• Delo društva je vodil sedemčlanski izvršni odbor, ki je kljub kadrovske težavi, zakonski nedorečenosti prostorski stiski poskušal za več večnost in obveščnost storiti več, z vključevanjem v aktivnosti humanitarnih društev v občini sodelovanjem v projektu "Pharmakracija" pa mu je uspelo, da se vključili v redno občinsko proračunsko financiranje, čeprav s romnimi sredstvi. V društvu obojujejo, da je premalo ljudi vključenih v društvo, sedaj jih je nekaj več kot 300.

so večkrat dražji kot izdelki, ki so dietetični.

T. GAZVOR

Drugo leto bo otroški dodatek univerzalen

Letos preverbe ne bo

LJUBLJANA - V preteklih letih prejemanju otroških dodatkov ni prošnje in dokazila vložiti do 1. marca, da so po 1. maju lahko dobili zali pravico do njega. Letos te "preverbe" ne bo, do konca leta 1994 otroški dodatek pravica, odvisna od dohodka na družinskega člana. Na vlogi seveda lahko vložijo vsi, ki imajo, da bi glede na dohodek v letu 1994 otroški dodatek lahko prejeli.

Po 1. januarju 1996 naj bi bil tega prejemka upravičeni vsi slovenski otroci s stalnim prebivališčem v Sloveniji. Po tem datumu bo pomemben status otroka, to je, ali se otrok po 15. letu starosti redno šola ali ne. Zato bodo morali prejemniki otroškega dodatka vsako leto do 30. septembra centru za socialno delo vložiti dokazilo o rednem šolanju, roka, starejšega od 15 let. Prejemniki bodo morali center obvestiti o vseh okoliščinah, ki bi lahko vplivale na višino ali ukinitev otroškega dodatka (tudi znižanje OD).

Pravico do otroškega dodatka ima ko eden od staršev uveljavlja do 15. leta starosti, kasneje pa, če ima otrok status učenca ali študenta, vendar najkasneje do 26. leta starosti. Letos ta pravica bo univerzalna, dodeli se otrokom, ki dohodek na družinskega člana v prejšnjem letu niso prejeli, pred vložitvijo zahtevka ne presegajo 50 odstotkov povprečne bruto plače. V dohodek se šteje bruto dohodek iz delovnega razmerja, ki znaša 47.300 tolarjev. Glede na doseženi dohodek na družinskega člana se upravičenci glede višine dodeljenega otroškega dodatka razvrstijo v 6 razredov, 7 do 22 odstotkov zajemane plače.

M. BEZEK-JAKŠE

Ljubljansko pismo

Liberalna zgodba o uspehu: kakor za koga

Povprečja zelo varajo

LJUBLJANA - Nedavno tega se je izteklo pet let od prvih večstrankarskih volitev v Sloveniji, pred nami pa je spet 1. maj, praznik dela - kar dvojno razlogov torej za presojo, ali se nam v samostojni Sloveniji že godi bolje.

Kako je kdo življenje občutil takrat in kako ga danes, ve le vsak sam. Enim se godi bolje, drugim slabše, kakor komu. Da pa vsi (v povprečju) živimo bolje kot pred petimi leti, naj bi dokazovale predvsem mesečne plače zaposlenih. Statistiki so izračunali, da so se - izjemoma Markovičeve reforme leta 1990 - za časa SFRJ v Sloveniji čiste plače v letnih povprečjih le izjemoma približevale vrednosti 700 mark mesečno, in to le na prehod iz 70. v 80. leta. Z osamosvojitvijo in izgubo znatnega dela trga v nekdanji Jugoslaviji pa so se gospodarske razmere močno poslabšale, tako zelo, da so tudi plače v prvih mesecih po rojstvu tolarja, septembra, oktobra in novembra 1991, v povprečju zdrknile na 400 mark.

Vendar so kmalu zatem ubrale

pot navzgor. Tako so v aprilu 1991 že dosegle vrednost 474 mark, aprila leta 1993 674 mark, lanskega aprilskega izplačila so znašala v povprečju 713 mark, letošnjih januarja zasluženih in februarja izplačanih čistih plač pa je bilo že 832 mark. Skratka, v treh letih in pol smo doživeli podvojitev plač, seveda le zaposlenih, ki pa jih precej manj kot nekdanj.

Takšna naj bi bila slovenska zgodba o uspehu po oceni Drnovškove vlade. Vendar je moč slišati tudi glasove (iz vrst opozicijskih strank), da je hvala, ki sta jo "pela" dr. Janez Drnovšek in minister Mitja Gaspari v državnem zboru ob predstavitvi državnega proračuna, na majavih nogah; tudi milijarde v Banki Slovenije da se razblinijo ob ugotovitvi, da je večina prebivalstva obubožala; tako naj bi 130.000 brezposelnih, 25.000 upokojujencev, ki prejemajo bedno pokojnino, in 20.000 delavcev, ki prejema plačo z večmesečno zamudno, ne imelo nič skupnega z "zgodbo o uspehu". In kdo torej so tisti, ki so pobrali smetano od tega uspeha? Predvsem da so to prejšnji in mnogi sedanji oblastniki, nekdanji direktorji, ki so se preimenovali v tako imenovane menedžerje. Ti da so brez svojega družinskega pokupili tako imenovana družinska podjetja, delavce pogladi na cesto in postali novopečeni bogataši. Žulji več generacij, da so prešli na bančne račune tistih, ki so bili pri koritu pred razsulo prejšnje države. Tako bo tudi prihodnje: tenka plast bo nenormalno obogatela, večina prebivalstva pa bo na robu revščine.

VINKO BLATNIK

KMETIJSTVO

OPOZORILO IN PRIPROŠNJA ČEBELARJEV

V času cvetenja sadnega dreva čebelarji še posebej opozarjajo na nevarnosti, ki pretijo njihovim varovankam, in na zakon, ki jih ščiti. Tako je v njem določeno, da v času, ko je najbolj nevarno za zastrupitev čebel, ni dovoljeno uporabljati za čebele strupenih zaščitnih sredstev. Uporaba insekticidov je dovoljena največ dve uri pred sončnim zahodom, pred škropljenjem na velikih kompleksih pa je treba o nameni predhodno obvestiti vse čebelarje, ki imajo panje v oddaljenosti 3 kilometrov. Opozorjajo, da so za čebele posebno nevarni naslednji pripravki (insekticidi): fastac, decis, falstar, baythoid, gusation, ekaluks, imidan, oleodiazinon, alsystin, insegar, basudin in rektan super, čebelam pa niso nevarni naslednji fungicidi: benalate, bakreno apno, euparen, karathane, delan, rubigan, rovaral, captan, dithane, žveplo, sumileks, bayleton, ronilan, sportak, enovit M in dodin S65.

Z NOVOMESKE TRŽNICE

Zaradi praznika v ponedeljek smo obiskali petkovo tržnico. Poznalno se je, da je dan pred veliko nočjo, saj so jajca pošla že pred 9. uro dopoldan. Obiskovalce se je kar trlo. Ljudje so spraševali največ po jajcih, hrenu in suhomesnatih dobrotah. Dobro so branjevale prodale tudi sirček, in sicer po 130, smetano pa po 500 tolarjev. Ostale cene: čebulček 400, semenski krompir 150, med 400, propolis 200, koren 150, jabolka 100 tolarjev. Pri Sadiju in zelenjavi je bilo toliko zanimanja, da sta v malem kiosku delali kar dve prodajalki. Cene so bile naslednje: banane 145, hruške 153, pomaranče 100, orehi 850, česen 263, korenje 85 in kivi 200 tolarjev. Pri Deladinju so računali: banane 160, jabolka 140, paradižnik 300, solato 160, mehko solato 300, suhe slive 380, orehe 950, fižol 300, hruške 200, star krompir 80, mlad krompir 180 - 250, košarico jagod 190 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotni redni tedenski sejmišči so prodajalci pripeljali 150 do 3 mesece starih in 20 starejših prašičev. Prvih so prodali 110 po 340 do 390 tolarjev, drugih pa 5 po 240 do 270 tolarjev kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

Pravi herbicidi za koruzo

Težko gre izpod peresa, toda tako je: od vseh poljščin je prav koruza tista, ki jo naši kmetje najdlje pridelujejo s pomočjo herbicidov, vendar še vedno delajo pri tem strokovne napake. Ne upoštevajo dovolj pojavljajo se kakšni pleveli se pojavljajo ali se bodo pojavljali na njivi, kateri herbicid je zanjih najprimernejši in kdaj ga je treba uporabiti.

Nekaj osnovnega poduka ne bo škodilo zdaj, ko bo treba sejati koruzo. Plevelne rastline ločimo v osnovni na ozkolistne (trave) in širokolistne, enoletne in večletne ter na kombinacije med temi. Pred izbiro najprimernejšega herbicida se je treba odločiti, kateri pleveli so koruznemu posevku najbolj nevarni. Gre za 5 do 7 najnevarnejše prosaste trave (muhvij, srakonja, kostreba, lasasto ščir, metlika; med enoletnimi širokolistnimi pleveli loboda, dresen, gorjušica, med večletnimi širokolistnimi pleveli pirnice in divji širek, za zatiranje enoletnih širokolistnih plevelov se kljub nekaterim slabim učinkom po večletni uporabi še vedno najbolj obnesejo atrazin, mezin). Ti herbicidi koruze ne prizadenejo, v rasti pa zavirajo poleg enoletnih širokolistnih plevelov tudi nekatere širokolistne trajne plevelce. Najbolj škodljivih posledic, se obnesejo tudi hormonski herbicidi, kot so dehebran A, herbocid, banvel, D-rational idr. Zadnje čase hvalijo pripravke na osnovi sulfonil uree, predvsem herbicid harmony 75 DF.

Posebno trdovratno se herbicidom zadnja leta upirajo nekateri enoletni širokolistni pleveli, med njimi zlasti ščir in metlika. V tem primeru je treba osnovnemu herbicidu dodati še kak poseben pripravek, na primer racer, linuron, efolon, banvel, basagran forte ali tell, ki je znan pripravek za zatiranje trdovratne pirnice in ki smo ga v tem kotičku že toplo priporočali.

Inž. M. L.

Poskusi z zelenjavo

Z njimi bodo začeli te dni - Kaj kje najbolj uspeva

RIBNICA, KOČEVJE, LOŠKI POTOK, OSILNICA - Z zelenjadarskimi poskusi bodo začeli te dni na območju bivših občin Ribnica in Kočevje. V Hrovači pri Ribnici bo na zemljišču Anice Petek poizkus z zeljem. Posejali bodo domače in tuje hibride, predvsem holandske. Seme je brezplačno prispevala ljubljanska Semena. Namen je ugotoviti, katere sorte zelja na posameznem območju Slovenije najbolj uspevajo.

Na Mlaki pri Kočevju bodo na zemljišču M-KG preizkušali, kako bo uspevalo kitajsko zelje in razne solate. Za vrtničarje in druge, ki bi želeli o uspehu poizkusa zvedeti več, bodo organizirali dan odprtih vrat.

V Lazcu na območju občine Loški potok bodo pri Slavici Vesel poizkusno pridelovali kumarice za vlaganje. Gre za bio pridelavo. Na Ugarju pri Ribnici pa bo inž. Irena Silc izvajala podoben poizkus pridelave jarega jčmena.

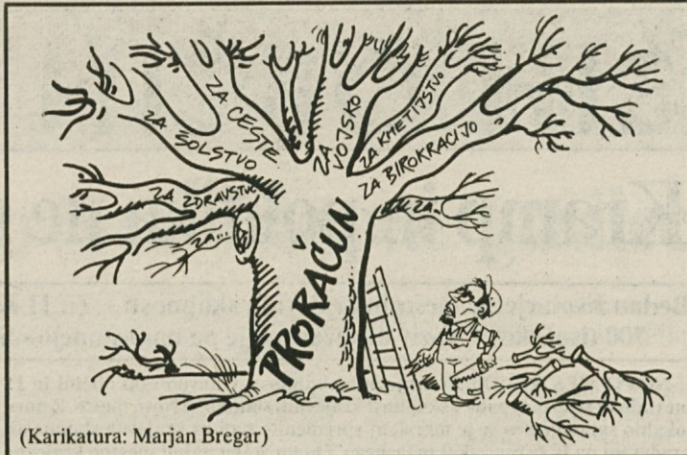
V Osilnici bodo opravili poizkus z zeljem, in sicer s sadikami, ki jih bodo pridelali drugod. Kmetje in vrtničarji iz te občine se namreč pritožujejo, da pri njih zelje ne uspeva. "Resnični uspeh pridelave pa se pokaže, ko pridelovalec pridelke proda", pravi Ana Pogorelec, ki je povedala tudi za grenko lanko izkušnjo pridelovalcev stročjega fižola na območju Fare. Pridelavo je organizirala firma "Zeleni krog"; pridelek je bil odličen, a kaj, ko je firma "Zeleni krog" propadla in fižola ni nihče odkupil, da so ga kmetje zavrgli! Ob tem je poudarila, da bi zato morali nadaljevati z akcijo "Kmetija odprtih vrat". J. P.

VINO LJUBLJANA

PREPOVED KLANJA

LJUBLJANA - Predsednik vlade dr. Janez Drnovšek je podpisal odredbo, ki prepoveduje dajanje v zakol in klanje teleta vseh kategorij (z izjemo telet črno-bele pasme), težka nad 200 kg, pa tudi mladega goveda, težkega do 300 kg. Odredba sicer dovoljuje nekaj izjem (dedne napake, nezadostna kondicija živali, ki zato niso primerne za nadaljnjo rejo, ipd.), njen namen pa je zavarovati obstoj in napredek živinoreje, ki je v Sloveniji začela vse močnejše nazadovati. Stalež se zmanjšuje, predvsem pa primanjkuje telet, ki namesto v nadaljnjo rejo romajo pod nož, kar je tudi z narodnogospodarskega stališča velika in neopravičljiva škoda. Za kršitelje, podjetja in samostojne podjetnike, predvideva odredba kazni od 100.000 do 1,2 milijona tolarjev, za odgovorne osebe podjetij in posameznike pa od 30.000 do 120.000 tolarjev. Veljati je začela s tem tednom.

(Karikatura: Marjan Bregar)

Pokušnja vin v Šentjerneju

Najboljši cviček Anice Kos - Kvaliteta ocenjenih vih dobra - Tradicionalna cvičkarija 6. maja

ŠENTJERNEJ - Društvo vinogradnikov Šentjerneja, ki združuje več kot 200 članov, je v torek pripravilo degustacijo vin. Dobil so več kot 90 vzorcev dolenskega belega in rdečega vina, rizlinga, cvička in drugih sort, ki jih je ocenila 8-članska strokovna komisija pod vodstvom enologa inž. Zdravka Mastnaka iz vinske kleti Leskovec pri Krškem.

Ocenja vzorcev kaže, da so vinogradniki tega okoliša pridelali kvalitetno vino. Tokrat je najvišjo oceno

(16,14 in 16,00) za dva vzorca cvička dobila Anica Kos, ki ima vinograd na Tolstem vrhu, sledi ji Vinko Štemberger z oceno 15,91 (Pleterski hrib) in Franc Martinčič, katerega cviček z Vrbovcev je dobil oceno 15,83. Najbolje ocenjeni vzorec dolenskega be-

• Razglasitev rezultatov ocenjevanja vin bo na tradicionalni cvičkariji, ki bo v soboto, 6. maja, na šentjernejskem hipodromu. Tokrat bo prirediteljem enodnevna, organizatorji pa obljubljajo pester kulturni in zabavni program s šentjernejskim ansamblom Juhej. Srečanje članov društva vinogradnikov Šentjerneja in drugih ljubiteljev cvička in zabave bo popestril tudi bogat srečelov.

lega vina pripada Davorinu Rangušu (16,60 - Škrivno), vzorec Vinka Štembergerja je z oceno 16,54 osvojil drugo mesto, Anton Hudoklin tretje in Robi Grgovič četrto. Najboljša vzorca laškega rizlinga sta prinesla Gašper Majzelj (Vrbovce) in Vinko Štemberger, ki sta si prisluzila oceno 17,14, tretji pa je bil Darko Bambič (16,69 - Škrivno). Najboljši rose (ocena 16,26) je prinesel Miro Lajkovič, najboljši dolenski rdeči Darko Bambič, sledita mu Jožef Jakše (Hrib) in Jože Penca (Vrbovce). Laški rizling pozne trgatve Vinka Štembergerja je dobil oceno 18,36, rulandec pa 17,39.

T. G.

KJE SO LANI PORABILI DENAR CRPOV ZA ČATEŽ?

TREBNJE - Ljubljanska Aleja inženiring je izdelala za krajevno skupnost Čatež ponudbo za izdelavo ureditvenega načrta za sanacijo peskokopa Zaplaz na Čatežu in idejnega načrta za ureditev krožne peš poti s Čateža do cerkve na Zaplazu in nazaj. To svoje delo so Ljubljančani ovrednotili na okrog poldrugi milijon tolarjev. Svetnik Jože Vencelj (SDSS) je na seji občinskega sveta v Trebnjem pripomnil, da so lani na Čatežu dobili 9,9 milijona za celostni razvoj podeželja in obnovo vasi (CRPOV), in vprašal, kam so dali denar. Menil je, da plato v vasi, ki so ga odprli ob pohodu po Levstikovih poti, ni vreden toliko denarja, če pa je šel ta denar za privatnike in njihove gradnje, ki so se razbohotile na Čatežu, je pa druga pesem. Na predlog župana Cirila Pungartnika je svet sklenil, da bo namenil nekaj denarja za sanacijo peskokopa, s celovito sanacijo pa bo občina počakala, če bo šel program CRPOV naprej oz. do proračunske razprave.

PREDVSEM SPRETNE ROKE - Te dni je pet trsničarjev, sicer kooperantov metliške kmetijske zadruge, končalo s cepljenjem trer, ki jih bodo do sredine maja sili v silnicah, nato pa posadili na njive. Cepljenje sicer ni težko opravilo, potrebuje pa veliko spretnih rok, zato navadno priskočijo na pomoč tudi sorodniki, ki jih trsničarjem na srečo, ne manjka. Tako je bilo tudi pri Pečaričevih v Čunlih pri Metliki, kjer se s trsničarjem ukvarjajo že dvajseto leto, letos pa so cepili dobrih 40.000 tr. (Foto: M.B.-J.)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Prim. dr. Peter Kapš

Vino in zdravje (12)

Ameriški avtorji priporočajo v zdravi prehrani odraslega človeka le do 6% energijske vrednosti alkoholne pijače glede na celodnevne energijske potrebe odraslega moškega, to je največ od 504 do 756 kJ vina na dan (okoli 0,3 l 9%).

Pri razpravljanju o pitju vina pa ne smemo mimo dejstva, da abstinenca ni nič posebnega. Ni hče še ni resno znanstveno dokazal, da je alkoholna pijača človeku potrebna. Zato so priporočeni normativi le zgornja, še dopustna meja kulturnega pitja vina, ki tudi pri pitju do konca življenja ne bo povzročila funkcionalnih in patoloških sprememb v organizmu. Zavedati pa se moramo, da to "kulturno" pitje vina lahko v neugodnih življenjskih razmerah postopoma preide v resnično zlorabo z vedno večjo dnevno količino popitega vina in lahko tudi preseže tisto količino, ki pripelje v odvisnost z vsemi posledicami.

Nihče, ki "kulturno pije", ne misli, da je alkoholik. Obvladovanje pitja vina pomeni, da smo sposobni izdelati takšen pivski ritem, ki nam bo omogočil vsaj približno varnost pred odvisnostjo od alkohola. Vemo, da povsem zanesljivega pitja, ki bi bilo varno, pravzaprav ni. Ugotovljeni normativi alkoholne pijače so pravzaprav tista količina pijače, ki je še varna, da človek ne dobi ciroze jeter. Žal pa ta odmerek dnevno zaužitega alkohola ni zanesljiv, kar zadeva odvisnost alkohola, ker marsikdo, ki je odvisen od alkohola, ne dobi ciroze. Alkohol v alkoholni pijači deluje na vsakega človeka pov-

sem drugače. Delovanje alkohola na človeka je odvisno od njegovega duševnega in telesnega ustroja, načina življenja in okolja ter od reakcije človeka na to okolje.

SKLEP

Ljudski pregovor: "Po pameti ga pijmo, da glave ne izgubimo".

Imamo srečne in manj srečne ljudi. Eni imajo srečo, ker je taka njihova usoda; drugi imajo srečo, ker znajo izkoristiti priložnosti. Mi pa imamo srečo, ker pijemo vino, ki nas osrečuje in povzroča veselje. Poživitve čutnega in duševnega ugodja se od človeka do človeka kaže različno. Nekaterim poživitve sploh ni treba, a takih je zelo malo. Najbolj dobrodošli so učinki vina pri tistih, ki tako poživitve potrebujejo. Navsezadnje so se tudi geniji posluževali vina, a ne toliko zaradi poživitve kot za sprostitve idej in navdih.

Vino je brez madeža. Veliko krivico mu delajo tisti, ki ga obrekujejo, kako je nevarno in škodljivo. Ni potrebno dokazovati, da to ni res, saj sta zgodovina in znanost dokazali, da je vino sredstvo, ki ga je dala narava in je po tolikih tisočletjih še vedno dragoceno in nenadomestljivo. Sodobna znanost to čedalje bolj utemeljuje.

Po številnih znanstvenih študijah in tudi po vsakdanjih življenjskih izkušnjah o vinu lahko rečemo, da je predvsem odličen dodatek k obroku hrane. Izbrana sorta k določenim jedi je za poznavalca in ljubitelja vin svojstven užitek. (Koniec)

UGODNA POSOJILA

	Ročnost	Obr. mera
Občani	do 1 leto	R + 12%* R + 14%
za avto	1 - 2 leti	R + 14%* R + 16%
Podjetniki	4 leta	od R + 10%* R + 11%
	do 6 mes.	R + 8,6%* —

* velja za stranke Krekove banke

KREKOVA BANKA d.d.

Krekova banka, d.d., Maribor
PE Novo mesto, Prešernov trg 1, Novo mesto
Delovni čas: od poned. do petka od 8. — 12. in 13. — 15.30

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotiček

Regrat ni zgolj plevel

Regrat je zgodnja pomladna rastlina, ki jo uporabljamo v prehrani in domačem zdravilstvu. Nabiramo ga po čistih predelih, kot so od prometa odmaknjene njive, travniki in vinogradi. Za solato je najboljši iz krtine, ker ima steblo dolga, obeljena in sočna. Uporabne so tudi korenine v raznih prikuhah in cvetovi, iz katerih pripravljamo regratovo vino, sirup in tinkturo. Že od nekdaj je regrat cenjeno domače zdravilo za čiščenje krvi, sluznice dihal, spodbuja delovanje ledvic, žolča in črevesja.

Po raznih težjih prehladnih obolenjih, ki telo močno izčrpajo, je priporočljivo piti regratov čaj. Skuhamo ga iz regratovih korenin in listov ali pa le-te namakamo čez noč v hladni vodi. Čaj je priporočljiv tudi pri vročinskih obolenjih. Zelo ugodno vpliva na dihalna REGRATOV SIRUP. Naredimo ga tako, da 1 kg cvetov prekuhamo in pustimo v vodi čez noč. Nato dodamo 1 kg sladkorja in kuhamo tako dolgo, da nastane sirup. Ob koncu kuhanja dodamo še 2 dl limoninega

soka. Vroč sirup precedimo, natočimo v steklenice in neprodušno zapremo.

V domačem zdravilstvu je znana tudi REGRATOVA TINKTURA, ki jo pripravimo iz enega dela cellega regrata in petih delov žganja. Uživa se pri slabem počutju po kapljicah. Regrat ima majhno energijsko vrednost, saj je 100 g le 18 kcal. Ima pa veliko kalcija, kalija, mangana, karotena in vitaminov iz B skupine.

V prejšnjem stoletju so v Evropi vzgajali več vrst regrata za siljenje. Poznan je kodrolistni, ki ima močno nazobčane liste in spominja na kodrolistno endivijo. Kakovost se mu močno izboljša z beljenjem. Zato rastline pokrivamo s peskom, s slamo, listjem ali z zemljo. Če se regrat sili na svetlobi, je zelen, v temi pa postane rumeno bel in brez grenkega okusa. Čeprav je regrat v naravi plevel, ga lahko gojimo na slabši zemlji, ki ni primerna za druge vrtnine. Mnogi odklanjajo regrat zaradi grenčine, vendar ne pozabimo, da je prav ta zdravilna.

IZ NAŠIH OBČIN

Na borzi tudi varne naložbe

Dolenjska borzoposredniška družba - Večji donos, večje tveganje - Najbolj varne so državne obveznice

NOVO MESTO - V začetku tega leta je začela samostojno delovati Dolenjska borzoposredniška družba, prej pa je te posle opravljala Dolenjska banka, ki je poleg Krke, Tilie in metliške Beti glavna ustanoviteljica te družbe. Dolenjska banka je bila članica Ljubljanske borze od začetka poslovanja borze v Sloveniji, se pravi od konca leta 1989.

Ta družba se ukvarja izključno s poslovanjem z vrednostnimi papirji, posredovanjem pri trgovanju z njimi, kupovanjem in prodajanjem, gospodarjenjem z vrednostnimi papirji po naročilu in za račun strank ter s svetovanjem strankam pri nakupu oziroma prodaji vrednostnih papirjev. "Naša družba bo trgovala z vrednostnimi papirji za dve pooblaščenosti investicijski družbi, in sicer za Dolenjski investicijski sklad Nacionalne finančne družbe ter za Vizijo," je povedala direktorica družbe Ljudmila Bajec; poleg nje sta v družbi še dva borzna posrednika.

Sedanje razmere niso prav naklonjene borznemu poslovanju, zlasti zaradi počasnega lastninjenja podjetij, zato investitorji čakajo na nakup delnic. Ko pa bo lastninjenje končano, pričakujejo velik padec delnic, saj naj bi se na trgu pojavilo veliko delnic, ki so jih oziroma jih bodo ljudje brezplačno dobili za certifikate in jih bo marsikdo hotel za vsako ceno in čim prej vnovčiti. Borznemu poslovanju tudi ni naklonjen podcenjen tečaj nemške marke, zato je bolj varno in donosno nalagati denar v banke.

"Kljub takim sedanjim razmeram pa je pomembno, da imamo na Dolenjskem borzoposredniško dejavnost," pravi Bajčeva. "Seveda naše stranke, naj bodo to fizične ali pravne osebe, najbolj privlačijo osnovni cilj - čim večji donos." V to pa je vedno vgrajen faktor tveganja; praviloma je tako, da

Ljudmila Bajec

večji ko je donos, večje je tveganje. "Naša družba daje strankam pojasnila in podatke o dogajanju na trgu, o posameznih vrednostnih papirjih in poslovanju podjetij, za nakup pa se mora odločiti stranka sama, ki prevzema tudi tveganje. Čim večje je tveganje, tem večji je možni donos. So pa tudi varne naložbe, povsem varna oblika so na primer državne obveznice, za nakup katerih se ljudje najpogosteje odločijo namesto varčevanja v tuji valuti, saj je približno tak donos in še davčno olajšavo imajo." Take naložbe bodo postale še bolj zanimive po predvideni ukinitvi revalorizacije, tako imenovanega R. "Ljudje skušajo čim bolj oplemeniti svoj denar, za to pa so nekateri pripravljeni tudi precej tvegati."

Dolenjska borzoposredniška družba je računalniško povezana z Ljubljansko borzo, preko katere vsak dan trguje. Računalniški borzni informacijski sistem jim daje v vsakem trenutku številne podatke, od ponujenih količin vrednostnih papirjev in njihovih cen do povpraševanja po njih, tako da se v to trgovanje vključujejo enakovredno z drugimi podobnimi družbami. Glavni dobiček družbe je provizija od storitev za stranke ter kapital-ski dobički, ki jih dosegajo s trgovanjem vrednostnih papirjev za lastno hišo.

A. B.

ZAGOVOR DIPLOMSKIH NALOG

NOVO MESTO - V Kulturnem centru Janeza Trdine v Novem mestu so 12. aprila v novih prostorih Razvojnno-izobraževalnega centra, ki merijo 450 kvadratnih metrov, imeli študentje iz usposabljanja za računovodje zagovor diplomskih nalog. Štu-

dij je uspešno končalo petnajst študentk in študentov, ki so zvečer na slavnostni prireditvi prejeli potrdila o uspešnem izpolnjevanju strokovne izobrazbe. Podelil jih je dr. Dane Milave, ki je tudi avtor tega izobraževalnega programa. Vse prisotne na podelitvi je pozdravila direktorica Razvojnno-izobraževalnega centra Vesna Dular.

J. H.

Revozova groteska ob Težki vodi

Revoz z nasipavanjem spreminja Težko vodo v kanal - Nihče nič ne ukrene

NOVO MESTO - Na karti Novega mesta v merilu 1:5000, temeljnem topografskem načrtu mesta, je svet pod grmskim gradom označen kot Grm-ski travniki. Žal to v resnici že dolgo ne drži. Tisto, kar je za grmskim gradom, niso travniki. Že pred leti so ta nekdanja prelepi svet med gradom in potokom Težka voda uničili, splanirali in naredili velikanska parkirišča za avtomobile in avtomobilске priklole.

Na še neasfaltiranem delu nekdanjih grmskih travnikov in njiv pa so lani začeli s kamioni navažati zemljo, kamenje in drug material skoraj do brežine potoka, tako da to sedaj še najbolj spominja na Lunino površino. Tako je ponekod brežina potoka tudi več kot 5 metrov pod tem nasipanim delom, gladina pa še nižje. Izgleda, kot da Težka voda teče skozi kakšno razdrapano grotesko sotesko. Revoz spreminja Težko vodo v kanal.

Sredi lanskega decembra je novomeški Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Upravi inšpekcijskih služb v zvezi s tem poslal prijavo. Ne bev ne mev! Pa je vendar popol-

noma jasno, da gre za povsem črno gradnjo. Ureditvenega načrta za kompleks Revoza (še) ni, to deponijo očitno delajo samovoljno in pospešeno, verjetno z namenom, da bodo v ureditveni načrt to stanje samo vrisali. Temu se po francosko reče fait accompli. Po naše pa izvršeno dejstvo.

Očitno taka dejstva v kulturi, ki jo v Revozu tako poudarjajo, dobro uspevajo. Pa pri takih inšpekcijskih, prejšnjih in sedanjih občinskih oblasteh ter zaniknem odnosu Novo-meščanov do svojega mesta in njegove okolice tudi. Da o prodancih sploh ne govorimo!

V urbanistični zasnovi Novega mesta, ki je v zaključni fazi in tik pred javno obravnavo, izdelovalci ob tem delu Težke vode načrtujejo javen odprt prostor, zeleno površino za sprehode, oddih, rekreacijo, ki se v okolju potoka najbolj razširi. Sedaj pa petmetrski zid tik nad potokom in ograja do brežine! Podoba varovane potoka se pači do nerazpoznavnosti. V zgornjem delu te ogabne deponije je veliko odlagalnišče odpadkov, od zarjavelih sodov naprej. Ena sama svinjarija! S takimi posegi je že tako hudo degradirana podoba grškega kompleksa Grm še slabša. Nihče tudi ne ve, kaj vse v to velikano deponijo odlagajo in zasipavajo in kaj vse se izceja v Težko vodo in naprej v Krko.

Nekaj se pa le ve: da nihče nič ne ukrene.

ANDREJ BARTEJ

PODOBA NAPREDKA - To je napredek naredil iz grmskih travnikov in njiv.

Kramp in politika ne gresta vkup

Bedno životarjenje mestnih krajevnih skupnosti - Za 11 KS občina v treh mesecih borih 700 tisočakov - Naziv ni važen, meje pa naj ostanejo - Samoprispevek še potreben

NOVO MESTO - Od 29 krajevnih skupnosti v novomeški občini je 11 mestnih in te so povezane v skupnost krajevnih skupnosti Novo mesto. Z novo lokalno samoupravo se je marsikaj spremenilo tudi za krajevne skupnosti, predvsem pa je še marsikaj nejasnega. O tem, kako naj bi mestne krajevne skupnosti živele in delale naprej, je beseda tekla na nedavnem sestanku, ki se ga je udeležil tudi novomeški župan Franci Koncilija.

Pri delu in nadaljnjem obstoju krajevnih skupnosti so stvari tako nejasne, da niti udeleženci sestanka niso vedeli, kako in kaj. Vsekakor je delo krajevnih skupnosti blokirano. Na zadnjem referendumu krajanji niso bili za nov samoprispevek, brez tega denarja pa se ne da narediti tako rekoč nič. "Ljudje so se na referendumu izrekli proti samoprispevku v prvi vrsti zato, ker je bila splošno

• Pravzaprav je članom vodstev mestnih krajevnih skupnosti vseeno, ali bodo naprej obdržali ista imena, ali se bodo imenovali četrtne skupnosti, ali kako drugače. Zavzemajo pa se, naj bi meje ostale take kot sedaj, za kar so se v nekaterih krajevnih skupnostih že jasno izrekli. Rotijo pa, naj, karkoli se bo že zgodilo, v krajevne skupnosti nikar ne rinejo politike in strankarskega razlikovanja. "Ljudje v krajevnih skupnostih delajo po osvoji volji, iz občutka solidarnosti in za skupni napredek, ne pa zato, ker so člani te ali one stranke! Kjer se dela s krampom in lopato, ni prostora za ideologijo!" so posvarili župana. Nanj je letelo kar precej očitkov, češ da se mestni svet in občinska oblast ukvarjata le sama s sabo, nič pa z velikimi in nakopičenimi problemi v krajevnih skupnostih.

vzdušje proti tej obliki, češ saj bo država poskrbela za vse, kar smo morali do sedaj delati s pomočjo samoprispevka," je bilo slišati na sestanku.

BIRING: DAN ODPRTIH VRAT

NOVO MESTO - Včeraj so na predstavištvu podjetja Biring v Jedinščici 27 v Novem mestu začeli z dnevi odprtih vrat. Na predstavištvu predstavljajo prodajni program, ki obsega Canonove fotokopirne stroje, telefakse, osebne računalnike, tiskalnike, kalkulatorje, dodatno opremo za kopiranje in uničevalce dokumentov. Dnevi odprtih vrat bodo do jutri, 21. aprila, v tem času pa si med 9. in 16. uro lahko ogledate razstavljene primerke in se pogovorite s strokovnjakom za vsa tehnična in servisna vprašanja.

"Če bodo mestne krajevne skupnosti brez samoprispevka, bo to hudo žalostno za podobo mesta!" svarijo poznavalci. In ne kar tako. V prvih treh mesecih letošnjega leta so za 11 mestnih krajevnih skupnosti od občine dobili borih 700 tisočakov. "Občina mora, dokler se ne stvari drugače ne rešijo, poskrbeti vsaj za nemoteno osnovno delovanje krajevnih skupnosti!" poziva predsednik sveta skupnosti krajevnih skupnosti Frane Smerdu.

Tako pa se dogaja, da KS Drska, v kateri je 5400 krajanov, odkar ni več samoprispevka, nima niti za najemnino za pisarno, kaj šele za plačilo tajnice. Pri tem pa naj bi ta krajevna

skupnost po pooblastilu ostalih mestnih KS vodila postopke v zvezi z gradnjo novega novomeškega pokopališča. Nasploh je tudi drugega dela za krajevne skupnosti veliko, od civilne zaštite do izdaje raznih soglasij, tajnic pa nima nobena več. "Če zaradi pomanjkanja denarja ugasnejo še strokovne službe skupnosti, pomeni to dokončno razsulo krajevnih skupnosti," opozarjajo.

A. B.

NOVO MESTO'92 PROSLAVILO

Košarkarji so v B-ligi odigrali tekme zadnjega kroga končnice. Brežičani so doma premagali Maribor s 93:81 in so peti. Novomeščani so zaradi nastopa Matjaža Smodiša, ki je igral za mladinsko reprezentanco v Turčiji na kvalifikacijah za evropsko prvenstvo, srečanje z Zagorjem preložili na sredo, ko so pred domačim občinstvom proslavili uvrstitev v A-2 ligo.

NOVA ŠKOCJANSKA ČRPALKA - Potem ko so ljudje ugrabili o usodi bencinske črpalke v Stari vasi pri Škocjanu in so o tem že tudi vpraševali v uredništvo Dolenjskega lista, je zdaj znano, kaj bo s stavbo. Celotni objekt ima v najemu Tone Strahan iz Novega mesta in 1. maja bo otvoril Bencinskega servisa Tone Strahan. V objektu bosta poleg bencinskega servisa in trgovine z avtomobilskim potrošniškim materialom tudi avtopralnica in vulkanizatorstvo. Zraven bo tudi bife s točilnico in posebnim prostorom, v katerem bo postavil nekaj igralnih avtomatov in mogoče sčasoma organiziral ples ob koncu tedna. Črpalka, ki je prva v občini Škocjan, bo delovala od ponedeljka do sobote od petih zjutraj do enajstih zvečer, bife bo odprt še uro dlje. Bencin bo naprodaj tudi ob nedeljah od šestih do ene. (Foto: M. Luzar)

ZAUPNI TELEFON ZA-TE

NOVO MESTO - Zaupni telefon Za-te je telefon, kjer vas na drugi strani žice čakata pozoren poslušalec in topla beseda. Prosto-voljeem, ki so obeh spolov, različnih starosti in izobrazbe, življenjskih nazorov in izkušenj, zaupajte težave, ki vas tarejo. Pomagali vam bodo s pozornim poslušanjem, razumevanjem ter vas poskušali potolažiti ter v pogovoru skupaj z vami poiskati ustrezno pot do rešitve problemov. Pomagali bodo tudi pri iskanju informacije o strokovnih službah in drugih pomoči. Zaupni telefon Za-te je odprt vsak dan od 16. do 22. ure na št. (061) 97-83.

V času od 3. do 12. aprila so v novomeški porodnišnici rodile: Irena Blatnik s Prevola - Nejca, Danica Deržar iz Podgore - Špela, Marija Turk z Zajčjeje Vrha - Rebeka, Darja Breznik iz Straže pri Sentrupertu - Rebeka, Nataša Bolšec iz Naklega - Boštjana, Brigita Grahek-Solar iz Svibnika - Stašo, Djurdja Starešina iz Brihovega - Anito, Katarina Medoš z Drenovca - Ano, Irena Čeh z Grmade - Urško, Bernarda Šuštar z Vrhovega - Damjana, Aniča Klemenčič s Trebelnega - Manco, Zorica Černič iz Metlike - Tino, Andreja Matekovič z Radovice - Jureta, Darinka Čeh iz Lukovca - Tejo, Jožica Dremelj z Orlake - Klemenca, Mojca Konajzler iz Zavrata - Sašo, Mojca Urbančič iz Drašičev - Kajo, Tatjana Husič iz Gribelj - Marjanca, Jožica Kodrič iz Ostroga - Aleša, Anita Pisek iz Veniš - Nino, Barbara Jakš iz Hrustulj - Urško, Jožica Zagorec iz Gorenjih Dol - Blaža, Mojca Englaro iz Črnomlja - Domna, Romana Zupanič s Primostka - dečka, Bernardica Katič iz Jasenovice - dečka, Martina Kralj z Drušče - dečka.

IZ NOVEGA MESTA: Katarina Kramar s Ceste brigad 1 - Urbana, Marjeta Okleščen iz Lobetove 16 - Špela, Ksenija Pejanovič iz Ulice Šlavka Gruma 50 - Jerneja, Vida Čadonič-Špelič iz Ulice talcev 12 - Anamarijo.

Čestitamo!

Največ denarja je šlo za parkirno hišo

Sklad stavbnih zemljišč dal 90 milijonov

NOVO MESTO - V lanskem letu se je na skladu stavbnih zemljišč (takratne) novomeške občine zbralo blizu 265 milijonov tolarjev. Za dejavnost oziroma naloge, ki jih ta sklad opravlja, so porabili nekaj manj kot 244 milijonov tolarjev, dobrih 21 milijonov pa so prenesli v letošnje leto. Osnovni vir za uresničevanje nalog in delovanje sklada je seveda nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, saj se je od tam lani zbralo skoraj 204 milijone tolarjev.

Za urejanje stavbnih zemljišč so lani porabili dobrih 10 milijonov tolarjev, za sofinanciranje programov krajevnih skupnosti (za urejanje sosesk tam, kjer plačujejo nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča) 37 milijonov tolarjev, največ, blizu 90 milijonov tolarjev, pa je šlo za odkup parkirnih prostorov v parkirni hiši ter za njeno upravljanje in vzdrževanje. Za sofinanciranje investicij v Novem mestu - predvsem gre tu za rekonstrukcijo Seidlove ceste - je šlo iz sklada dobrih 37 milijonov tolarjev, za odplačilo obvezne občine Novo mesto 4 milijone, za sofinanciranje programov javnih podjetij 10 milijonov, in to izključno Komunalni za sofinanciranje gradnje vodovoda Mrzla dolina - Srebrnice. 20 milijonov tolarjev sklada so izločili v občinski proračun, in to za sofinanciranje izgradnje komunalne infrastrukture v občini Novo mesto. Za plače in materialne stroške strokovne službe sklada pa je šlo v lanskem letu blizu 22 milijonov tolarjev.

A. B.

HRAST ZMAGUJE IN ZGUBLJA

NOVO MESTO - V drugem krogu prvoliškega prvenstva igralcev squash je novomeški Hrast z 2:3 izgubil z ekipo Unlimited in s 4:1 premagal Fit top iz Mengša ter je na lestvici s 4 točkami četrti. Igralke so odigrale tekme 1. kroga. Novomeščanke so s 3:0 premagale Velenje in Fit top ter z enakim izidom izgubile s Konexom in Squashlandom. Na lestvici so s 4 točkami tretje.

Novomeška kronika

RDEČE IN ČRNO - Dolgoletni novomeški komunistični veljak Jože Florjančič, imenovan rdeči Pep, je odpadel, ko je vlada imenovala načelnika novomeške Uprave enote. Imenovali so preizkušenega liberalca Jožeta Preskarja. Tudi po Florjančičevi pritožbi je ostalo pri istem. Je pa dan po tistem, ko je bila ta storija objavljena v našem časopisu, prišla vest, da je vlada Florjančiča imenovala za podsekretarja v ministrstvu za promet, v katerem sta ministri Umek in državni sekretar Dvornik krščanska demokrata. Bomo videli, kako se bo rdeči Pep znašel v črnih dvorih.

NOGE - Dan po tistem, ko je ena gospa obžalovala, da ima dr. Vida Čadonič-Špelič samo dve nogi, je bilo bilo še en parček nožic. Lepa Vida, kot pravijo tajnici Slovenskih krščanskih demokratov, je namreč rodila hčerko. Za estete je to, da ima hčerka lepe nožice, zanesljiv dokaz, da je res njena. Tudi pri ostalem obema želimo vse najlepše.

POZDRAV - Gospe generalne tajnice in novopečene mamice tako ne bo na današnji seji sveta mestne občine, na prejšnji pa je imela skoraj glavno, predvsem pa najdaljšo besedo. Se je pa že takrat slišalo, da je lepa Vida z mislimi že bolj v porodnišnici kot v politiki. Sicer ne bi na začetku svojega mežikajočega govora v celi rešti pozdravov navnela tudi novinarke in novinarje. Od vse te močnejše črede pa je bil takrat na seji samo pisec teh vrstic.

ZUPANIŠČE - Novomeški župan naj bi se preselil na rotovž. Ampak kot je slišati, mu sam rotovž ni zadosti in hoče za svoje dvore še ob sosednji stavbi. Ena je kot nalašč bila včasih last njegove rodbine. Če bo tako naprej, bo do konca mandata svoje županije razširil na cel Glavnini trg, če se takrat ne bo že imenoval Župancijev trg.

Ena gospa je rekla, da so njim včasih spraševali, kje je tovarna zdravil Krka, sedaj jo pa kar zavohajo.

SUHOKRANJSKI DROBIŽ

TURIZEM PEŠA? - Turistično društvo Žužemberk - Dvor se je sestal prejšnji teden in pregledalo delo v preteklem letu. Po precej uspešnem zagonu je delo društva nekoliko zastalo. V veliki meri je delo vselej kor odvisno od članstva, danes pa je težko pridobiti ljudi za akcije, s katerimi bi organizirano skrbeli za razvoj turizma v Suhi krajini. Tudi finančna pomoč ni bila zadostna, tako da je odpolo več načrtovanih akcij in nalog. Tako je veliko nalog prenesenih v leto 1995.

KMEČKI TURIZEM - Na desni strani reke Krke stoji turistična kmetija Koren-Škoda, kjer lahko obiskovalci dobijo domače jedi. Miza je tudi ježa z dresirano kobilico in vožnja s čolni po Krki. Na drugi strani reke Krke je kmečki turizem tudi celj. Pri Pučjih lahkih dobite tudi pečene odojke, ribje specialitete in vso domačo hrano. Na posebej željo se lahko zapeljete tudi s konjsko vprego - zapravljevalkom po Žužemberku in okolici.

ASFALT NA JAMI, DVORU IN DOLNJEM KOTU - Krajevna skupnost Žužemberk je s tesno podporo krajanov vasi Jame in Dvora prejšnji teden uspešno zaključila akcijo asfaltiranja ceste od Jame po klancu do mosta in naprej nad ribogojnico do trga na Dvoru. Tako je bilo asfaltiranih okoli 1.600 m ceste. Ta teden pa bodo dobili asfalt tudi krajin Dolnja Kota. Vse akcije so rezultirale referendumskega programa 1994-1998, financirane so iz sredstev samoprispevka in iz dodatnih prispevkov krajanov.

EKOLOŠKI PROBLEMI V NOVOOMEŠKI REGIJI

NOVO MESTO - Danes ob petih popoldne se bo na novomeškem rotovžu začela okrogla miza na temo ekoloških problemov v novomeški regiji. Na tem razgovoru bodo predstavili tudi projekt Agencije za okolje, ki ga vodi strokovna fondacija za trajnostni razvoj, financira pa ameriška okoljevarstvena fondacija. Gre za projekt, ki naj bi približal nevalne organizacije in posameznike, ki jih zanima okoljska problematika.

• Ne zahtevajte od sveta, naj se spremeni - najprej se vi spremenite! (de Mello)

Črnomaljski drobir

PARKIRIŠČA IN INVALIDI - V Črnomlju naj bi bili za invalide rezervirani trije parkirni prostori: eden pred geodetsko upravo in dva pred "belo hišo". Od slednjih je označen le eden, a tudi ostala dva, ki imata oznaki, sta vedno zaparkirana z ostalimi vozili. Invalidi se zato upravičeno jezijo ter sprašujejo, komu naj se pritožijo zaradi nereda. Pritožba pri policistih očitno ne bi zalegla, saj na za invalide označeni parkirni prostor v bližini policijske postaje celo policisti zapeljejo svoj avto.

VILE - Na poslanskem večeru Demokratske stranke se je eden od Črnomalčev jezil na funkcionarje iz Ljubljane, ki po njegovem zavirajo Črnomalčce, da bi pohlitali s postopki, da bi podjetje Danfoss lahko čim prej kupilo zemljo pri sedanjih tovarnih in začelo graditi proizvodno dvorano. Po njegovem je nesmisel vztrajati pri tem, da je zemlja I. kategorije, ko pa domačini vedo, da je tam navadna ilovica. "Če ne bodo uspeli drugače, naj gre do Črnomalci nad ljubljanske solilce pameti z vilami," je predlagal. Če bi se to res zgodilo, bi ljubljanci morda pomislili, da gre Črnomalčcem že tako slabo, da jim je celo patronov zmanjkalo...

TABLA - Na začetku Vranovičev, gledano z gradaške strani, je stala tabla, ki je sporočala, da se začenja omenjeno naselje. Včasih je bilo na njej moč prebrati Vranoviči, drugi Vranovič. Dileme o tem, ali je na koncu i ali e, je sedaj konec. Tabla je izginila, na njenem mestu stoji velik prometni znak, ki opozarja voznike, da smejo voziti skozi vas največ 60 km na uro.

Sprehod po Metliki

PRAV TRAPASTO SE MORAJO počutiti tisti stanovanjci Kidričevega naselja 3 v Metliki, ki so plačali dogovorjeni znesek za položitev asfalta pred stanovanjsko stolpnico. Od petdesetih družin je takšnih petnajst, vsi drugi pa se zlobno nasmihajo in se izgovarjajo na trditve občinskega svetnika, ki po gostinskih lokalih in drugod razlaga, da bi bilo plačilo nesmiselno, ker mu je menda to zagotovil najvišji občinski oblastnik. Če je to res ali ne, niti ni tako pomembno, važnejše je, da so vedno izigrani tisti, ki so najbolj posteni.

NA LETOŠNJI VINSKI VIGREDI se bo veliko dogajalo tudi na grajskem dvorišču, ki je bilo vasa leta malce zapostavljeno. Tam bodo 19., 20. in 21. maja stojnice z vini vinogradnikov, manjkalo pa ne bo tudi petja, igranja in plesanja. Člani prireditelne odbora se dogovarjajo, da bi bila grajska vrata odprta dlje v noč, kot je bilo to v navadi dvanajst let, odkar Metličani pripravljajo to največje turistično-zabavno-vinarsko prireditev na Dolenjskem in v Beli krajini.

IZDELKI IZ PARTIZANSKIH DELAVNIC je naslov razstave, ki bo odprta v Ganglovm razstavišču 18. maja, na predvečer pričetka Vinske vigrede 95. Razstavo pripravljata Združenje borcev Slovenije in Belokranjski muzej. Takoj po dogodku bo na grajskem dvorišču predstavitev nove kasete in CD plošče starotrskega ansambla Tonija Verderberja.

Trebanjske iveri

SLOVENSKI DETROIT - Pregovor pravi, da dober glas seže v deveto vas, slab pa še dlje. Zatorej ne preseneča, da smo iz Ljubljane, ne pa iz Trebnjega, prejeli povabilo za jutrišnje otvoritev proizvodnih in poslovnih prostorov podjetja Barlog na Obrtniški 18 v Trebnjem. Novi prostori so pomembni tudi za Nissan Adrio, saj je Barlog njen pooblaščen prodajalec za vozila Nissan. Zanimivo pa je, da že ljubljanci govorijo o tem sodobno opremljenem delu trebanjske obrtne cone kot o - slovenskem Detroitu.

BOGATA EKSKURZIJA - Ravnateljica Vzgojno-varstvenega zavoda Trebnje Marija Bizjak je na občno naslovila vlogo za odobritev dodatnih sredstev za enotedensko strokovno ekskurzijo (od 25. aprila do 1. maja) v Rim. Tam naj bi trebanjski vzgojitelji in ravnateljica med drugim poslušale predavanje o pedagogiji Montessori, si ogledale Montessori vrtec in šolo ter se pogovarjale z vzgojitelji in učitelji tega vrta oz. jim občno omogočila udeležbo na "izredno bogati ekskurziji", se pravi, da bi poravnala za 254.000 tolarjev iz Italije. Svetnik Janko Širec Trebnjke kaj strokovnega od te ekumne iz italijansčini. Njegov kolega organiziral izlete po Evropi, če bi to sprejeli, dr. Franc Znidaršič (DeSUS) pa je povedal, da imajo tudi v zdravstvu veliko takih ponudb, da načelno ni proti, saj bi marsikdajni Sirah (SLS) to celo koristilo. Anton ekskurzijo in strokovnim izobraževanjem razlika. In svet je gladko zavrnil vlogo.

IZ NAŠIH OBČIN

Poskrbljeno le za izbrane gasilce

Tako so bili prepričani svetniki ob prebiranju gradiva o novi organiziranosti gasilstva - Enostavna organizacija, ne pa da se bodo gasilci ukvarjali le sami s seboj

ČRNOMELJ - Po noyem naj bi bilo gasilstvo v črnomaljski občini organizirano tako, da bi bil v Črnomlju gasilski center, v Vinici, Adlešičih in Starem trgu pa podcentri. V gasilskih društvih v Dragatušu, Dobličah, Petrovi vasi, Ziljah, Sinjem Vrhu, Gribljah in Žuničih bi imeli operativne enote, ki bi pomagale društvom v centrih. Z gasilskimi društvi iz vseh teh krajev naj bi črnomaljska občina tudi podpisala koncesijske pogodbe.

Črnomaljski svetniki pa se s tako organiziranostjo gasilstva niso strinjali. Na pripravljalec gradiva so vprašanja kar deževala. Kaj bo z ostalimi gasilskimi društvi, ki tudi delujejo, a so po novem odrinjena, zaradi česar bo lahko prišlo do trenj? Sedaj je namreč poskrbljeno le za izbrana društva. So vsa društva, s katerimi naj bi po kratkem predlogu občina podpisala koncesijo, v zadnjih letih s svojim delom to sploh upravičila? Slišati je bilo namreč, da so nekatera manjša društva, ki niso v predlogu, naredila veliko več kot katero od večjih, ki je v gradivu v operativni. Zakaj ne bi dali vsem društvom možnosti za podpis koncesije, pri tem pa upoštevali predvsem število prebivalcev, delavnost gasilcev, sodelovanje na tekmovanjih, so spravevali svetniki. Predlagali so, naj vse gasilskim društvom zagotovijo zavarovanje gasilcev in opreme ter vsaj pomoč pri vzdrževanju opreme. Svetniki so poudarili, da mora biti organiziranost gasilstva enostavna in razumljiva, po sedanjih zamisli pa je

tako zamotana, da bodo imeli gasilci dovolj dela sami s seboj. Anton Banovec je v imenu pripravljalec gradiva pojasnil, da je gasilstvo stvar celotne občine in ne te ali one vasi. Prav tako je financiranje v domeni občine in ne gasilskih zvez. Poudaril je, da bodo za zavarovanje vozil, opreme in članstva, vzdrževanje tehnike, opreme in objektov, stroške intervencij, izobraževanje in preventivno delovanje v enajstih društvih, s katerimi naj bi občina podpisala koncesijo, morali na leto odšteti 86.000 DEM. Če bi se za vsa ostala društva v občini prispevali po 2.500 DEM na leto, bi to pomenilo 40.000 DEM dodatnih stroškov. Banovec sicer ni bil proti tej pomoči, a je pripomnil, da ni

denarja, lahko pa se zgodi, da ga bo še manj in bo občina sklenila koncesijo le z enim gasilskim društvom, kar so svetniki označili kot nesmisel. Čeprav je zatrdil, da se delo v društvih, ki ne bodo imela koncesij, ne ukinja, pa so svetniki sklenili, da bodo gradivo o organiziranosti črnomaljskega gasilstva obravnavali še enkrat.

M. BEZEK-JAKŠE

OPTIKA M iz Metlike vas vabi na hiter in kvaliteten pregled oči s sodobnimi aparaturami. Pokličite nas na tel. 58-345. Nudimo vam tudi veliko izbiro okvirjev za očala po ugodni ceni in vse vrste stekel. Zaučajte nam in zadovoljni boste. OPTIKA M TPC Metlika, Kidričevo naselje.

Turistično prebujenje

Lani oživljeno metliško turistično društvo ima precej načrtov - Povezava z ostalimi društvi

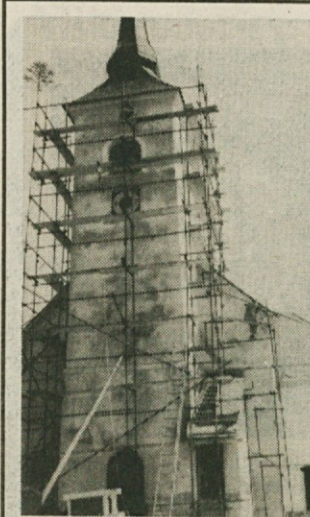
METLIKA - Ko so v metliškem turističnem društvu, v katerem so lani ponovno oživili delo, nedavno potegnili črto, so ugotovili, da le niso obstajali le na papirju. Izdali so dve razglednici Metlike, vsako po 10.000 izvodov,

če pa bo denar, bo jeseni izšla še kakšna z motivi iz okolice mesta.

Društvo je izdalo tudi dva brezplačna reklamna letaka o tem, kaj si lahko ogledajo in obiščejo turisti v Metliki in okolici. Obljubili so še pomoč pri izdaji propagandnega materiala, s katerim se bo domača folklorna skupina "Ivan Navratil" predstavila na poletni turneji v Kanadi. Sodelovali bodo tudi na prireditvi na metliškem kopališču na začetku turistične sezone, pripravili tekmovanje o urejenosti krajev v občini, začeli pripravljati turistični vodnik, se predstavili na turističnih sejmih v Sloveniji in zagotovo se bo našlo še kaj.

V društvu so pohvalili neprimerno lepo urejenost Metlike, kot je bila pred leti, za kar gre zahvala Komunali, ki je imela tudi srečno roko pri izbiri svetovalcev. Opozorili pa so na probleme, ki nastajajo zaradi pomanjkanja turističnih kažipotov od cestah. Tako se na primer nemalokrat zgodi, da turisti, namenjeni k Trem faram, za katere se je v zadnjem času zanimanje zelo povečalo, odidejo v nekaj kilometrov oddaljeno Božakovo. Gotovo pa se jim kljub pomanjkanju kažipotov to ne bi zgodilo, če bi poklicali na pomoč enega od štirih Metličanov, ki so se lani v Črnomlju izsolali za turistične vodiče po Beli krajini. Zal se turistične agencije le redko spomnijo nanje. Ker pa v Beli krajini vse bolj poudarjajo, da morajo na turističnem področju nastopati enotno, se bo turistično društvo Vigred moralo povezati z drugimi tovrstnimi društvi, ki jih ni malo in - kar je še pomembnejše - mnoga od njih pridno delajo.

M.B.-J.

Odločilno je prostovoljno delo

PODZEMELJ - Čeprav bi bila podzemeljska farna cerkev sv. Martina potrebna temeljite prenove, pa to zagotovo ne bo nikoli mogoče narediti naenkrat. Ne le zato, ker v fari ne bodo zbrali naenkrat toliko denarja, ampak tudi zato, ker cerkve ni moč kar zapreti.

Lani so obnovili ostrežje in cerkev na novo prekrili. Letos pa so se lotili fasade, ki je bila hkrati z notranjščino prenovljena pred 15 leti. Tudi tokrat bi morali obnoviti notranjost in opraviti še vrsto vzdrževalnih del, a ne vedo, kdaj bo denar. Kot je splošno znano, v slovenski Cerkvi za cerkve skrbijo duhovniki in peščica vernikov. Tudi v podzemeljski fari je tako, poleg farne cerkve pa morajo skrbeti še za veliko župnišče in pet podružničnih cerkev, od katerih so vse razen zemeljske lepo obnovljene. Tako kot za lansko obnovo strehe so tudi za letošnje obnovo pročelja farani prispevali prostovoljne prispevke in opravili tudi veliko prostovoljnih delovnih ur.

M.B.-J.

POTRES V BELI KRAJINI

ČRNOMELJ, GRADAC - Uprava Republike Slovenije za geofiziko je sporočila, da so instrumenti observatorija na Golovcu zabeležili v četrtek, 13. aprila, ob 6.30 šibek potresni sunek 77 km jugovzhodno od observatorija. Potresni sunek so čutili posamezni prebivalci Črnomlja in Gradca v Beli krajini ter okoliških krajev. Potres ni povzročil gmotne škode in je imel po prvih podatkih moč 2,2 stopnje po Richterjevi oz. 3. do 4. stopnje po Mercallijevi lestvici.

CARINJENJE V BELI KRAJINI

METLIKA - Poleti bodo v Metliki odprli carinsko izpostavo, ki bo imela svoje prostore na tukajšnji železniški postaji, medtem ko bo v Črnomlju začel uradovati carinski referat. V obeh bo moč cariniti vse blago, ki ga morajo sedaj Belokranjci voziti na carinjenje v Novo mesto. Ko pa bo na mejnem prehodu v Vinici zgrajen mejni plato, bodo, kot je obljubil direktor Carinske uprave Slovenije Franc Košir, črnomaljski carinski referat preselili v Vinico in bo dobil status izpostave.

EKOLOŠKI DAN ŠOLE

METLIKA - Ob dnevu zemlje pripravljajo v soboto, 22. aprila, v osnovni šoli v Metliki odprti dan šole. Predstavili bodo ekološki projekt "Mi naravi - narava nam", ki se navezuje na letošnje evropsko leto pod geslom "Varujmo naravo!" Učenci in učitelji bodo v bogatem programu predstavili celotno ekološko delo pri pouku, krožkih in interesnih dejavnostih. Pri delu v učilnicah bodo od 8.30 do 9.30 sodelovali tudi starši, potem pa bo v športni dvorani zaključna prireditev. Gost odprtega dneva šole bo dr. Dušan Plut, na prireditvi pa so vabljeni vsi, ki jih zanima delo v šoli, ne le starši učencev.

Z ROKO V ROKI - Ravnateljica metliške in podzemeljske osnovne šole Jože Mozetič in Toni Gasperič sta ob svoji petdesetletnici pripravila v ponedeljek v metliški športni dvorani veliko dobrodelno prireditev z naslovom "Z roko v roki". Polovico izkupička od prireditve sta namenila socialno ogroženi družini, drugo polovico pa nadarjeni mladi glasbenici Kristini Oberžan, dijakinji 1. letnika srednje glasbene šole, za nakup saksofona. Na fotografiji: Vili Vodopivec v pogovoru z Oberžanovo, v ozadju pa organizatorja prireditve. Sicer pa so poleg omenjenih na prireditvi nastopili še ansamblji Tonija Verderberja, Tonija Hervola in Omizje, Adi Smolar, plesna skupina Harlekin, Janez Dolinar, Renata Mikec, Jerca Mrzel, Modra kronika, Geza Farkaš, Ana Pezdirec, Andrej Kunič, godbeniki glasbene šole Metlika ter ženski pevski zbor in tamburaši metliške folklorne skupine "Ivan Navratil". Vsi nastopajoči so se odrekli honorarju v dobrodelne namene. (Foto: M.B.-J.)

Mokronoški grad že ogroža ljudi

V občini Trebnje bo letos na javnih delih 31 brezposelnih oseb - Prispevek občine 5,2 milijona - Bo lastnik gradu Mokronog kaj primaknil za urejanje tega gradu?

TREBNJE - Letos naj bi v trebanjski občini preko javnih del sodelovalo 31 brezposelnih oseb. Trebanjska občina bo iz svojega proračuna za vse programe javnih del prispevala 5,2 milijona tolarjev, to je 4,6 odstotka več kot lani. Večina javnih del se pričinja s 1. majem, največ - 11 delavcev - pa bo za 8 mesecev dobilo delo pri programu urejanja okolja.

V ta program je vključena tudi sanacija gradu Mira, ki ga je že prijavil dr. Marko Marin, in program čiščenja okolice Šentrupert, ki ga je sicer prijavila tamkajšnja krajevna skupnost, a je vsebino teh del zajela že Komunala Trebnje v svoji prijavi programa.

Podjetje za redno vzdrževanje in varstvo cest Novo mesto bo pri vzdrževanju lokalnih cest v trebanjski občini začasno dalo delo šesterici brezposelnih, trebanjski pododbor novomeške ribiške družine pa četverici pri čiščenju brežin Temenice in urejanju ribnika Blato.

Za sanacijo gradu Mokronog sta izvajalca Gradbeništvo Zupančič in Turistično društvo Mokronog za za-

poslitev 4 delavcev samo za materialne stroške v treh fazah zaposlili občino za poldrugi milijon tolarjev. Občinarji pa so zaradi pomanjkanja denarja korenito skrbili program urejanja mokronoškega gradu le na prvo fazo, navkljub vztrajnim zahtevam svetnika Ivana Vovka (ZLS), da bi vključili vsaj še 2. fazo. Vovk je svoje pobude utemeljeval, da je nujna še 2. faza (zanjo bi potrebovali 380.000 tolarjev), ker se kamenje z mokronoškega gradu z vseh strani ruši in že ogroža varnost ljudi. Svetnika Božo Kravcar (SLS) in Jože Vencelj (SDSS) sta predlagala naj bi občinski močje skušali navezati stik z lastnikom gradu, da bi morebiti še ta kaj prispeval za 2. fazo obnove. Po mnen-

ju svetnika Janeza Livka (SKD) je med gradovi v občini najpomembnejši škrlejski, kjer je nujna obnova strehe. Svetnik Janko Širec (SKD) je ob obravnavi programa letošnjih javnih del zahteval, naj bi po vsakem

• Ker po podatkih Zavoda za zaposlovanje ni primerne profila brezposelnih oziroma jih celo primanjkuje za redno dejavnost, je v tem trenutku onemogočena izvedba dveh javnih del, ki jih je prijavil Vzgojno-varstveni zavod Trebnje in program Centra za socialno delo Pomoč družini na domu in za dom. Zato pa naj bi Center za socialno delo zaposlil po dva sodelavca pri javnih delih v okviru skrbi za starejše na domu in učne pomoči učencem s posebnimi interesi.

izvednem delu ob poročilu dodali tudi seznam vseh delavcev, vključenih v javna dela.

P. P.

IZ NAŠIH OBČIN

Stokrat dal kri

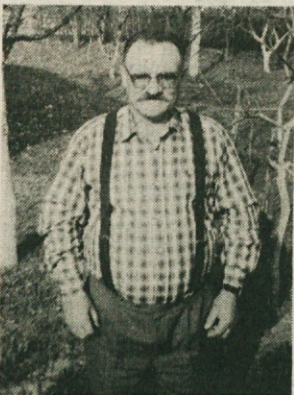
GORNJE LOŽINE - Franc Kisilak, 56-letni upokojenec iz Gornjih Ložin pri Kočevju, je doslej prostovoljno daroval kri že 104-krat, kar je rekord v občini Kočevje, gotovo pa tudi v nekaterih sosednjih občinah.

"Nekateri imajo konjičke, kot so lov, ribolov itd., moj edini konjiček in moje veselje pa je krvodajalstvo", pravi France, ki je prvič daroval kri leta 1959 pri vojaki. In takrat, prvič, ga je bilo malo strah.

Na Kočevsko je prišel leto kasneje 1960, takoj po odsluženju vojaščini, in se kmalu vključil med krvodajalce. Na leto odda kri po štirikrat, in to na eni ali dveh krvodajalskih akcijah v Kočevju, 2- do 3-krat pa gre oddat kri še v Ljubljano, vedno na svoje stroške. Tudi ko je bil še zaposlen, je oddajal kri v Ljubljani ob sobotah, se pravi ob prostih dneh, da ni prikršal podjetja. Seveda tudi nikoli niti pomislil ni, da bi za to dobil kakšno odškodnino.

Se vedno je zdrav in ima krvo skupino O (negativno), ki je najbolj iskana, zato ga v primeru potrebe po taki krvi pokličejo v Ljubljano. Ponosen je, da tako pomaga ljudem, ki so pomoči potrebni. Pravi, da bi rad vedel, komu je s krvjo pomagal, vendar ni mogoče, ker poteka vse anonimno.

France je Prekmurec. Znano je, da Prekmurci radi in pridno delajo. Tudi on je prišel na Ko-

čevsko za kruhom kot večina njegovih rojakov. Pridno je delal v nekaterih podjetjih, najdlje pri Itasu, in ko je šlo podjetje v stečaj, je bil - čeprav še pri močeh za delo - upokojen. Sam o tem nerad govori, njegovi prijatelji in znanci pa povedo, da ga je upokojeval gotovo prizadela in pretresla, ker pa ne more brez dela, rad pomaga pri raznih oparavih sosedom in drugim.

30 let dela tudi pri gasilcih, kjer je praporščak. Za delo v gasilstvu, pri Rdečem križu in v KS Stara Cerkev je prejel tudi vrsto priznanj, ki krasi kuhinjo, dnevno sobo, in celo v spalnici ima urejen pravi "tabernakelj" s plaketami, diplomami in drugimi priznanji, med katerimi so bronasti znak OF za delo v KS, plakete za 25, 50, 60 itd. darovano kri; le plaketo oz. priznanje za 100-krat darovano kri še čaka.

J. PRIMC

BOLJŠA CESTA

KOLPSKA DOLINA - To pomlad je bila cesta po hrvaškem nabrežju Kolpe, predvsem na makadamskem delu Kuželj-Gašparci, uničena in skoraj neprevozna. Zato so se tudi državljani Hrvaške raje odločili za vožnjo po novi cesti po slovenskem nabrežju Kolpe, čeprav je ozka in zato nevarna. Pred kratkim pa so spet popravili cesto po hrvaški strani, po kateri je vožnja bolj varna, saj je cesta precej širša. To je še posebno pomembno zaradi bližnjih praznikov, ko bodo zaradi veselaških tekmovanj na Kolpi, rekreacije in začetka turistične (pred)sezone obiski zgornje Kolpske doline pogostejši.

ODVOZ ODPADKOV V SEVNICI

SEVNICA - Komunala Sevnica organizira v sodelovanju z občinskim oddelkom za okolje in prostor ob dnevu zemlje očiščevalno akcijo ter odvoz kosovnih odpadkov. Akcija bo v soboto 22. aprila, odvoz pa bo še v tednu od 24. aprila dalje. Za večje količine pričakujejo najave.

Odvzem signala ni bil nezakonit

Kabelsko-razdelilni sistem Pečje-Sevnica dokaj zastarel - Skyline ni nezakonito odvzel signala za širitev sistema na Grič in Dobravo - Visoki računi bodo plačani

SEVNICA - Oprema na glavni postaji Kabelsko-razdelilnega sistema (KRS) Pečje-Sevnica je deloma zastarela in ne omogoča nadgradnje večjega števila novih programov. Novejša tehnologija bi omogočila večjo stabilnost in kakovost signala, zato se je upravni odbor KRS, ki mu predseduje Drago Jazbec, že lotil izdelave finančne konstrukcije za posodobitev glavne postaje. Pred črni 20. marca letos registriranega Društva KRS Pečje-Sevnica, ki ga sestavljajo vsi uporabniki KRS, pa so letos še številne druge naloge. UO KRS razmišlja tudi o združitvi KRS s sistemom Naselja heroja Maroka.

Ker je bilo na januarski skupščini KRS ostro postavljeno vprašanje (nezakonitosti odvzema signala za širitev sistema na Dobravo in Grič in v tej zvezi tudi vprašanje odškodnine uporabnikom KRS, je novi upravni odbor sklical sestanek s predstavniki ljubljanskega zasebnega podjetja Skyline, s katerim je stari UO KRS smla lani spet sklenil pogodbo o vzdrževanju sistema. Sevnčani so na omenjenem sestanku od Ljubljancev zahtevali, naj kot kompenzacijo za odvzet signal vgradijo dodatno tri nove programe.

Predstavniki podjetja Skyline je menil, da, po njihovem, niso nezakonito odvzeli signala, saj so sklenili pogodbo o širitvi sistema (z zdaj že bivšim, op. p.) upravnim odborom, ki ga je takrat vodil Vinko Govekar. Na račun odvzema signala je Skyline saniral del starega sistema pri veterinarski postaji in na Drožanjski ces-

ti vrednosti 330.194 tolarjev. Skyline je še ponudil, da je pripravljen brezplačno opraviti meritve in montažo treh novih programov. Upravni odbor KRS pa je predstavnikom Skyline pojasnil, da se Ljubljancev ne zaradi določil statuta lahko nadejajo podaljšanja pogodbe za opravljanje vzdrževalnih del le, če se bodo na razpisu izkazali kot najboljši ponudniki.

UO KRS je temeljito pregledal vse račune iz leta 1994, ki jih je firma Skyline izstavila KRS. Navkljub ugotovitvam, da so računi veliki, pa jih bo potrebno plačati, saj je vse podpisal stari UO oz. njegov predsednik Govekar. Glede na dogovor s firmo Skyline o brezplačnih meritvah signalov, so 25. marca te meritve dejansko opravili na stolpu glavne postaje. Uporabni (novi) signali so za HTV 3 in TV Koper - Capodistria. Istega dne so Ljubljancev odmontirali enega

izmed poskusnih programov (CNN), ker so ga prodali drugi stranki. Poskusna programa CNN in DSF je Skyline namestil lani po ustnem dogovoru z Vinkom Govekarjem. Po tem

• Okrog 450 uporabnikov KRS Pečje-Sevnica lahko dokaj kakovostno spremlja 14 zemeljskih in satelitskih televizijskih sporedov. Morebitne okvare lahko sporočijo predsedniku UO KRS Dragu Jazbecu po telefonu (81-261), po 16. uri. Vedeti je treba, da je njegovo delo, podobno kot tudi članov UO Staneta Blaznika, Tomislava Svažica, Mirana Novšaka, blagajnika Alberta Piltaverja, tajnika Branka Drstvenška, predsednika nadzornega odbora Mihe Mlakarja ter članov Jožeta Bogoviča in Ivana Andolška prostovoljno in neplačano. Zatorej ne kaže med temi gospodi iskati dežurnih krivcev za razne motnje niti se nanje jeziti zavoljo polnočnice za 2.040 tolarjev, to je prispevek za Društvo KRS v letošnjem polletju.

dogovoru naj bi programa plačali takrat, ko bi to omogočalo finančno stanje KRS. In ker je to vse prej kot rožnato, računov niso plačali.

P. P.

DANES RIBNICA O PUP

RIBNICA - Danes, 20. aprila, ob 19. uri bo v dvorani Ideal centra v Ribnici javna obravnava osnutka odluka o prostorsko ureditvenih pogojih (PUP) za območje Ribnice. Že med razpravo PUP so dali krajani več pripomb oz. zastavili več vprašanj. Največ pripomb se je nanašalo na predvideno dostavno cesto, ki so jo nekateri prekrstili kar v obvoznico in prav zato je prihajalo med Ribničani do hude kri.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

J. P.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.30 bodo na pokopališču v Stari Cerki položili k večnemu počitku upokojenega zdravnika dr. Mirana Cilenška, dolgoletnega direktorja zdravstvenega doma Kočevje in zaslužnega za ustanavljanje zdravstvenih postaj na razprostranem podeželju v kočevski občini.

DR. MIRAN CILENŠEK

KOČEVJE - Danes, 20. aprila ob 16.3

Klavnica obnovljena v juliju

V četrtek je bila predaja objekta oziroma gradbišča izvajalcem - Obnovljena klavnica na kostanjeviškem otoku bo nared v treh mesecih - Investicija 2 milijona mark

KOSTANJEVICA - Po treh desetletjih različnih načrtov in projektov za prenovu je kostanjeviška klavnica dočakala dan, ko je urejeno vse potrebno za pričetek adaptacije klavnice, ki je bila tehnološko in sanitarno že dalj časa neustrezna. Inšpekcijske službe so namreč že več let opozarjale na neprimerne tehnologije klanja in neustrezno opremljenost, ki je bila na robu propada, v treh mesecih pa se bo, kot kaže, kostanjeviška klavnica s temeljito obnovo prilagodila veterinarsko - sanitarnim in tehnološkim zahtevam.

Kot je povedal direktor Mercator Agrokombinata Krško Ivan Kozole, je obnova kostanjeviške klavnice prva večja investicija v programu hitrega razvoja podjetja, ki je bilo od leta 1989 v procesu reorganizacije in lastninjenja. Naslednji projekt je velik prodajni center, ki bo na prostoru sedanje uprave in servisa v Krškem, svoje sile pa bodo med drugim usmerili tudi v ohranitev sadjarstva in v sodelovanje z bivšimi zasebnimi pridelovalci.

Mercator Agrokombinat Krško je izvajalcem potrebna začetna sredstva že nakazal, tako da so v klavnici konec prejšnjega tedna že zaključili z delom in začeli z obnovo, ki naj bi

NA RAKI TRIJE VLOMI V AVTOMOBILE

RAKA - V nedeljo, 16. aprila, ponoči so na Raki kar trikrat vlomili v osebne avtomobile. Najprej je neznanec razbil steklo na avtomobilu, ki ga je Miha V. z Rake parkiriral na parkirišču; odnesel je etui z dokumenti. V istem času je verjetno isti neznanec vlomil tudi v avtomobila Jožeta C. in Vlade R. Oba sta ostala brez dokumentov, iz Jožetovega avtomobila pa je tat odnesel tudi avtoradio.

Papiroti težko čaka lastnika

V negotovosti že dve leti - Brez nalaganja v posodobitev proizvodnje bodo izgubili tržišče

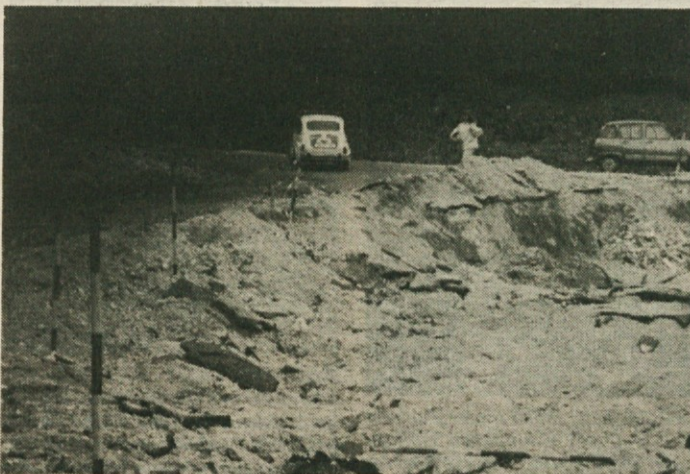
KRŠKO - S stečajem krškega Vidma se je začela tudi negotova usoda družbe Papiroti, ki je zaenkrat še v stoodstotni lasti Vidma v stečaju. V podjetju so že pred letom dni pričakovali novega lastnika. Upniški odbor je oktobra lani kot najugodnejšega kupca izbral Aero iz Celja, vendar doslej do podpisa tripartitne pogodbe med kupcem, Vidmom v stečaju in Zavarovalnico Triglav še ni prišlo.

"Družbi zaradi neresenega lastniškega statusa ne uspe izpeljati nobene večje naložbe," opozarja direktorica Milena Šauta. Jasnje je, da brez posodobitve proizvodnje Papiroti ne bo mogel več dolgo obstati na trgu polne konkurence. Podjetje je končalo lansko leto s 5 milijoni tolarjev izgube, čeprav je prodajo količinsko in vrednotno za četrtno povečalo. Četrtno celotno realizacijo je ustvarilo na tujih tržiščih (Nemčija, Italija, Francija, Hrvaška, Poljska, Makedonija in Grčija), kamor so prodali največ nosilnih vrečk. Te so od vseh Papirotijevih izdelkov edine konkurenčne v tujini, prodali pa bi jih lahko celo več, kot jih zmorejo narediti, in to kljub temu, da so uvedli tudi četrto izmenjo. Po drugi strani so na primer zaradi zastarele tehnologije cene Papirotijevih ovojnih papirjev za 40 odst. višje od cen podobnih izdelkov na evropskih tržiščih.

Na domačem trgu je podjetje Papiroti izgubljalo kupce tudi zaradi zelo majhnih razlik v ceni, s konkurenčno ceno in kakovostjo pa je dobro prodajalo nosilne vrečke in dvoslojne 5- in 10-kilogramske vreče. Domači kupci so raje segali po nekoliko slabše potiskanih in zato cenejših ovojnih pa-

bila končana v treh mesecih, predračunska vrednost investicije pa je 2 milijona nemških mark.

Za gradbeno in obrtniška dela ter za zunanjo ureditev je bilo izbrano Komunalno stavbeno podjetje Kostak Krško, za tehnološko opremo Loška industrija Mesnopredelovalne opreme in strojev Limos iz Škofje Loke, izvajalca za adaptacijo predelave in montažo čistilne naprave pa bosta znana še ta teden. Čistilna naprava ob klavnici bo prva biološka čistilna naprava v Kostanjevici in bo delovala po mehanskem principu čiščenja, ta pa se bo vključila v centralno mestno čistilno napravo, ki bo

PLAZ NEVARNO GROZI CESTI - Kot kaže, bodo prebivalci šestih vasi nad Podbočjem, vezani na cesto od Dola do Mladja, ki jo na enem delu močno ogroža plaz, kmalu vozili po varnejši poti. Narejen je bil namreč že projekt za sanacijo, na javni razpis pa so se odzvala štiri podjetja. Že ta teden bodo izbrali izvajalca del, ki bo moral v dveh mesecih po podpisu pogodbe del ceste sanirati. Približno 3 kilometre dolgi del ceste od Dola do Mladja so asfaltirali lansko jesen, pozimi pa je plaz, ki je ovinek v Bazgovi ogrožal že dalj časa, začel načenjati tudi asfalt. Sprva so težavo omilili tako, da so ovinek poglobili, kljub veliki nevarnosti pa promet po tem delu ceste vseno poteka. (Foto: T. Gazvoda)

JEDRSKA JE PRED REMONTOM

KRŠKO - Konec tedna bodo v krški jedrski elektrarni začeli remont, ob katerem bodo opravili redna vzdrževalna dela in med drugim zamenjali tudi polovico jedrskega goriva.

po nekaterih ocenah v Kostanjevici čez tri leta.

Zunanja podoba obnovljene klavnice bo skoraj enaka, objekt bo klasičen, tako da velikih posegov v prostor ne bo. Površina se bo povečala za približno eno četrtno, zadaj bo prizidan klavni del, v stari klavnici pa bo hladilnica. S tem se bodo povečale tudi kapacitete, tako da se bo letna kapaciteta klanja prašičev v eni izmenici iz sedanjih 6.000 povečala na 10.000, medtem ko bo 1.000 goved in 3.000 telet letno ostalo v enakem obsegu, omejitve so namreč v hladilniški kapaciteti in tudi po urbanistični plati. Z večjo zmogljivostjo prenovljene klavnice je predvideno tudi povečanje števila zaposlenih. Tako si bo lahko kostanjeviška klavnica, katere zgodovina sega že v čase prve svetovne vojne, povrnila ugled, ki ga je imela tudi izven naših meja.

T. GAZVODA

Viški rudarjev so že, ni pa še programov

Niti eden od kadrovskih ukrepov še ni uresničljiv

SENOVO - Zaposleni v senovškem rudniku so velikonočne praznike preživeli v napetem vzdušju. Ker so delavci zvedeli, da so v Trbovljah pripravili spisek 105 odvečnih delavcev, so preteklo sredo zagrozili, da ne bodo prišli iz rovov. Zahtevali so, da na Senovo pridejo sekretar za energetiko Boris Sovič, ministrica Klinarjeva in krški župan Siter.

Rudarji na koncu le niso ostali v jami, pač pa so na neke vrste zboru delavcev dobili nekaj informacij. Vztrajali so na dogovoru svoje enote, da spiskov ne bodo pripravljali, dokler ni na razpolago nobenih sredstev za kadrovske in socialne programe ter programe pre zaposlitve. Najbolj jih jezi, da od vseh predvidenih ukrepov za reševanje socialnih in kadrovskih problemov niti eden za zdaj še ni operativno uresničljiv. Država najde za to vedno nove razloge, največji pa je, da proračun še ni sprejet. Vlada bi tudi že februarja morala oblikovati samostojno podjetje Rudnik Senovo v zapiranju, pa tega še ni storila.

Rudarji razumejo, da bodo ob zmanjšani proizvodnji presežki delavcev, vendar zahtevajo, da se delavci pošljejo na čakanje šele tedaj, ko bo znano, kaj bo z njimi naprej. Trenutno se delo še najde, saj poleg izkopa (aprila so ga zmanjšali na 130 ton dnevno) opravljajo še vrsto drugih opravil. Po mnenju tehničnega vodje rudnika Draga Klančeka bo že v maju premalo dela.

Do pogovora s sekretarjem Sovičem naj bi po nekaterih informacijah prišlo še v tem tednu. O tej temi naj bi v kratkem razpravljali tudi občinski svet na posebni seji, na katero krški župan vabi tudi ministra za gospodarske dejavnosti dr. Tajnikarja.

B. D. G.

Novo glasbeno življenje na Gimnaziji

Dekliški zbor in skupina za jazz The Bluesers

BREŽICE - Na brežiški Gimnaziji so začeli ponovno oživljati glasbeno dejavnost, kar je precejšnja zasluga mlade profesorice Simone Rožman. Pod njenim vodstvom je lani po štiri letnem premoru spet začel delovati deklški zbor, nato pa se je pred tremi meseci na šoli pojavila še zanimiva jazz skupina z imenom The Bluesers. Obe skupini sta se pretekli petek predstavili gimnazijcem z dvema koncertoma v dvorani prosvetnega doma in jih navdušili.

Dekliški zbor je začel z delom lanske leto in je doslej pritegnil k delu 20 gimnazijek, ki so na koncertu odpele 3 angleške pesmi. Zbor bo letos nastopil tudi na reviji otroških in mladinskih pevskih zborov. Posebno popestritev glasbenega življenja na šoli pomeni jazz skupina. Sestavlja jo 6 fantov in eno dekle, ki so združba samih dobrih glasbenikov, od katerih nekateri obiskujejo poleg gimnazije še srednjo glasbeno šolo v Ljubljani.

The Bluesers bodo konec tega tedna zastopali brežiško Gimnazijo na letošnji Gimnaziadi na Ptuj. Člani in strokovna mentorica prof. Rožmanova si želijo jazzovsko dejavnost ohraniti tudi v naslednjem šolskem letu, čeprav so nekateri člani v zadnjem letniku šole. Vsi skupaj pa upajo, da se bo glas o skupini The Bluesers kmalu slišal tudi izven gimnazijskih zidov.

VLOMILI V TRGOVINO V BREŽICAH

BREŽICE - Neznani storilec je v nočnem času od 9. na 10. april prišel do vhodnih vrat priročnega skladišča s pisarnami tehnične trgovine Tehnotrade na Cesti prvih borcev v Brežicah. Odprl je lesena vrata, preiskoval pisarniške prostore in pri tem s kovinskim predmetom poškodoval zaklenjene predale na mizah. Nato se je vrnil do vrat v skladišče, jih na silo odprl in odnesel kar 90 vodovodnih pip in kovinski stroj za rezanje mesa. Vrednost ukradenih predmetov je 580.000 tolarjev.

PRI DELU SE JE OPEKEL

KRŠKO - V sredo, 12. aprila, popoldne sta Zlatko Š. in Franc Š. opravljala vzdrževalna dela na liniji regeneracija kemikalij v Vitacelu v Krškem. Okoli 18. ure sta zaradi zamenjave puše na valju pripeljala voziček z jeklenkami in plinom, Zlatko pa je z gorilem v roki pričel greti pušo. Zaradi temperature in odprtega ognja mu je prišla goreti leva hlačnica delovne obleke, ki je bila mastna od olja in masti. Takoj je ugasnil gorilec in začel gasiti ogenj, pomagal pa mu je tudi Franc. Zlatko je dobil na levi nogi hude opekline 3 stopnje.

Bizelsko-sremiška bo vzorčna

Predstavili projekt vinskih turističnih cest v Sloveniji - Priporočajo ustanavljanje gospodarskih interesnih združenj - Kaj bodo prednostne naloge?

PIŠECE - Tu so sredi preteklega tedna predstavili projekt Bizelsko-sremiške vinske turistične ceste, ki je ena izmed 20 podobnih cest republiškega projekta. Skupaj še z dvema, eno pri Mariboru in eno v Brdih, predstavlja trije prednostni in vzorčni vinskih cest. O tem, kako naj bi potekal republiški projekt vinskih cest, so v Pišecah z domačini spregovorili Teobald Belec iz sektorja za razvoj podeželja kmetijskega ministrstva, mag. Jože Protner ter najbolj prisotnimi za državni in posamezne projekte vinskih cest.

Dr. Matija Kovačič, z Biotehniške fakultete, sicer domačin, ki je predsednik projektnega sveta za Bizelsko-sremiško vinsko turistično cesto je povedal, da obsega glavna trasa te ceste 47 kilometrov v treh posavskih občinah, poleg tega je predvidenih še več kapilar. Osnovni cilj projekta je izboljšati pogoje za življenje na območju vinske ceste ter vzpodbuditi razvoj glavnih in dopolnilnih dejavnosti na podeželju. Za začetek naj bi usposobili glavno traso (komunalno in krajinsko), zabeležili točke, kjer že obstaja ponudba, to ponudbo ohranili in jo izboljšali.

"Če bi usposobili kakih 20 takih točk s turistično ponudbo, bi lahko že popeljali po cesti avtobus izletnikov," je dejal dr. Kovačič. "Partner države

pri tem projektu je kraj, zato morajo tudi obcine sprejeti te programe in jih dati v svoje proračune. Krajan in občina naj bi prispevali polovico potrebnih sredstev, drugo polovico pa država iz različnih naslovov."

Kot je dejal, so se na Bizelskem krajanje odločili za sofinanciranje projektne dokumentacije, da bi lahko prišli do nje čimprej in tako kandidirali za državna sredstva. Česa naj bi se najprej lotil posamezni kraj ob trasi vinske ceste? Najprej naj bi usposobili makadamske ceste, izdelali celotno podobo posameznega kraja, na osnovi katere bi izdelali tudi označbe ponudbe ob cesti in propagandni material.

Kot so povedali ob predstavitvi projekta, je že objavljen razpis za izdelavo podobne označbe. Postavitev označbe je namreč ena izmed letošnjih nalog

projekta vinskih cest. Poleg tega naj bi letos v državnem merilu natančno izdelali in definirali območja posameznih vinskih cest, vzpodbudili ustanavljanje gospodarskih interesnih združenj ob cestah ter vpeljali izobraževanje za ponudnike ob vinskih cestah. Izobraževanje uvršča Izidor Habjančič, ki ima na skrbi tri prednostne vinske ceste, med ključne naloge v letošnjem letu, preizkusili pa naj bi ga ravno na treh vzorčnih cestah.

Sicer pa se ministrstvo za kmetijstvo veliko nadeja ravno v od omenjenih gospodarskih interesnih združenj, ki naj bi nastala na pobudo domačinov (najmanj dveh), ponudnikov ob cesti in vseh, ki imajo interes, da turistična cesta zaživi. Združenja naj bi se čimprej registrirala (lahko jih tudi ni, pa so drugačne oblike organiziranja), uvedla zaščitno znamko in se sama preživljala. Ministrstvo tu precej upa v podjetnost nerazvitega in demografsko zelo ogroženega območja. Tako je Teobald Belec napovedal: "Zdaj bo vojna 20 držav, zdaj bo šlo za to, kdo bo boljši!"

B. DUŠIČ GORNIK

Novo v Brežicah

ČASNA PRETEK - Predstavitev vinske ceste v Pišecah se je začela tako, kot se za tako vinsko cesto spodobi. Če projekt zamujajo za dvajset let, je bilo za nekatere čisto logično, da se tudi omenjeni dogodek prične s slabo urico zamude. Pridejo gosti iz širnega sveta, in ko zagledajo podobo Pišec ter zavohajo žlahtno kapljico, se zazibajo v podeželsko ugodje in se jim nikamor več ne mudi. Njim ne, domačinom pa se. Ker je tu okrog prebivalstvo zelo staro, mnogi ne morejo več čakati naslednjih 20 let, da bodo končno videli, kaj je to turizem.

GIZI - Osrednja tema zgoraj omenjene predstavitve so bili GIZ-i, gospodarska interesna združenja, ki so zadnja poguruntavščina v republiških krogih. Ustanavljali naj bi jih podeželjski sami in pokazali, kako so podjetni. Morda še niso slišali za beg mladit, šolanin in sposobnih ljudi iz obrobni vasi.

VLADO KEVO je letos že drugič popravil lastni državni rekord, lani pa mu je tak podvig uspel štirikrat. Če so mu nekdanji očitali, da izboljšuje rekord le za nekaj centimetrov zato, ker potem lahko večkrat dobi nagrado, tokrat zagotovo ni tako, saj je svoj izid popravil skoraj za 4 m. Le malo mu še manjka, da se bo uvrstil na svetovno prvenstvo in na olimpijske igre, s čimer bi občino in politike, ki so pred volitvami obljubljali marsikaj, spravil v zadrego, saj brežiška občinska blagajna pač ne slovi po tem, da je polna. Naj pa iz svojega žepa dajo!

NOVE METODE - Regionalna cesta med Brežicami in Bizelskim je tako izdelana, da so nad njo že vsi obupali, menda tudi cestarji. Oni dan smo opazili, da po novem vse številneš luknje na vozišču zasipavamo kar s peskom. Kdo bi bil krpal za asfaltom, ko je pa lukenj vsak dan več!

REVILJA FOLKLORNIH SKUPIN V ŠENTVIDU

ŠENTVID PRI STIČNI - Zbiranje folklornih skupin Posavja, Dolenjske in Zasavja organizira skupaj z občino gostiteljico letošnjo revijo folklornih skupin tega območja. Revija bo to soboto ob 20. uri v Šentvidu pri Stični, nastopilo pa bo 8 folklornih skupin.

ZA ŠOLSKO LETO 1995/96 140 KADROVSKIH ŠTIPENDIJ

ŠEVNICA - Za prihodnje šolsko leto bodo lahko v Posavju dijaki in študentje zaprosili za 140 kadrovskih štipendij, od tega za 72 v krški občini, 54 v sevniciški, in samo 14 v brežiški občini. Več kot polovica štipendij je namenjena 4. stopnji izobrazbe, največ za šivilje oz. krojače in tesarje (15), ter za mizarje in zidarje (po 10). Za srednjošolsko izobrazbo je razpisanih 29 štipendij, 8 za višješolsko in 7 za visokošolsko izobrazbo. Številni kadrovski študentje je resda daleč pod številom kar 973 štipendij, ki je večje kot v šolskem letu 1992/93, ko so podjetja razpisala le 91 štipendij.

Konec podaril Sevnici 38 umetnin

Dr. Milček Komelj ob otvoritvi stalne zbirke del domačega akademskega slikarja Alojza Konca na sevniskem gradu govoril o "barvno presijani Končevi naravi"

SEVNICA - "Gotovo pa je avtor, ne glede na stilno stopnjo, ves čas najizrazitejši predvsem v doživljanjih

svetlobe in barve, kakršno išče v slikovito utripajočih motivih, ki se v svoji svetlobi dobesedno razpijajo.

Zlasti v velikih slikah z gozdnim za-
tišjem doživljamo svetlobni utrip
okrog kontrastno senčnega jedra kot
kuliserijo slikarju ljube krhkosti ali, v
nasprotnem primeru, kjer prežarja
center slike svetloba, kot nežno, bar-
vno reducirano in do kraja presvet-
ljeno barvitost okrog slepečega drhtenja
beline, ki učinkuje kot sama
sončna luč ali vanjo pretopljen slap
gozdnega studenca, kot nemi šum
življenja, ki mu slikar prisluškuje skozi
barvno razigranost predmetov in
krhko migetajoč nemir svetlobno raz-
krojene narave," je dejal dr. Milček
Komelj ob otvoritvi podarjene stalne
zbirke akademskega slikarja Alojza
Konca na sevniskem gradu.

Tako usmerjen umetnik je, po be-
sedah dr. Komelja, v odtenkih za-
znamovan z oživelimi zgodovinskimi
prijemmi sodobnega slikarstva od ple-
nerističnih pojavov dalje, živeč v tesni
povezavi z barvito okolico, v ka-
teri samotno, a živahno ustvarja, vse
bolj predan njeni slikovitosti, doživeti
z občutljivo krhkostjo avtorjevega
lastnega notranjega nemira, ki si iz-
bira motive po svoji volji in podobi.

P. P.

Založnik Ivo Frbežar

Domače kriminalke

Kriminalke spadajo v tisto vrsto
branja, ki je priljubljeno pri vseh
slojeh bralstva, saj jih z enakim
užitkom prebirajo tako najstniki
kot upokojenci. In vendar kljub
temu da gre za knjige, ki jim bral-
stva ne manjka, se Slovenci ne
moremo pohvaliti, da imamo kaj
prida domačih kriminalk; tako ta
žanr ostaja prepuščen prevodom
tujih piscev. Mar doma res ne pre-
moremo peres, ki bi slovensko li-
teraturo okrepila tudi na tem
področju?

Zasebni založnik Ivo Frbežar iz
Grosupljega je prepričan, da ni
tako, da so slovenski pisatelji
sposobni pisati dobre kriminalke
in ustvariti slovensko inačico tega
tako priljubljenega žanra, le spod-
buditi jih je treba in jim dati mož-
nost. Prav s tem namenom je v
svoji založbi Mondena začel lani
izdajati serijo Slovenska kriminal-
ka. Doslej je izšlo že sedem knjig.

"Zbirko sem si zamislil kot do-
bro branje za razvedrilo in zaba-
vo, kar pomeni, da knjige ne sme-
jo biti obsežne in seveda tudi
drage ne. Bralcem naj bi si jih kupil
za branje med vožnjo, med čaka-
njem, za urice počitka. To pa
pomeni, da morajo biti napredaj
povsod, v trgovinah, kioskih, na
avtobusnih in železniških posta-
jah," pravi Ivo Frbežar. "In ker
ima naša založba med slovenski-
mi založniki že ugled edine za-
ložbe, ki izdaja izključno sloven-
ske avtorje, sem se seveda odločil,
da bodo tudi v tej zbirki naši pi-
satelji. Upam, da bo moj založniški
projekt, ki je sicer zasnovan ko-
mercialno, spodbudil slovensko
tvornost na tem področju in ok-
repil slovensko žanrsko litera-
turo."

M. MARKELJ

MIKI MUSTER V METLIKI - Be-
lokranjski in Dolenjski muzej sta pre-
tekli teden pripravila v Ganglovm
razstavišču v Metliki razstavo stripov in
risane filma Mikijuna Mustera, ki bo
odprta še do 3. maja. Organizatorji so
ob otvoritvi za obiskovalce, ki so do
zadnjega kotička napolnili razstavišče,
pripravili presenečenje: lutkovna skupi-
na Pika Nogavička iz Novega mesta je
pripravila lutkovno igrice s priljubljeni-
mi Mustrovimi junaki Zvitorepcem,
Lakotnikom in Trdonjo. (Foto: M.B.-J.)

NAJMLAJŠI GODCI - Zanimanje za frajtonerico v zadnjem času narašča tudi
med mladimi. V Posavju odraščata ta čas kar nekaj dobrih harmonikarjev, kar je
tudi zasluga zasebne šole Tonija Sotoška, ki poučuje igranje na frajtonerico učence
nekaterih krških in brežiških osnovnih šol. Njegovi učenci večkrat nastopajo tudi
v orkestru, sicer pa popestrijo marsikatero prireditev v domačem kraju. Tako je
obiskovalce kulturne priredive v Arčičah navdušil tudi priložnostni trio mladih
godcev, Sotoškovih učencev, ki so ga sestavljali (od leve proti desni): šestosolec Boris
Žerjav ter tretješolca Matej Dušič in Jernej Kolar. (Foto: B. D. G.)

"ZAVTRALI SO KOLO" - Metliški folkloristi, zbrani v folklorni skupini "Ivan Navratil", so pred leti znova obudili v živje-
nje nekdanji metliški običaj, ko so fantje in dekleta na vuzemski, torej na velikonočni ponedeljek "zavtrali kolo". V metliški
obredje, ki ga je najprej zaplesalo 37 folkloristov, so potem pritegnili tudi gledalce. Sicer pa je bila, tako kot nekdanj, nepogrešljiva
tudi metliška mestna godba, nastop pa so tokrat popestrili še znani in priznani tamburaši iz Sodevcev. (Foto: M.B.-J.)

Neopažene podrobnosti vsakdana

Ob razstavi slik dr. Janeza Janžekoviča

NOVO MESTO - V avli novomeškega
kega zdravstvenega doma je te dni še na
ogled razstava slik dr. Janeza Janžekoviča.
Pediatr iz novomeškega zdravstvenega
doma se predstavlja s 26 likovnimi deli.
in prostor lahko spolzi mimo očesa na
zainteresiranega opazovalca preneka
posebnost v naravi in v družbi. Dr. Janžekovič
izkazuje zanimanje in občudovalca
za podrobnosti. Med temi so lahko bral-
za, ki se spreminjajo skozi različne letne
čase, brsteči oreh, ginko in premagov-
rdeča bukev pred stavbo bolnišnice.
slutnja nekdanje mestne čolnarne.
Božji grob ali nekako izjemni križ na
gori. Ploskve, ki jo je z barvami obla-
lal slikar, lahko delujejo kot spornost
o večnosti in o minljivosti, o smrti. Sli-
ko opazovalec čuti v "Slovenski splo-
vi", sliki, ki mogoče želi kot slaba vo-
opozoriti, da pred leti prižgana
uradne narodne sprave na Slovenskem
v resnici še ni pregnala morečih temelj-
brezen. Nad vsemi Janžekovičevimi li-
kovnimi zapisi bdi "Ego", v izstopajo-
barvitost avtoportreta dahnjen slikar
nad vse kljubovalni in vendarle blagi.
M. LUZAR

Denar na oddelek oddelkov pa malo

Težave OŠ Prevole

PREVOLE - Osnovna šola Prevo-
le kot majhna podeželska šola obča-
bolj kot večje take ustanove vso te-
različnih ukrepov, ki jih nalaga
državni uradi. Po besedah šolskega
ravnatelja Jožeta Hribarja število
najnovejši problemi, s katerimi se
srečujejo v šoli na Prevolah, izhajajo
iz načina delitve denarja za šolo.
Dotacije iz državnega proračuna so
namreč vezane na število oddelkov
teh pa je v šoli na demografsko
ogroženem prevolskem območju
malo.

Po Hribarjevih navedbah mora
šola od letošnjega januarja sama
plačevati zavarovanje svojih objek-
tov in avtobusa za prevoz otrok. Pri-
tako je po novem prešlo v breme šole
plačevanje prevoznih stroškov, ki jih
je prej pokrivala občina. Potni stroški
so v skupnem seštevku precejšnji, če-
se nekaj delavcev vozi v službo v šol-
celo iz drugih občin.

Ob teh, nekako načrtovanih rednih
stroških ima šola tudi neplanirane
izdatke. Takó se je zgodilo, ko je
• V OŠ Prevole je v osmih oddelkih
65 otrok in v mali šoli 21. V prvih
štirih razredih izvajajo kombinirane
pouk.

strela poškodovala v šoli računalniški
telefon in faksimile aparat.
Po navedbah ravnatelja v sedanjih
razmerah prevolski hiši učencev
olajšuje delo odnos novomeškega
občine do te ustanove. Župan Fran-
ci Koncilija je, kot poudarja ravnatelj,
pokazal veliko razumevanja za težave
šole.

• Navdušenje je vsakdanji kruh mladih,
dih, skepsa je vsakdanje vino starih
(Buck)

14. NAŠA PESEM

Jutri, 21. aprila, se bo v Unionski
dvorani v Mariboru začela tridnevna
prireditev Naša pesem. To bo že 14.
tekmovanje slovenskih pevskih zborov,
ki ga prireja Slovenska pevsko zveza
pri ZKO Slovenije in ZKO Maribor
v sodelovanju z mariborskim
radiom in RTV Slovenija. Na pri-
reditvi bo sodelovalo 25 zborov. Kar
devet zborov bo prvič nastopilo na
tem nacionalnem tekmovanju, med
njimi pa bosta tudi dva iz Novega
mesta, in sicer mešana pevsko zbor
Pomlad in Revoz.

OBCINSKA REVILJA PEVSKIH ZBOROV

SEVNICA - Občinska ZKO organ-
izira tradicionalno pevsko revijo, ki bo
v soboto 22. aprila ob 20. uri v sevniski
kulturni dvorani. Na reviji se bodo
predstavili: moška vokalna skupina
"Svoboda" Krmelj, vokalna skupina
"Corona" ter MEPZ Lisca, Jutrzanjka
in "Primož Trubar" Loka.

PODALJŠANA RAZSTAVA O POTRESU

LJUBLJANA - Zaradi izjemnega
zanimanja so razstavo "Potres v
Ljubljani 1895-1995", ki je v novem
krilu Narodne galerije, podaljšali do
vključno 26. aprila. Obisk je mogoč
od 10. do 18. ure.

MISEL IN KORENINE

LJUBLJANA, KOČEVJE - Vče-
raj popoldne so v Galeriji Gozdarske-
ga instituta v Ljubljani, Večna pot 2,
odprli razstavo del, ki so jih štirje slo-
venski slikarji ustvarili v lanskem li-
kovni delavnici "Misel in korenine" v
Kočevskem Rogu.

GOSTUJE LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR

NOVO MESTO - Danes, 20.
aprila, bo v Domu kulture ob
16.30 gostovalo Lutkovno gle-
dališče Maribor s prirčno igrice
za najmlajše z naslovom Ko
pride zvezda.

VEČER Z NOVOMEŠKO PESNICO - Knjižnica Mirana Jarca ob drugih pri-
reditvah v zadnjem času pripravlja tudi dokaj pogosta srečanja z literarnimi us-
tvarjalci. Minuli četrtek, 13. aprila, zvečer se je v veliki čitalnici predstavila
novomeška pesnica Patricia Gerbec. Najprej seveda s pesmimi iz svojega
pesniškega prevoja, zbirke Harlekin, ki je lani izšla v knjižni zbirki Siga Dolenj-
ske založbe, potem pa še v pogovoru z voditeljico večera bibliotekarko Jadranko
Zupančič. Avtoričine poglede na lastno poezijo in na pesništvo sploh je dopolnil
urednik Franci Šali, ki je razgledal svoje gledanje na vrline in pomanjkljivosti
v pesniškem snovanju Patricie Gerbec, med pogovorom pa je beseda stekla tudi o
drugih temah. Za prijetne glasbene predaje sta poskrbela violinistka Petra Gačnik
in harmonikar Branko Rožman ter seveda kot vedno navdušila sicer ne prav šte-
vitno občinstvo. Na sliki: pesnica Patricia Gerbec, urednik Franci Šali in voditeljica
večera Jadranka Zupančič. (Foto: M. Markelj)

18. dolenjski knjižni sejem

Od 8. do 12. maja v avli upravnne stavbe Krke - Otvorit-
veni večer bo prekmurski - Še vrsta drugih prireditev

NOVO MESTO - 18. dolenjski
knjižni sejem bo od ponedeljka, 8.
maja, do petka, 12. maja, v avli up-
ravne stavbe Krke. Gost otvorit-
venega večera v ponedeljek, 8.
maja, ob 20. uri bo pesnik in pi-
satelj Feri Lainšček, letošnji nagra-
jenec Prešernovega sklada za lite-
raturo. Sodelovali bodo še pove-
zovalka Norma Bele, igralec Miki
Roš in glasbenik Vlado Kreslin, vsi
Prekmurci.

V sredo, 10. maja, ob osmih
zvečer bo gost prof. dr. Jože Mli-
narič, avtor nedavno izšle mono-

grafije Stiška opatija; moderator
bo dr. Stane Granda. V četrtek, 11.
maja, prav tako ob osmih zvečer,
se bodo predstavili mladi dolenjski
pesniki, naslednji dan ob enih
popoldne pa mladi literati novo-
meških osnovnih in srednjih šol.
Knjižni sejem bo odprt vsak dan
od 8. do 20. ure, na njem pa bodo
razstavljene knjige vseh slovenskih
založb, ki so izšle od lanskega do
letošnjega maja. Knjižnica Mirana
Jarca pa bo postavila razstavo ob
100-letnici filma.

A. B.

ZAHVALA UMETNIKU - Akademskemu slikarju, ki je nedavno odprl na gradu
tudi svoj atelje, se je za 38 podarjenih umetniških slik, ki bodo na ogled na stalni
razstavi, naprej zahvalil tajnik sevniske ZKO Albert Felician (prvi z leve), nato
pa se je za plemenito gesto zahvalil še tajnik občine Zvone Košmerl (na posnetku
čestita umetniku, poleg dr. Komelja in dela Okteta Jurij Dalmatin, ki je pripravil
priložnostni kulturni spored.) Za postavitev zbirke Končevih del ima precej zas-
lug tudi Obdelava ravne plastike Resnik iz Krškega. (Foto: P. Perc)

RAZSTAVA Z RECITALOM - Razstavo slikarskih del Janka Butale je odprla
članica KUD Artoteka Ksenija Khalil. Recital poezije Črnomalca Tomaža
Skrbinška pa sta pripravila člana KUD Hip hop Mladen Babič in Darko Kočevar
(na fotografiji od leve proti desni). (Foto: M.B.-J.)

Zvestoba rodni Beli krajini

Janko Butala, slikar samouk z Butoraja, v Špeličevi
hiši v Črnomlju razstavlja svoja dela

ČRNOMELJ - Kulturno-umet-
niško društvo Artoteka Bela krajina je

v Špeličevi hiši v črnomlju, kjer domu-
je, pretekli teden odprlo razstavo be-
lokranjskega slikarja Janka Butale.
Otvoritev je popestril KUD Hip hop
iz Črnomlja z recitalom poezije To-
maža Skrbinskega, razstavo pa je odprla
članica KUD Artoteka Ksenija
Khalil.

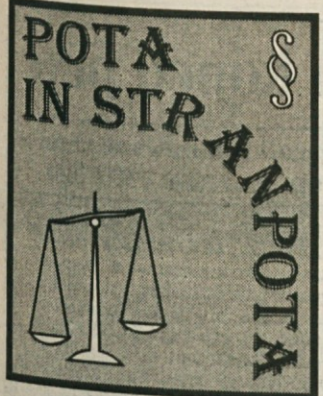
Janko Butala, samouk z Butoraja, je
v Špeličevi hiši postavil na ogled dela,
ki so nastala v zadnjih dveh letih. Tudi
tokrat pa, tako kot v dolgih letih us-
varjanja, ostaja zvest Beli krajini,
predvsem njeni kulturni dediščini in
krajinski podobi. S svojim realističnim
stilom slikanja nam priča značilnosti
Bele krajine. Steljnike, slikovite vasi,
a tudi podrobnosti, ki jih je že načel
zob časa in se jih mlajši ne spominja-
jo več. Gradovi, stare kmečke hiše in
zidanice z značilno belokranjsko
arhitekturo ter mlini, od katerim so
mnogi na najboljši poti, da se kmalu
znajdejo v razvalinah, so njegovi
priljubljeni motivi. A če bo zob časa
tako nezadržno razjedal kulturno
dediščino, ki je še ostala v Beli kraji-
ni, bodo njegova slikarska dela kmalu
dobila tudi pridih zgodovinskosti.

Janko Butala je na razstavi na eni
strani predstavil nekdanje lepote
pokrajine. Se je prav zato, da bi opo-
zoril na izginjajočo značilno podobo,
odločil za ogled? Za pokrajino, v ka-
tere lepote pa lahko še uživamo, je
uporabil žive barve. Ta dela, polna
življenja, vedrine, optimizma, dajejo
obiskovalcu občutek, da vse le še ni
izgubljeno. A katero koli Butalovo
delo pogledamo, ni moč zatajiti, da je
ne le potrkal na naša čustva, kot je
dejala ob otvoritvi Khalilova, ampak
jih je prebudil in razburkal. Tudi zato
so njegova likovna dela ljudem blizu
in ga imajo radi.

M. BEZEK-JAKŠE

RISANKA O ASTERIXU V SLOVENŠČINI

Na platnih naših kinematografov
bomo lahko kmalu videli prvo
celovečerno risanko v slovenščini.
Podjetje Continental Fun je sin-
hroniziralo v slovenščino celovečrni
risani film Asterix osvaja Ameriko.
Tako bodo ljubitelji risank lahko pris-
luhnili sloviti galskim junakom
Asterixu, Obelixu in drugim v našem
jeziku, kar bodo gotovo z največjim
veseljem sprejeli otroci.

dežurni poročajo

NEPOVABLJEN GOST - Neznani storilec je 12. aprila med 16. in 19. uro prišel do stanovanjske hiše Log 62 v sevnjski občini in odklenil garažna vrata, v katerih je bil ključ. Preiskal je prostoro in vzel 63.000 tolarjev in 90 nemških mark.

IZ ZEPÄ UKRADEL DENARNICO - Obsojenec KPD Dob pri Mimi L. K. je osumljen drzne tatvine, ker je 30. marca obsojenca K. S. iz žepa hlače ukradel denarnico s 24.700 tolarji.

STOPAR UKRADEL VIDEOKASETU - Mladoletnik iz Straže je osumljen tatvine, ker je 5. aprila v Vavti vasi s prijateljem stopal, in ko jima je oškodovanec I. K. s Sel pri Dolenjskih Toplicah ustavil, mu je ukradel videokaseto. Oškodovanec je tatvino opazil, ko sta stoparja že izstopila.

HOTEL PODKUPITI POLICISTA - 23-letni G. C. iz Vavpce vasi je osumljen podkupovanja, ko ga je 7. aprila v Gabru pri Semiču ustavil policist in mu zaradi prekrška izrekel denarno kazen v višini 3.000 tolarjev. Ker ni imel dovolj denarja, je policistu pred noge položil 2.000 tolarjev in rekel, naj mu ne izda protidela. Policist je denar zasegel in napisal zapisnik o tem.

ZASEGLI PIŠTOLO IN NABOJE - 35-letni D. Š. z Gorenjega Polja je osumljen kaznivskega dejanja nedovoljene proizvodnje in prometa z orožjem, saj so policisti pri njem 12. aprila našli pištolo in naboje.

UKRADEL KOLO - 44-letni J. J. iz okolice Šentjerneja je osumljen tatvine, ker je konec leta v Šentjerneju ukradel gorsko kolo in s tem J. S. iz Gruč oškodoval za 28.000 tolarjev.

POŠKODOVAL AVTO - V noči od 14. na 15. april je neznan storilec v skupnih garažah na Seidlovi cesti v Novem mestu z ostrim predmetom poškodoval avto G. J. iz Novega mesta in ga oškodoval za 70.000 tolarjev.

VLOMILI V TRGOVINO - 14. aprila je neznanec vlomil v trgovino Pika v Trebnjem in odnesel večjo količino čevljev, nahrbtnika, ženske torbice in nogavice. Lastnika J. Ž. in K. J. so tako oškodovali za 500.000 tolarjev.

OB AVTORADIO - V noči od 15. na 16. april je neznanec iz osebnega avtomobila, ki je bil parkiran pred hišo, ki je last C. I. iz Črnomlja, odnesel avtoradio in ga oškodoval za 24.800 tolarjev.

LUKNJA JE

NOVO MESTO - Ogledalo na Ragovski ulici je pred dnevi še imelo luknjo. Če ni nastala, ko je pač nastala, zaradi ostrih pogledov soferjev, so jo naredili, kar je verjetneje, razposajeni občani. Tak sum je upravičen, ker so se veselili pred časom v tej ulici znašli nad smetnjaki in prometnimi znaki. Zakaj so razgrajali, se ne ve natančno. Lahko da so jo naredili sami na koncu poti, in to kar v ogledalo, ki je bilo na tistem delu še zadnji primer ekološke civilizacije; za ogledalom so namreč samo še drevesa bližnjega gozdička.

UMRL ZA POSLEDICAMI NESREČE

BREŽICE - V nedeljo, 16. aprila, je v brežiški bolnišnici zaradi poškodbe, ki jih je dobil v prometni nesreči 2. aprila popoldne na magistralni cesti Krško - Drnovo pri nasebnem motorju 72-letni Vinko Š. z Drnovega.

DREVO MU JE ZLOMILO NOSNO KOST

KRŠKO - Izток B. iz Krškega je 12. aprila v gozdu v Leskovcu pri Krškem izručeval drevesa. Ko je prežagal drevo, ki je bil vpet med podrti drevesa, ga je spodnji kos drevesa udaril po obrazu in mu zlomil nosno kost.

Ko sem drvel v objem svoje mucke, sem podrl osla na zebri. (Jurič)

Št. 16 (2384), 20. aprila 1995

Uprizoril je lažni nesreči

Marijan je dvakrat zaigral prometno nesrečo - Znan tudi kot ponarejevalec potrdil o šolanju

BREŽICE - 26-letni Marijan S. iz Brežic je dvakrat uprizoril prometno nesrečo, enkrat mu je zavarovalnica odškodninski zahtevek že izplačala, zalomilo pa se je pri drugi nesreči. Neuspešen je bil tudi, ko je hotel na brežiški upravni enoti predložiti ponarejeno potrdilo o končani srednji šoli, takšno potrdilo pa je Milanu T. prodal za 2.000 nemških mark.

26-letni Marijan S. iz Brežic je v začetku marca lani v Ljubljani kupil osebni avto Zavista 101, ki ga je po predhodnem dogovoru registriral na ime 20-letnega Alena G. iz Brežic. Marijan in Alen sta se kasneje dogovorila, da bosta uprizorila prometno nezgodo, saj je Marijan imel vozilo ford escort, Alenu pa je obljubil nagrado. Tako sta 26. v Alenovi garaži v Velikih Malencah z lesenim kijem poškodovala forda po celem zadnjem delu, nato pa sta se vsak s svojim avtomobilom odpeljala na makadamsko pot nad Velike Malence. Tu sta se namerno nekajkrat zalete in se odpeljala na lokalno cesto Velike Malence - Dol. Pirošica in v Velikih Malencah spet zaigrala prometno nesrečo in poklicala policiste, ki so zoper povzročitelja podali predlog sodniku za prekrške. Marijan S. je nato pri servisu Ford Pač v Krški vasi nabavil predračun za popravilo vozila in zavarovalnici Tilia izstavil odškodninski zahtevek. Zavarovalnica mu je 26. aprila lani izplačala skoraj 631.000 tolarjev odškodnine.

"Uspeh" je Marijana spodbudil, da je poskusil še enkrat. Decembra lani je v Ljubljani kupil kombi znamke Zavista 850 AFP, za 20.000 tolarjev. Vozilo je po predhodnem dogovoru s Dušanom J. iz Brežic registriral na njegovo ime. Marijan je potem le-tega nagovoril, da je sodeloval pri up-

rizoritvi prometne nesreče, obljubil pa mu je denarno nagrado in povrnitev določenih stroškov. 19. januarja letos so Marijan S., Dušan J. in Stanislav M. v garaži Marijanovega očeta namerno poškodovali Marijanov avtomobil znamke Pontiac.

Istega dne ob 23,20 sta se Marijan in Dušan vsak s svojim vozilom odpeljala proti Čatežu ob Savi. Vozilce na mostu je bilo poledeno. Marijan je tik pred semaforjem ustavil, Dušan pa se je s sprednjim delom kombija rahlo zaletel vanj. O nezgodi sta obvestila policiste. Marijan je tudi v tem primeru nabavil predračun pri podjetju Opel Kruno za 2.683.703 tolarjev in ga predložil zavarovalnici Tilia, vendar do izplačila ni prišlo.

S svojo iznajdljivostjo je Marijan poskušal postati tudi podjetnik, saj je na upravni enoti Brežice vložil vlogo za izdajo dovoljenja za samostojnega podjetnika. Priložil je odločbo srednje ekonomske šole v Zagrebu, ki naj bi jo končal leta 1990. Na upravni enoti so sicer odločbo o šolanju overili, vendar je bilo kasneje ugotovljeno, da je ponarejena.

"Dober" glas o Marijanovi sposobnosti pridobivanja spričeval je prišel tudi do 25-letnega Milana T. iz Brežic, ki je sicer zaposlen, vendar nima ustrezne izobrazbe. Pri iskanju rešitve je prišel v stik z Marijanom. Ta je za spričevalo zahteval od njega 2.000 nemških mark. Ko mu je Marijan izročil 1.900 mark, je takoj naslednji dan dobil "svjedodžbo o završnem izpitu", ki naj bi ga Milan opravil 26. junija 1989. Milan je vse potrebno uredil na upravni enoti v Brežicah, skupaj z Marijanom pa bosta zadevo urejala še na sodišču.

T. GAZVODA

Kočevska stranpota

UKRADEL ŽICO - 10. aprila so bili kočevski policisti obveščeni, da je bilo vlomljeno v brunarico pri Črnom Potoku, last U. Z. Vlomilec je odtrgal obešanko, odnesel trofejno neuporabno pištolo na boben, nemški trofejni bajonet in aluminijasto žico.

NASILNO V STANOVANJE - 15. aprila ob 19.30 so bili kočevski policisti obveščeni o vlovu v zasebno stanovanje. Ugotovili so, da je D. V. iz Kočevja prišel do stanovanja M. I. na Ljubljanski cesti in hotel vstopiti. Lastnik stanovanja pa mu tega ni dovolil in ni odklenil vrat. D. V. je nato s silo telesa vlomil vrata, zato so zoper njega napisali kazensko ovadbo.

STROŽJE ZARADI POKANJA - Okoli 1. maja je vsako leto podobno kot pred novoletnimi prazniki veliko pokanja z različnimi pirotehničnimi sredstvi in karbidom, zaradi česar je bilo že več nesreč. Zato policisti opozarjajo vse, predvsem pa otroke in njihove starše, naj tega ne počno ter da bodo zoper kršitelje dosledno ukrepali.

Na hodniku našli nezvestnega in politega z jupolom

Po operaciji umrl - Kaj bo pokazala obdukcija?

KOČEVJE - 15. aprila ob 10.40 je bila kočevska policijska postaja obveščena iz Zdravstvenega doma Kočevje, da na hodniku Ljubljanske 3 leži neznan moški. Policisti in reševalci so ugotovili, da je ležeči Š. P. iz Kočevja. Izkazalo se je, da ima na glavi stare poškodbe. Zaradi suma, da je ležeči močno vinjen, so ga odpeljali v ljubljansko bolnišnico (UBKC) na črpanje želodca.

Zdravniki v UBKC so ugotovili, da je pripeljal pacient še vedno v nezvesti in tudi, da so poškodbe po glavi resne. Zato so se odločili za operacijo glave. Po operaciji je bil Š. P. še vedno v kritičnem stanju in je naslednje jutro, 16. aprila, umrl.

Zaradi mnogih nejasnosti okoli poškodbe in smrti je preiskovalni sodnik odredil obdukcijo pokojnika, za katerega je bilo ugotovljeno, da ni bil najden le nezvesten, ampak da je bil takrat tudi polit z jupolom (barvo za beljenje). Policijska postaja v Kočevju pa je začela zbirati dodatna obvestila. V času, ko to poročamo, razultati obdukcije še niso znani.

J. P.

Slovenski jug vse bolj nevaren

Kljub naporom črnomaljskih policistov se je na njihovem območju v lanskem letu zgodilo več prometnih nesreč in s hujšimi posledicami - Porast kršitev javnega reda in miru

ČRNOMELJ - Policijska postaja Črnomelj, ki deluje na območju občin Črnomelj in Semič, je v lanskem letu zabeležila porast kršitev javnega reda in miru, kršitev zakonodaje s področja mejnih zadev in tujcev ter povečanje števila prometnih nezgod s hujšimi prometnimi nesrečami, medtem ko je problematika na področju kriminalitete v primerjavi z letom prej ostala na enaki ravni.

Precejšen del nalog PP Črnomelj pripada varovanju okoli 45 kilometrov dolge državne meje, saj mejni režim ni v celoti urejen, obmejnemu prebivalstvu pa je novi režim prehajanja pretrgal oziroma onemogočil sicer tradicionalne poti preko državne meje. Lani so zabeležili 26 illegalnih prehodov državne meje in skoraj 50 kršitev zakona o tujcih.

Lani so obravnavali skoraj 400 kršitev javnega reda in miru, kar je za četrto več kot leto prej, kljub temu komandir policijske postaje Črnomelj Peter Šajnič varnostne razmere

na področju javnega reda in miru in varnosti občanov ocenjuje kot ugodne. Več kot polovica kršitev je bila storjena s prepiranjem, vpitjem in javnih mestih, kričanjem, povzročanjem hrupa in ropota. Obravnavali so skoraj 400 kriminalnih dejanj, kar je približno na enaki ravni kot leto prej. Uspešno so raziskali 71 odstotkov vseh primerov, kar pomeni, da so bili za 14 odstotkov boljše kot v letu 1993. Opazno je naraščanje

na tem območju umrle 3 osebe. Od skupaj 187 nesreč se jih je skoraj 130 zgodilo v naseljih. Lani so med drugim obravnavali tudi 7 delovnih nezgod, eno s smrtnim izidom; tragično sta se končala tudi nesreča pri lovu z lovsko puško in padec z lestve. Zabeležili so en samomor in dva poskusa, en otrok pa je umrl zaradi zasrtritve z gobami.

T. GAZVODA

Za premagovanje predsodkov do Romov

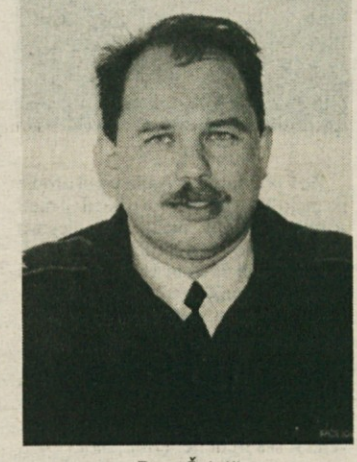
Ob svetovnem dnevu Romov

NOVO MESTO - 12. aprila je bila na OŠ Bršljin v Novem mestu kulturna prireditev, kjer so se s pesmijo in plesom predstavili romski otroci z bršljske osnovne šole, otroci vrtca iz naselja Zabajak in mladinska folklorna skupina Romov iz Zabajaka, Skočjana in Šentjerneja.

Bršljski osnovnošolci živijo s 60 Romi pod isto streho. En razred je namenjen samo njim, drugi pa so vključeni v redne oddelke. Z romskim življenjem in razmišljanjem se bršljski učenci seznanjajo vse leto pri razrednih urah, še posebej pa v delavnicah, ki jih vodijo svetovalni delavci šole in socialni delavci s centra za socialno delo. Trudijo se, da bi učenci premagali predsodke do teh otrok, ki se nam zdijo drugačni, ker jih ne poznamo. S pesmijo Moja domovina je Teja Hrvojič dokazala, da najdemo že med najmlajšimi Romi prave poveljske talente. Najbolj je publiko ogretili ples najmlajših iz vrtca Zabajak. Folklorna skupina novomeškega društva Rom pod vodstvom Duške Balažek si prizadeva, da bi čim bolj ohranila romsko kulturo.

Letošnje leto, ki je proglašeno za leto strpnosti, po vsem svetu opozarjajo ljudi na strpen odnos do drugačnih. Tudi nastop, ki so ga pripravili Romi s pomočjo socialne delavke Darje Padovan in drugih mentorice, pripomore, da učenci napredujejo k osebnostni zrelosti in duhovnemu bogastvu. Z novimi spoznanji lažje rušijo predsodke do romskih sošolcev in odraslih Romov.

MARJANA ŠTERN

Peter Šajnič

primerov v zvezi z mamili, kar se lahko, glede na dejstvo, da ima Bela krajina idealno lego za vzgojo konoplje, še poveča. Kar v 81 primerih so

• Pomemben del aktivnosti črnomaljski policisti usmerjajo k urejanju romske problematike, saj so v občini Črnomelj tri močna romska naselja. Po nekaterih ocenah precejšen delež vseh premoženjskih deliktov povzročijo prav Romi, saj so nekateri zelo agresivni, ker mnogi nimajo sredstev za preživetje in se poslužujejo tatvin.

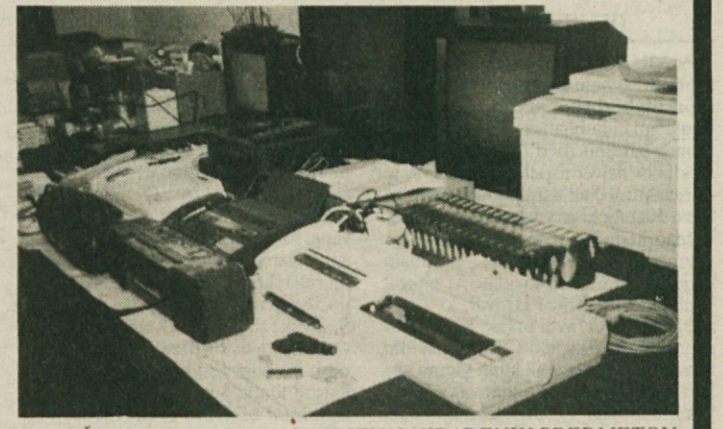
bili za kriminalna dejanja osumljeni mladoletniki, kar je v primerjavi z letom prej za tretjino več.

Prometna varnost je bila v letu 1994 nekoliko slabša kot leto prej, bilo je več prometnih nesreč in tudi več s hujšimi posledicami. Lani je v prometnih nesrečah umrlo 8 ljudi, od tega 2 otroke, leto prej so na cestah

znamke BMW zelo mobilna in pri izbiri predmetov neizbirčna.

Del predmetov so policisti in kriminalisti odkrili pri hišnih preiskavah, del so fantje prodali po smešno nizkih cenah, za okoli petino predmetov pa se še ne ve, kje so. Pogumni mladeniči so se v akcijo podajali z avtomobilom, na katerega so v teh "križnih" trenutkih namestili ukradene registrske tablice, ki so jih potem zamenjali z originalnimi. Pri sebi so imeli tudi orožje, ki je bilo pripravljeno za uporabo, in lišice ter službeno izkaznico policista, ki so jo vzele, ko so vlomili v policijski avto; služila bi jim v primeru, da bi jih med "podvigom" kdo odkril.

T. GAZVODA

ZA VEČ KOT 4 MILIJONE TOLARJEV NAKRADENIH PREDMETOV - Pogumna trojica mladeničev, ki je bila v treh mesecih na tatinskih pohodih več kot desetkrat, ni bila niti najmanj izbirična, lotila se je pravzaprav vsega: televizorjev, fotokopirnih strojev, telefonov, igračk, orožja, sunk in odnesla celo več količino zavrtkov ketchupa po nekaj gramov. Seveda je pri vsakem vlovu naredila tudi večjo materialno škodo.

Prihodnje leto spet prvoligaši?

RIBNICA - Prihodnje leto bodo v Rokometnem klubu Inles praznovali 40-letnico obstoja, praznovanje pa bo nekoliko skazil izpad iz prve lige. Uprava kluba je na začetku sezone v upanju na najboljšo prihodnjo tujo trenerja in bila neodločna pri nakupu tujih igralcev. Posledica je bil slab start na prvenstvu in slaba pripravljenost igralcev, ki so bili le blede senca moštva iz prejšnje sezone. Posledica vsega tega je bil nikakršen izkupiček v prvem delu prvenstva, ko so na 12 tekмах osvojili le tri točke. Ta čas je skrpalo predvsem v odnosih med trenerjem, upravo in igralci. Agonijo so prekinili z zamenjavo trenerja, saj se je vzdušje v ekipi izboljšalo, toda za rešitev je ostalo premalo časa. V končnici prvenstva so Ribničani delno uresničili svoj načrt, toda pokopalo jih je premajhno število točk iz jesenskega dela oziroma začetek končnice oziroma razigravanja za obstanek brez točk. Vodstvo kluba mora sedaj gledati predvsem naprej. Obstajata dve možnosti: na drugoligaško sezono se lahko pripravijo z lastnimi igralci in trenerji, s čimer se bodo le težko po enem letu vrnili v prvo ligo, ali pa moštvo okrepijo s tujimi rokometarji. Večina ribniških ljubiteljev rokometu meni, da je edina prava rešitev opreti se na lastne moči, saj je mladinska ekipa izredno močna, večina starejših igralcev pa razmišlja o prenehanju svoje športne poti.

MILAN GLAVONJIĆ

BOŽIČ IN VITA

TREBNJE - 12. aprila sta v Trebnju podpisala pogodbo o sodelovanju slovenski teniški reprezentant Jaka Božič in Marko Grandovec, lastnik podjetja Vita, ki je generalni zastopnik podjetja Fisher, ki bo v prihodnje znana slovenskega tenisa oskrbovala s teniskimi loparji.

EDINI STRELEC - Novomeški nogometni drugoligaš Elan je v soboto doma moral priznati, da je petouvršeni domžalski Napredek zanj pretrd oreh, čeprav so se mu novomeški nogometaši dobro upirali. Prvi zadetek za goste je z glavo dosegel Samardžič v 27. minuti, druga pa Kuprivec v 48. minuti. Častni zadetek za Novomeščane je v 70. minuti dosegel Željko Martinovič (na sliki levo med prodorom), v zadnji minuti pa je imel priložnost za izenačenje Černivec, vendar je žogo poslal mimo vrta. Po 22 krogih so Novomeščani s petimi točkami zaostanka za predzadnjim Beltransom trdno na zadnjem mestu. (Foto: I. V.)

Sevničani nared za Evropo?

Uspehi sevniških karateistov na članskem državnem prvenstvu in odprem prvenstvu Štajerske

MARIBOR, LENART - Na članskem državnem prvenstvu v katah in športnih borbah v Mariboru so imeli domačini in ljubljanska Emona - Solomonov oglašnik med 103 tekmovalci iz 31 klubov največ uspeha, dobro pa se je odrezal tudi član karate kluba Sevnica Silvo Koželj, ki je v športnih borbah v kategoriji do 75 kg do polfinala zlahka premagal vse nasprotnike, v polfinalu pa je po čudni sodniški odločitvi zmagal ljubljancin Gorazd Hrovat, ki je pozneje postal državni prvak. Koželj je v repasaži tesno izgubil s Trboveljčanom Markoškom in osvojil kljub vsemu dobro 5. mesto med 24 tekmovalci. V katah je bil Koželj 13. Udeležbo sevniških karateistov na državnem prvenstvu so podprli Promles in Jutrjanika Sevnica ter Steklarstvo Mlakar iz Boštjana.

Na 4. odprtem prvenstvu Štajerske v Lenartu je nastopilo 280 tekmovalcev iz 28 klubov Hrvaške in Slovenije. Mladi sevniški karateisti so se v konkurenci

Kladivo preko sedemdeset metrov

Atlet brežiškega Fita je za 3,78 m izboljšal dva tedna stari rekord v metu kladiva - Vrsta zmag in dobrih izidov brežiških in dolenjskih atletov v Ljubljani

BREŽICE - Brežiški atlet Vlado Kevo je bil pred leti prvi slovenski metalec kladiva, ki je svoje orodje zalučal preko 60 m, od prejšnjega tedna naprej pa je tudi prvi, ki je kladivo vrغل preko 70 m. Na otvoritvenem atletskem mitingu v Ljubljani je bilo že na začetku tekmovanja v metu kladiva jasno, da bo letos že drugič popravil državni rekord.

Vlado Kevo

Že v prvi seriji je Vlado vrغل orodje na mejo 70 metrov. Tudi naslednji meti so bili precej dolgi, najdlje pa je njegovo kladivo letelo v peti seriji, ko so mu sodniki namerili 71 m in 16 cm. Vlado, ki je lani vrغل najdlje 67,38 m, pred dvema tednoma v Zagrebu 67,50 m, je težko čakal dan, ko mu bo končno uspel met, kakršnega je načrtoval za letošnjo sezono. Medtem ko je pozimi na treningih ob morju že metal okoli 70 m daleč, mu to marca ni več uspevalo, vendar si s trenerjem Marjanom Ogorcem nista delala skrbi, saj je nihanje v formi v pripravljalnem obdobju nekaj povsem normalnega.

MLADINCI ZMAGALI

RIBNICA - Na mednarodnem turnirju za igralce do 16. leta v Waldldorfu pri Frankfurtu so ribniški rokometarji v konkurenci 118 ekip iz 18 držav v svoji skupini osvojili prvo mesto. Uspeh mladih rokometarjev je obliži na rane prvega moštva, ki se je z porazom proti Inženiring Šarbu uradno poslovilo od prve lige. Ribničani so na turnirju odigrali deset tekem, od tega dve prijateljski, in na vseh zmagali. Najtežje je bilo v polfinalu proti poljskemu Szczecinu; Ribničani so s Pirkerjevim zadetkom tekmo dobili v podaljšku z rezultatom 9:8. V finalu so premagali gostitelje, ekipo TV Bodenhima z 12:7. Za Inles so igrali: Kersnič, Pirker, Hojč, Henigman, Lesar, Pajnič, Ilc, Bartol, Simonič, Anič, Đordevski, Pucer, Košir, Dukič. (M. G.)

Z novim državnim rekordom oziroma metom preko 70 m je Vlado Kevo izpolnil normo za nastop na univerziadi, ki bo letos v japonskem mestu Fukuoka, vendar se še ne ve, če bodo na tej prireditvi slovenski atleti sploh nastopili. Če bodo, bo Vlado Kevo zagotovo med njimi. Njegov naslednji cilj je rezultat preko 74 m, s čimer bi izpolnil normo za nastop na svetovnem prvenstvu oziroma olimpijskih igrah.

Če je bil Vlado Kevo pred leti prvi slovenski atlet, ki je vrغل kladivo preko 60 m, imajo sedaj Brežičani tudi drugega kladivarja, ki se ponaša s takim podvigom. Na istem tekmovanju, na katerem je Vlado postavil državni rekord, se je z metom 61,10 m izkazal Branko Grubič, ki je s tem za 3,6 m izboljšal svoj osebni rekord. Tako Vlado kot tudi Branko trenirata dvakrat na dan, za tak izid pa mora naprimer Vlado vsak dan dvigniti okoli 15 ton uteži, opraviti 40 do 50 metov kladiva in okoli 50 metov drugih pomožnih orodij. Glede na to, da se je sezona šele začela, v brežiškem atletskem taboru pričakujejo, da bodo njihovi atleti leto

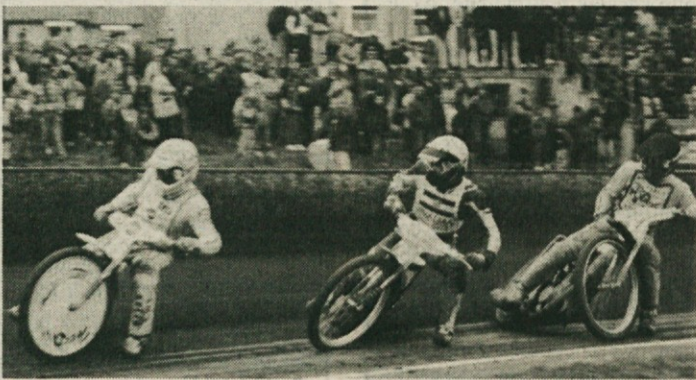
postavili še več rekordov.

Brežiški in šentjernejski atleti so na mitingu dosegli še nekaj dobrih izidov, v svojih disciplinah pa so zmagali: med starejšimi mladinci Brežičan Novak (420 cm) v skoku s palico; v isti disciplini je bil pri mlajših mladincih prvi Kostevc (400 cm). Pri mlajših mladincih je v teku na 1.000 m zmagal Novomeščan Matjaž Ravbar (2:39,07). Pri pionirjih je v teku na 60 m zmagal Šentjernečan Kralj (7,48), medtem ko je bil Vrtačič prvi v skoku v daljino (642 cm). Brežičan Jagić pa v metu kladiva (50,56 m). Med mlajšimi mladinkami je Brežičanka Kozmosova zmagala v metu kladiva (36,14 m), pri pionirkah pa sta zmagali Šentjernejski - Nosetova v teku na 100 m (13,27) in Koligajeva v skoku v višino (155 cm).

I. V.

NOVOMEŠČANOMA TOČKE GP

NOVO MESTO - Na grand prix turnirju v goju na Bledu sta med 48 igralci iz 10 držav dobro igrala tudi novomeška goista Leon Matoh in Tamar Čefarin. Matoh je bil peti in Čefarin sedmi, medtem ko je zmagal Kitajec Shen.

ZANIMIVI BOJI - Kljub nekoliko hladnemu vremenu se je v nedeljo na Stadionu Matije Gubca v Krškem kot po navadi zbralo precej gledalcev, ki so na ravno prav mokri stezi videli zanimive boje. Zmagovalec tretje vožnje je bil domači tekmovalac Gerhard Lekše (levo), drugi Krčan Denis Štojs (desno) pa je s tretjim mestom osvojil edino točko na dirki. (Foto: I. V.)

Lekše z zlomljenim prstom

Na prvi letošnji dirki v speedwayu v Krškem Ljubljancin Pintar nepremagljiv - Šantej drugič tretji

KRŠKO - V nedeljo so z drugo dirko za državno prvenstvo v speedwayu tudi v Krškem odprli letošnjo sezono, v kateri bodo pripravili pet dirk, tri od teh pa bodo pripravljene v večernih urah pod reflektorji. Ljubljancin Gregor Pintar je bil tokrat nepremagljiv in je zmagal z največjim možnim številom točk. Že pred tednom dni na prvi letošnji dirki za državno prvenstvo v Ljubljani je z zmagami v vseh petih vožnjah napovedal, da se je, potem ko je lansko sezono zaradi poškodbe miroval, uspešno vrnil na pešeno stezo, in v boju za naslov prvaka najbrž ne bo imel enakovrednega tekmeca.

Morda so Krčani tokrat več pričakovali od domačina Gerharda Lekšeta, lanskega državnega prvaka, ki je v Ljubljani zasedel drugo mesto, vendar

tokrat ni imel sreče. Potem ko je v svoji prvi vožnji zmagal, ga je v drugi premagal Pintar, v tretji pa je po nekoliko tveganem prehitevanju zadel zaščitno ogrado, grdo padel in obležal z zlomljenim palcem na desni nogi. Kljub poškodbi je dirko nadaljeval in na svojem četrtem nastopu spet zmagal, na petem nastopu, ko ni mogel več bistveno izboljšati svoje uvrstitve, pa je osvojil tretje mesto in z devetimi točkami osvojil peto mesto. Namesto Lekšeta je na stopničkah za zmagovalce stal drugi domači adut Izak Šantej, ki je tako kot v Ljubljani tudi na domači stezi osvojil tretje mesto, potem ko je trikrat zmagal, prmemgala pa sta ga je zmagovalec Pintar in drugouvršeni Ljubljancin Martin Peterca, ki si letos služi kruh v angleški poklicni speedway ligi. V skupnem vrstnem redu vodi Pintar s 30 točkami, Šantej in Peterca si s 25 točkami delita drugo mesto, Lekše pa je z 22 točkami tretji. Naslednja tekma za državno prvenstvo bo 21. maja v Lenartu, finale državnega prvenstva pa bo septembra v Krškem.

I. V.

Kolesarski maraton ob Krki

Pred dirko Po Sloveniji

NOVO MESTO - Skupina rekreativcev, ki deluje v okviru kolesarskega društva Krka, bo v soboto, 6. maja, dan pred začetkom velike večerapne kolesarske dirke Po Sloveniji pripravila vsakoletni kolesarski maraton ob Krki. Središče dogajanja bo pred novomeško športno dvorano, kjer bo štart in cilj prireditve, ki jo bodo izpeljali na dveh različno dolgih progah, vsi kolesarji pa bodo krenili na pot ob devetih jutraj. Kolesarji, ki se bodo odločili za veliki maraton, bodo kolesarili iz Novega mesta skozi Bršljin, Prečno, Stražo, Sotesko, Podturn, Vavto vas, Novo mesto, Ratež, Orehovico, Šentjerne, Dobrovo in Otočec ter nazaj do Novega mesta. Dolžina velikega maratona je 80 km, mali maraton pa bo potekal na prvi polovici proge velikega maratona (Novo mesto - Soteska - Podturn - Novo mesto) in bo dolg 36 km.

Za maraton se lahko prijavite neposredno pred prireditvijo od sedmih do devetih. Med maratonom ceste ne bodo zaprte, zato se morajo udeleženci ravnati po prometnih predpisih, otroci do 14. leta starosti pa se maratona lahko udeležijo le v spremstvu staršev ali odgovorne polnoletne osebe. Vsi udeleženci bodo na cilj dobili malico in spominski medaljo, na progi pa bodo prizadegli organizatorji, kot že vrsto let, poskrbeli za osvežila in okrepilne napitke.

VEBROVA V FINALU

TREBNJE - Najboljša kegljarka trebanjskega Mercatorja je uspešno nastopila tudi v finalu državnega prvenstva za posameznice, ki je bilo konec minulega tedna v Slovenj Gradcu. Na tekmovanju je zmagala svetovna prvakinja Marika Kardinar iz Celja, Vebrova pa je s 1.628 podrtimi keglji med 24 tekmovalkami osvojila 15. mesto. (N. G.)

GAJU TOČKA Z MURO

KOČEVJE - Kočevski nogometaši so po treh zaporednih porazih končno dočakali točko, ki so jo v soboto osvojili na tekmi z drugouvršeno Muro. Sobočani bi prav lahko tudi zmagali, vendar je domači vratar Vidmar nekajkrat rešil stodoletne priložnosti gostov. Vodilni zadetek za goste je v 25 minuti dosegel Gajser, Kočevci pa so z Bajričevim zadetkom izenačili v 55. minuti. Gaj je po 23 krogih predzadnji, vendar ima enako število točk kot Naklo na 14. mestu.

Interier je na koncu prvi

Krški košarkarji so premagali Domžalčane in na koncu še Koper ter se kot prvi uvrstili v A-1 ligo

ADEMIJEV MET - Interier si je že minulo sezono v A-2 ligo precej pomagal s "kupljenimi" košarkarji. Nekateri izmed njih bi v Krškem radi zadržali tudi vnaprej, med njimi pa je prev gotovo tudi Ademi (na sliki med metom na koš), ki je tokrat kot za stavo polnil koprski koš. Kdo bo v moštvo ostal in koga bodo Krčani dokupili, da v A-1 ligo ne bi igrali le stranske vloge, še ni jasno. Več se bo vedelo šele, ko bo končan prestopni rok. (Foto: I. V.)

KRŠKO - Košarkarji Interierja so na koncu tekmovanja za uvrstitev v A-1 slovensko ligo v minulem tednu dvakrat zmagali in si s tem zagotovili prvo mesto v skupini osmih moštev, sestavljeni iz štirih prvoligašev in

štirih drugoligašev. V sredo so v Domžalah z 88:83 premagali Helios, ki si je tako kot Interier A-1 ligo zagotovil že prej. Srečanje je bilo dokaj izenačeno, prvi polčas je pripadel Interierju, v drugem so nekaj časa vodili Domžalčani, na koncu pa so bili Krčani močnejši. Največ zadetkov za Interier so dosegli: Stevens 29, Ademi 20 in Šantelj 11.

Sobotna tekma z zadnjevrščenim Koprom je bila sijajna priložnost, da košarkarji Interierja dostojno praznujejo vstop v družbo najboljših slovenskih košarkarskih moštev. Čeprav so že drugič zaporedno stopili na parket brez visokega centra Maria Kraljeviča, so že na začetku srečanja pokazali, da je tudi tokrat zmagovalac že vnaprej znan. Potem ko so Krčani že po prvem polčasu vodili s 65:41, so si v drugem delu igre privoščili kar precej atraktivnih potez, s katerimi so na koncu sezone zvesto občinstvo še zadnjič dvignili na noge. Da tekma ni bila najbolj resna in da Krčani igrajo v obrambi niso posvečali prav veliko pozornosti, kaže tudi končni izid 124:100.

Največ točk za krško moštvo je tokrat dosegel Ademi (28), Samarjič je zbral 24, Bordelius 20, Stevens 14, F. Rozman 13, Lučev 8, Avsenak 6, Šantelj 6 in kapetan moštva Viki Jurečič, ki se je s to tekmo tudi poslovil od aktivne športne kariere. S. Poleg Interierja so se v A-1 ligo uvrstili še litjska Iskra Litus, domžalski Helios in Idrija.

I. V.

Pionirju zmag za konec

Pionir je Topolšici preprečil uvrstitev v 1. A ligo - Obstanek v ligo je pravi podvig kočevskih odbojkarjev

NOVO MESTO - Novomeški odbojkarji so prejšnjo sredo s tekmo proti Topolšici zaključili letošnjo sezono. Za Novomeščane srečanje ni odločalo o ničemer, saj so si drugo mesto v play outu že zdavnaj zagotovili, pač pa bi zmagala nad Pionirjem Topolšici zagotovila nastop v prvi ligi.

V prvem nizu so Novomeščani igrali zanesljivo, zmagali s 15:8 in prav nič ni kazalo, da bi bilo v nadaljevanju lahko drugače. V drugem nizu so gostje poskusili storiti vse, da bi izid obrnili sebi v prid. Nekaj časa so kar krepko vodili, niz pa se je končal po podaljšan

igri s 17:15 za Topolšico, to pa je bilo tudi vse, kar so gostje lahko storili, sta se tretji in četrti niz končala z zmago premožnih Novomeščanov (15:2, 15:3). Izmed šestih moštev, ki so se poleg Topolšice in Pionirja uvrstili v 1. A ligo, je uspešno Lutomeru, Kamniku in Bledu, v 1. B ligo pa bodo praznovali prihodnjo sezono igrali odbojkarji Topolšice in Fiproma.

Razplet v ženskem play outu je bil bolj presenetljiv, z njim pa so prvo mesto lahko zelo zadovoljne Kočevci, v rednem delu prvenstva niso niti s petimi zmagami, v končnici pa so si s petimi zmagami zagotovile končno mesto v državi in seveda tudi obstanek v družbi najboljših. V zadnjem krogu doma s 3:1 premagale novogoriški HIT-a Casino. V 1. A ligo so se poleg Kočevcev uvrstile odbojkarice koprške Cimoslovo, novogoriškega HIT-a Casinoja in Zgornje Savinjske.

DRUGOLIGAŠI

Rokometaši trebanjskega Akropolis so tudi na povratnem srečanju četrtin nala zaključka drugoligaške prvenstva v Predvorju premagali Tab Inzerling. Tokrat je bil izid 25:23, s tem pa se Trebanjci uvrstili v polfinale. V soboto se bodo doma pomerili z zmagovalcem večerajšnje tekme med Sežano in Škofljico. Črnomalci, ki se borijo za obstanek v drugi ligo, so v gosteh s 2:1 izgubili s Prulami. Rokometašev izid guma mesta so v gosteh s 25:19 premagali drugo ekipo Velenja in so še naprej na čelu drugoligaške lestvice.

SEMIČANI TRETJI

SEMIČ - Strelci semiške Iskre so 11. krogu tretje strelske lige v Kiscu premagali domačo strelsko družino 1658:1627. Semičani so po nepopolnem zadnjem krogu tretji.

ROLARJI V BRŠLJINU - Učitelji z bršljinke osnovne šole imajo poslušne športne novosti in otroške modne muhe. Prejšnji četrtek so na asfaltni stezi sredi škega stadiona pripravili odprto prvenstvo šole v hitrostnem rolanju in kljub dežju in mrzlemu vetru se je na stezi in ob zbralo blizu tristo šolarjev v vseh štirih posameznih šol. Med prireditvijo so se gledalci in tekmovalcem predstavili mladi kolesarji novomeške Krke, ki so tekmovalcem v skrbi za večjo varnost moštva zaščitne čelade, saj padcev na trdem asfaltu ni manjkalo. Med dečki so v posameznih kategorijah zmagali: Danijel Dragičič iz Šmihela, Luka Marjan iz Centra, Dejan Soterov iz Grma, Maja Soterov iz Grma, Jasmina Klančar iz Centra in Tina Kenda iz Centra. Med solami je zmagal Center s 30 točkami na Bršljinom z 29, Grmom z 19 in Šmihelom z 10 točkami (Foto: I. V.)

Baza 20 oteta propada

Na legendarni Bazi 20 sredi nepreglednih kočevskih gozdov spet pojejo motorne žage, sliši se udarjanje kladiv in zven sekir. Od ponedeljka, ko je Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije zagotovilo denar za najnujnejša popravila, so v Bazo 20 odšli delavci zasebnega podjetja Varprem iz Ljubljane in takoj začeli z delom. Do praznovanja 50. obletnice zmage nad fašizmom bo Baza 20 obnovljena.

Odločitev za obnovo tega našega pomembnega spomenika NOB je resnično prišla zadnji hip. Partizanske barake, v kakršnih je med vojno bivalo vodstvo Osvobodilne fronte slovenskega naroda, je močno načel zob časa, prave skrbi pa v zadnjih letih niso bile ležne. Ko smo lani pred 27. aprilom, praznikom dneva upora proti okupatorju,

obiskali nekdanjo tako zelo obiskano slovensko šolsko in boričevsko romarsko pot, nas je pričakala klavna podoba. Pravzaprav smo pričakovali, da bo stanje še slabše, saj je bila Baza 20 dlje časa brez pravega gospodarja. Večina od 26 barak je bila odprta, stekla razbita, fotografij in faksimilov dokumentov na razstavnih policah ni bilo več. Kot nam je

povedal takratni oskrbnik nekdanjega "Mačkovega hotela" Iztok Klemenčič, ki je bil edini prebivalec tega dela roških gozdov, so ljudje še vedno prihajali na obisk, in to ne samo zaradi svežega zraka, ampak da si ogledajo kraj, kjer se je delala slovenska zgodovina.

Skupščina občine Novo mesto je leta 1992 sprejela odlok o razglasitvi Baze 20 za zgodovinski spomenik. Spodbuden in obetaven je bil tudi obisk predstavnikov boričevske organizacije pri ministru za kulturo Sergiju Pelhanu. In to pomlad se vsa prizadevanja za ohranitev prvotne podobe Baze 20 že kažejo. Petčlanska delovna ekipa pod vodstvom Cirila Vreče je že lanske jesen začela z najnujnejšimi deli in pripravila barake za zimsko spanje, sedaj pa je stek-

lo delo za popolno obnovo partizanskih barak. Pri delu pomaga tudi skrbnik Baze 20 in partizanskih bolnišnic Jelendol in Hrastnik - Jože Saje, ki je od lanske jeseni pri Dolenjskem muzeju zaposlen na tem delovnem mestu.

"Ta čas je v najslabšem stanju baraka številka 19, kjer je bival zaščitni bataljon. Nanjo se je zgodaj spomlad podrla visoka in debela jelka. Morali jo bomo do polovice podreti in sestaviti nazaj v prvotno podobo. Tako bo tudi z barako številka 16, kjer so med vojno delali propagandisti. Po novem bo v tej baraki stalna razstava," pripoveduje mojster Vreča.

Stalno razstavo fotografij in dokumentov bodo pripravili delavci Dolenjskega muzeja, odprli pa jo bodo 15. maja ob 50. obletnici zmage nad fašizmom.

"Posebne slovesnosti ne bomo pripravili," pravi Jože Saje, "saj gre le za nadaljevanje tistega, kar je tukaj že bilo. Z razstavo bi radi predvsem pokazali obiskovalcem, kako so na Bazi 20 živeli in delali. Fotografije in risbe naj bi pokazale tudi življenje in dogajanje na Rogu še iz časov, predno so tja prišli partizani. Z denarjem, ki smo ga sedaj dobili, bi radi naredili čimveč. Še letos bi radi še pred spravno mašo tudi markirali poti do domobranskih grobišč pri Cinkovem križu in Rugarskem klancu. Sedanje oznake z vrezanimi križi po drevesih so naredile preveč škode, gozdarji bodo morali ta drevesa podreti. Knafljeve markacije, rdeči krog z belo piko, naj bi zaenkrat zadostovale, v bodoče pa bo treba urediti makadamske ceste do grobišč, postaviti zavetišča in še kaj."

Za zdaj je pomembno, da se je po toliko letih na Rogu le premaknilo in da tako pomemben spomenik slovenske zgodovine, kot je Baza 20, ne propade. Ideologije, takšne in drugačne, mora zamenjati strokovnost. Rog lahko postane zanimiva turistična točka za vse generacije, vendar ga morajo imeti v rokah za to usposobljeni ljudje, ne politiki.

JANEZ PAVLIN

DR. JOŽE MENCINGER O GOSPODARSTVU

Gospodarska napoved: Zjasnilo se bo!

"Kljub 'prizadevanjem' vlade gre slovenskemu gospodarstvu kar dobro," je ob nekem razgovoru za TV dnevnik izjavil priznani ekonomist dr. Jože Mencinger. Kot sam pravi, je njemu kot profesorju lahko govoriti, zavedati pa se moramo, da na odločitve vlade poleg ekonomske logike vplivajo še socialna vprašanja in dnevna politika. Na nedavnem srečanju s posavskimi menedžerji je dr. Mencinger optimistično govoril o možnostih našega gospodarstva.

Slovensko gospodarstvo je v marsičem odvisno od konjunkturo v evropskem gospodarstvu. Kot je povedal dr. Mencinger, strogo gledano leto napovedujejo za ves leto, medtem ko naj bi se po sedanjih napovedih naslednje leto krivilja zasukala navzgor. Slovensko gospodarstvo omejuje povprečje na petih glavnih trgih: nemškem, italijanskem, avstrijskem, francoskem in hrvaškem.

Slovenija ima vse možnosti za uspešno transformacijo gospodarstva, ki naj bi v letošnjem letu doseglo približno enako rast kot lani. "Ni razlogov, da ne bi," meni Mencinger. V februarju je država ustvarila velik uspeh, saj se v številkah odraža tudi padec vrednosti dolarja. Inflacija je dosegla nizko vrednost, kar pa naj bi se, vsaj po Mencingerjevem mnenju, ustalila pri 10 do 15 odstotkih.

Finančno ministrstvo je ustvarilo pretekletni uspeh, vendar mu je to uspelo bolj zaradi tega, ker je načrtovalo nižjo inflacijo. Uspešna je tudi fiskalna politika, čeprav dela veliko napredov, ko ne obdavi dovolj široke baze obdavčencev. Ravno široka baza, nizka stopnja in pravilo, da ne sme biti nobene izjeme, sta tri osnovna pravila obdavčevanja. Davčna politika v Sloveniji ima tudi malo prostora, saj je kar 70 odstotkov javnega prihodka vezano na plače. "Zdaj so znižali prispevno stopnjo na dobiček, vendar bi bilo morda bolje, da bi znižali druge prispevke. Ne predvidevam, da bi davek na dodano

vrednost v Sloveniji uvedli pred letom 1998. Mnogi se bojijo, da se bodo ob njegovi uvedbi povečale cene in inflacija," meni dr. Mencinger.

Preveč rezerv iz nogavic

Trenutno je v obtoku milijarda dolarjev, 3 milijarde pa ima Slovenija deviznih rezerv, kar po mnenju poznavalcev ni dobro. V takem stanju namreč pomeni vsak kredit, ki ga najame država, takoj več denarja v obtoku, kar ob enaki (ne povečani) ravni proizvodnje pomeni inflacijo. Blagajniški zapisi Banke Slovenije so lani pomagali, da ni tolar v primerjavi z marko postal še močnejši (tečaj 78 sit za 1 dem), vendar je bila po Mencingerjevem mnenju cena za to prevelika. Obrestna mera za blagajniške zapise je bila namreč izredno visoka in je izpodrinila druge investicije. Papirje kupujejo tisti, ki imajo denar, ti kujejo dobičke, centralna banka in z njo država ter državljani pa izgubljajo. Izvozniki so zaradi precejšenega tolara lani izgubili 612 milijonov mark in uvozniki pridobili 648 milijonov, velja pa povedati, da bi brez posredovanja centralne banke, oba zneska dosegla milijardo mark.

In zakaj tečaj tolara ni tak, kot si ga želimo, še posebej ne izvozniki? Ker so podjetja bankam več deviz prodala kot kupila, istočasno pa je tudi na menjalniškem trgu prišlo do vse večjega priliva deviz. Še v letu 1992 so ljudje več deviz kupovali, sredi leta 1993 je prišlo do preobrata, medtem ko je lani že prihajalo do presežkov deviz. Naši ekonomisti so se zdaj srečali s popolnoma novim po-

javom, saj so bili doslej vajeni kroničnega pomanjkanja deviz! Iz zgoraj navedenih vzrokov je realni tečaj začel padati in zaostajati za inflacijo.

Od kod se je nenadoma pojavilo toliko deviz? Mencinger ocenjuje, da največji del priliva odpade na znane rezerve iz nogavic in iz avstrijskih bank, precej pa še na jemanje tujih kreditov za ceste in kredite podjetij za konverzijo v tolarje. Ker so zaloge deviz državljanov omejene in ker bo kredite treba začeti vračati, lahko upamo, da se bo zaostajanje tečaja za inflacijo ustavilo. Tečaj je po zakonu drseči in se ga ne da umetno postaviti, razen če bi spremenili zakon. Vprašanje pa je, kaj bi s tem pridobili.

Dr. Jože Mencinger ocenjuje, da ni pravih ekonomskih razlogov, da bi se Evropa želela razširiti proti vzhodu. Bojazn, da nas želi za poceni delovno silo, je odveč, saj Evropa že ima dovolj delovne sile. Razlog bi bil lahko tudi skupni proračun, vendar Evropa lahko pričakuje le od "Habsburških dežel", da bodo nekaj tudi prispevale vanj, in ne le dobivale. Evropska zveza vsako leto nameni 120 milijard letno za skupno kmetijsko politiko in enakomeren razvoj svojih članic. Vsaka od njih plača nekaj davka v skupni proračun in dobi subvencije.

"Slovenija bi bila daleč najugodnejša članica od čakajočih za vstop v zvezo, saj bi ji iz proračuna po sedanjem stanju morali izplačati 200 milijonov ekujev (400 mio mark), medtem ko bi Češki pripadalo že 4 milijarde mark subvencij na leto. Italija in druge obrobne države bi se morale torej nekaj subvencijam odpovedati, ostale države pa več dati - tako torej članice Evropske zveze ne bi imele nobene koristi od velikega razširjanja članstva," meni dr. Mencinger. "Zdi se, da bo Evropa dolgo vztrajala na pridruženem članstvu, po moje še kakih 20 let. Nekatere dežele tudi nimajo interesa za vzhodna tržišča (Velika Britanija)."

Slovenija ima trenutno zelo ugoden položaj, saj je deležna skoraj vseh ugodnosti in

pravic, medtem ko se bodo obveznosti zanj pričele šele s pridruženim članstvom. Kljub temu se po mnenju ekonomista Mencingerja velja potruditi za pridruženost članstvo, da ne bo več negotovosti. Slovenija bo zaradi strukture izvoza doživela med vsemi kandidatkami še najmanjši šok ob pridružitvi, saj je struktura njenega izvoza še najbolj podobna evropskemu. Naša država izpolnjuje davčne kriterije za vstop, daleč pa zaostaja za monetarnimi kriteriji (inflacija, obrestne mere). "Popolnoma po nepotrebnem smo načeli lastninsko vprašanje in spremembo ustave, Evropa pa je to z veseljem pograbila kot razlog, da se nas še otepa," pravi dr. Mencinger.

Privatizacija - odliv denarja iz podjetij

S procesom privatizacije bo 85 odstotkov slovenskih podjetij dobilo lastnika. "Ne trdim, da so najboljši, a so edini, ki smo jih lahko dobili. Tudi za bodočo lastništva zaposlenih ne vem. Investicijske družbe pravijo, da bodo 20 odstotkov premoženja ohranile, ostalo pa prodale, vprašanje pa je, komu. Očitno bo spet šlo za odliv denarja iz podjetij in prihranki se bodo na sekundarnem trgu spreminjali v potrošnjo. Makroekonomskih rezultatov od te privatizacije ni mogoče pričakovati. Predvidevam, da bodo menedžerji v enakem položaju kot prej. Iskati bodo morali poti, kako bi prikrili dobiček in od tam investirali.

Sicer pa je dr. Mencinger prepričan, da naša država kapitala od drugod ne potrebuje, saj je večji problem, kako najti dobre programe za naložbe. "Ne vidim, zakaj bi tujemu kapitalu dajali prednost pri naložbah, če je domačega dovolj," pravi in doda, da so se države, ki so računale na tuji kapital, pošteno uštele. Madžarska, na primer, je prodala vse, kar je imela, zdaj pa nima več nič za prodajo in je pred bankrotom. V tem smislu smo lahko veseli, da se naša država ni odločila za tako pot.

BREDA DUŠIČ GORNIK

DAN ZEMLJE

Čez dva dni bodo v mnogih državah sveta praznovali dan Zemlje. To je primeren trenutek, da pogledamo na naš rodni planet z nekoliko širšimi pogledi, onkraj domačega plota in trenutnih koristi. Med problemi, ki tarejo Zemljo, je ta čas največje pozornosti svetovne javnosti deležno onesnaževanje ozračja in z njim povezane mračne napovedi katastrofalnih klimatskih spremembah, ki nas čakajo, če človeštvo ne bo začelo resno ukrepati.

Vse več strokovnjakov na osnovi vse več analiz in ugotovitev zatrjuje, da smo že na pragu velikih in za človeštvo morda celo usodnih vremenskih sprememb. Krivdo zanje pa ne moremo valiti na divje sile matere Narave, ampak jo mora človeštvo vzeti kar nase. V poldrugem stoletju je človek s svojimi dejavnostmi močno ogrozil občutljivo svetovno ekološko ravnovesje, ki je bilo v davnem obdobju nastajanja žive narave eden bistvenih pogojev za nastanek človeške vrste.

Ta mesec se je v Berlinu končala svetovna klimatska konferenca, na kateri so strokovnjaki in predstavniki večine držav, članic OZN, preverjali prav zdravje Zemljinega podnebnja. Seveda niso mogli mimo tega, da so pregledali, kako se uresničuje Konvencija o klimatskih spremembah, ki so jo na svetovni ravni sprejeli pred tremi leti na ekološkem vrhu OZN v Rio de Janeiru. Ta konvencija je od lanskega marca mednarodno pravno veljavna, njena podpisnica pa je tudi Slovenija. Osnovni cilj je v konvenciji zapisan kot težnja doseči "ustalitev koncentracije toplogrednih plinov na ravni, ki bi preprečevala nevarno poseganje človeka v klimatski sistem". V Berlinu so znova opozarjali, da je za zdravje Zemljinega podnebnja nujno zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov. Do leta 2005 naj bi razvite države zmanjšale izpuste za 20 odstotkov glede na raven leta 1990, do leta 2050 pa bi morali doseči zmanjšanje izpustov za 60 do 80 odst.

Za kaj pravzaprav gre? Strokovnjake skrbi predvsem tako imenovani učinek tople grede. Oglikov dioksid in drugi plini, ki nastajajo pri izgorevanju fosilnih goriv (nafta, premoga, plina) se nabirajo v ozračju in preprečujejo oddajanje toplote z Zemljinega površja. Produkcija oglikovega dioksida na Zemlji je večja, kot jo lahko vsrkajo glavni zbiralniki - humus, gozdovi, morja in oceani. Zaradi tega se Zemlja kot v nekakšni ogromni topli gredi segreva. Ogrevanje ozračja pa prinaša s seboj strašne stvari. Če bo povprečna temperatura ozračja še naraščala, kot kažejo meritve za zadnjih sto let, potem lahko pride do taljenja polarnega ledu, kar pomeni strahotne svetovne poplave. Gladina morij in oceanov bi se dvignila za več metrov in voda bi zalila zdaj gospodarsko cvetoči obalni pas, mnoga mesta in otoke, cele pokrajine in države bi izginile pod vodo. Prišlo bi tudi do večjih premikov podnebnih pasov in tam, kjer so zdaj svetovne žitnice, bi se širile puščave. Sledile bi vojne, lakote, svetovne migracije, svetovni gospodarski polom...

Scenarij je zares strašen. In ker ni čista izmišljotina, pač pa povsem možen razplet dogodkov, je skrb svetovne javnosti razumljiva, po drugi strani pa je nerazumljivo obotavljanje in stopicanje na mestu, ko bi bilo treba narediti odločne korake k zmanjševanju izpusta toplogrednih plinov. Razviti svet bi moral takoj začeti omejevati potrebe po energiji iz fosilnih goriv, skrajšati pa bi mu zanesljivo sledil, saj se skoraj prav v vsem zgleduje po njem. Videli pa smo, da je tudi berlinska konferenca minila brez obvezujočih sklepov.

Ne mislite, da se nas to ne tiče! Slovenija ni nedolžna. K svetovnemu onesnaževanju ozračja z oglikovim dioksidom prispevamo kar lep delež - 7 ton letno na prebivalca. Posledice tudi že čutimo, ne samo v globalnih podnebnih spremembah, ampak za domačim plotom, v propadanju naših gozdov, obolevanju prebivalstva in še čem. Zgani se bomo morali. Svet ima zanimive zamisli o blagi blaginji, o uporabi alternativnih virov energije, o naravi prijaznih izdelkih, o ekološko zasnovanih tehnologijah, o novih življenjskih navadah. To je možna pot iz propadanja okolja. Če ne bomo stopili nanjo ali poiskali kakšne druge, potem se slabo piše nam, ne Zemlji, katere dan bomo praznovali v soboto.

MILAN MARKELJ

Gasilski dom je srce vasi

Mali Log je eno izmed šestih naselij, ki se skupaj imenujejo Loški potok. Od sedanjega upravnega središča Hrib je to najbolj oddaljena vas. Nekoč, tako govore stari viri, pa je bil Mali Log dokaj prometno naselje, saj je skozenj vodila edina prevozna pot v Ribniško dolino prek Travnice gore. Vas se danes prebujala gospodarsko in kulturno.

Viri govore, da je bila v tej vasi prva trgovina v Loškem potoku. V njej so prodajali sol in petrolej, verjetno pa tudi kaj za po grlu, saj je bila trgovina, po imenu sodeč, povezana z gostiščem na Travnici gori, ki ga viri omenjajo že v sredini 18. stoletja. Kajpak so po tej poti, ki je vodila skozi vasi Mali log in dalje proti Blokam in v Loško dolino, v vasi prihajali nepridipravi in prav ti so menda krivi, da se je gradnja ceste leta 1894 na zahtevo vaščanov ognila vasi. Bali so se, da bodo po cesti v vasi prihajali tudi ravbarji.

Kakor koli že, danes ima vasi nekaj več kot 60 hišnih števil, ima trgovino, gostilno, bencinsko črpalko in je do nedavnega imela zelo perspektivno kovinsko industrijo. Po zunanem videzu je najlepše urejena vasi v vsej okolici, njena značilnost pa je, da v njej nismo še ostanke prvotne arhitekture. Da vaščani niso nikoli živeli zaprti vase, pričajo zapiski o ljudeh, ki so se že v začetku stoletja vključevali v gradnjo kulturnega doma na Hribu, sodelovali v občinski upravi, telovadnem društvu Orel pa tudi v gasilskem društvu, čigar delo in začetki segajo še v prejšnje stoletje.

Malologarji so tudi v svoji vasi ustanovili gasilsko društvo, ki letos praznuje 70-letnico. Pravo društveno življenje v vasi pa se je začelo

leta 1937, ko so zgradili prvi gasilski dom, ki je z malimi popravki kljuboval ujman do začetka devetdesetih let, ko so zgradili novega. Nanj so upravičeno ponosni.

Gasilci se danes 1938. leta niso ukvarjali samo z gašenjem. Ni se še dobro posušila malta na gasilskem domu, že so v njem začeli

uprizarjati igre, na katere imajo še danes lepe spomine.

Danila Knaps je skupaj s svojim zdaj že pokojnim možem z gasilci tesno povezana z dogajanjem v gasilskem domu, bila je pri gradnji doma, pri dramski dejavnosti in seveda pri drugih dejavnostih gasilcev. Bila je tudi med tistimi, ki so po vojni obnovljali izropani dom in med igralci, ki so po vojni nadaljevali domačo gledališko tradicijo. Njeni spomini segajo daleč nazaj. Glavna organizatorja dramske dejavnosti sta bila študenta Stanko Mohar in Franc Oražem, ki sta ideje in znanje prinašala iz velikega mesta. Oba sta kasneje postala žrtvi vojne. Knapsova se spominja tudi mitingov, ki so jih prirejale partizan-

Spomin na leta, ko so v Malem Logu uprizarjali igre. posnetek je nastal leta 1939, na njem pa so igralci, ki so zaigrali v igri "Oh, ti Polona!"

DOBROTNICA IZ ŠVICE

Dobrota ne pozna meja

Begunci, ki jih je k nam naplavilo divje neurje balkanskega klanja v Bosni in Hercegovini, so precejšnje breme za našo državo. Brez pomoči iz tujine bi mu bili veliko težje kos, skrb zanje pa bi bila omejena res na najnujnejše. Poleg velikih mednarodnih organizacij in različnih ustanov v posameznih državah, ki pomagajo Sloveniji nositi begunsko breme, se pomoč steka še iz številnih malih, a prav tako pomembnih virov. Na stotine dobrih ljudi po svetu si prizadeva pomagati ljudem v stiski. V njih utripa posebej sočutno srce, ki je za stisko drugih mnogo bolj občutljivo, kot so srca običajnih smrtnikov. Ena takih je švicarska državljanka Susanne Widmer, ki je zbrala med svojimi sožupljani blizu 30.000 švicarskih frankov pomoči posebej za begunce, nastanjene v Novem mestu.

V začetku tega meseca je bila na večdnevem zasebnem obisku v Sloveniji. Obiskala je prijatelje in znance ter seveda begunce v zbirnem centru v Novem mestu, kjer je lahko videla, kako pri nas porabijo denar, ki ga zbira, na begunski šoli pa je pripravila še polurni koncert. Po poklicu je namreč učiteljica glasbe, igra pa na violončelo. Obisk v Novem mestu je bil lepa priložnost za pogovor z dobrosrčno Švicarko in prijateljico Slovenije.

Za Susanne Widmer Slovenija že dolgo ni neznana dežela, pozna jo vrsto let. Njen stric je namreč pleterski prior p. Janez Holenstein. Kot štirinajstletno dekle ga je prvič obiskala v Pletterju, potem je še večkrat prišla v Slovenijo, obiskala pa je tudi številne druge kraje nekdanje Jugoslavije. Spoznala je veliko novih prijateljev in znancev ter vzljubila deželo in njene ljudi. Ko je Jugoslavija razpadla in je izbruhnila vojna, je z grozo in žalostjo spremljala tragično dogajanje na tleh nekdanje Jugoslavije. Krvavi dogodki in trpljenje ljudi so jo tako pretresli, da ni bila za nobeno delo, kot je povedala. Stric menih ji je znal svetovati, ko ga je povprašala, kaj naj naredi. "Žalost ne bo pomagala ne ljudjem, ki so žrtve vojne, ne tebi," ji je dejal, "pomagati ti je treba."

Kaj to pomeni, Susanne ni bilo treba posebej razlagati. Že dobrih dvajset let deluje v različnih humanitarnih organizacijah v Švici, med drugim zbira denar za delovanje dveh "SOS vasi", eno na Hrvaškem in eno v Nepal. To so majhna naselja za otroke, ki nimajo staršev ali pa starši zanje niso sposobni skrbeti. V vasi so nastanjene izsolane "mame" in vsaka skrbi za šest do osem otrok. Po svetu

je nekaj tisoč takih naselij. Widmerjeva je tako začela zbirati denar tudi za begunce v Sloveniji in na Hrvaškem. Po cerkvah v okolici svoje rodne vasi je pred nedeljskimi mašami

Susanne Widmer igra na violončelo. Med obiskom v Novem mestu je na Loki zaigrala tudi nekaj slovenskih narodnih pesmi.

zaigrala na violončelo in potem s prižnice pripovedovala ljudem, kaj se na Balkanu dogaja, koliko je beguncev in da v deželah, kamor so se zatekli, ne zmorejo sami nositi begunskega bremena. Ljudje so potem darovali ali pošiljali denar. Na kasnejših srečanjih je tudi povedala, kaj se je za denar, ki so ga prispevali, naredilo. Natančnim in redoljubnim Švicarjem namreč ni vseeno, kaj se počne z denarjem, ki ga dajo, četudi gre za humanitarno pomoč. Če vidijo, da se denar primerne obrača in da ne izgineva v neznanu, potem so še naprej radodarni. Susanne pa zna tudi pobrenkati na pravo struno. Ko svojim sožupljanom pripoveduje o Sloveniji, rada pove, da je življenje v tej lepi deželi prav tako drago kot v Švici, le da imajo Slovenci, ki radi pomagajo ljudem v stiski, kar nekajkrat manjšo plačo od Švicarjev. Darovalci potem ne premišljajo veliko in darujejo lepe zneske.

Predlaskim je na obisku pri stricu v Pletterju spoznala koordinatorko za izobraževanje begunskih otrok v novomeški občini Branko Bukovec. Prior, njegova nečakinja in Bukovecova so se pri tehtanju, kako naj kar najbolj koristno obrnejo denar, ki ga zbira Widmerjeva v Švici, odločili, da ga usmerijo v izobraževanje. To je v bistvu najbolj dolgoročno naložba, saj bodo bodočo bosansko družbo gradili ljudje, ki so sedaj najstniki in begunci. Tako gre del branega denarja za šolnino 15 beguncev, ki se šolajo na bolničarski in tehniški srednji šoli, del pa ga usmerjajo v program Korak za korakom do okrevanja. Gre za skupine, v kateri je pol bosanskih beguncev in pol slovenskih nadarjenih otrok, ki skupaj delajo v likovni, literarni in glasbeni kreativni delavnici. Ustvarjalno delo pomaga beguncem premagovati duševne stiske, v katere jih žene njihov nesrečni položaj, slovenski otroci pa v druženju z begunskimi zorijo v zrelejšo osebnost in prav tako premagujejo svoje najstniške stiske. Widmerjeva pravi, da je taka pomoč vredna vse podpore, saj beguncev ne smemo popolnoma osamiti od okolja, v katerem začasno bivajo.

Človek se seveda vpraša, ali ima dobrosrčna Susanne Widmer ob vsem svojem humanitarnem delu in službi sploh kaj časa zase. V odgovor se nasmeje in pravi: "Nimam svojih otrok in družine, zato so na nek način moji vsi otroci na tem svetu, še posebno tisti, ki so potrebni pomoči. Kar naredim zanje, je, kot bi naredila zase."

MILAN MARKELJ

ske skupine.

Po vojni so kljub velikim žrtvam med vojno kmalu obudili dramsko delo. Glavna organizatorica je bila Marica Kordiš, pomagal pa je tudi potoški župnik Janko Preželj. Zaprleto se je pri igri "Zadnja večerja". Nekdo jih je prijavil, češ da pripravljajo nabožno igro. Vendar je bila vsebina kljub naslovu povsem drugačna. Šlo je namreč za igro o družini, ki se je zastrupila z gobami. Ko je sodnik Volf Blaž prebral vsebino, je kajpak odstopil od kazni.

To ni bil edini primer takega ravnanja. Tudi ples, ki so organizirali na štefanovo, je nekdo prijavil kot sumljivo dejanje. Vsi ti pripetljaji so zavrlj kulturno dejavnost v vasi. Poleg tega se je začelo odhajanje mladih iz vasi v mesta. No, Danila je ostala zvesta društvenim dejavnostim in dolgo vodila žensko deseto. Še danes je kljub letom aktivna; zakoračila je že v osemdeseta, takole na pogled pa bi ji prisodili vsaj dvajset let manj. Kot sama pravi, ji mladostnost pomaga ohranjati ustvarjalna in delovna žilica.

Ko sem letos pozimi kramljal v njeni prjetno zakurjeni kuhinji, mi je pokazala kup priznanj in pohval. Večina so od gasilcev Rdečega križa. Gospa Knaps je vse od ustanovitve leta 1946 članica in aktivna sodelavka Rdečega križa pa darovalka krvi in še kaj. Hrani na kupe fotografij, ki imajo dokumentarno vrednost za zgodovino kraja. Še posebej rada ima fotografije iz časov, ko je sama nastopala na odru. Na svoje opravljanje dela je ponosna. Na kulturnem področju je več dejavna, je pa še vedno v gasilskih vrstah, kjer so njeni nasveti spoštovani in upoštevani.

Mali Log imajo enega najlepših gasilskih domov daleč naokrog. V njem imajo tudi dvorano, ki bi jo bilo moč uporabiti za kulturne namene. To je edini tak prostor v vasi. Loškem potoku, žal pa je brez primerne opreme. Prav letos so mladi in tudi starejši dali pobudo, da bi zopet začeli pripravljati igre. Knapsova pravi, da bo, če bo le mogoče, rada pomagala, da se ohrani tradicija, le malo naj drže obljubo!

ALBIN KOŠMER

NAŠE KORENINE

Življenju je dvakrat rekla zbogom

Zaselek Brezje pri Nestopli vasi v novi semiški občini šteje le tri hiše. Čeprav leži v ravnini, njegovi prebivalci nimajo za kmetovanje prav nič boljših pogojev kot oni na pobočju nad Semičem. Kamenja je namreč toliko, da ni moč brez skrbi pogoniti traktorja. V zadnjem času so ga sicer nekoliko potolkli, toda ko je še hodila na njive Katarina Šuštarčič, so se mu morali vedno izogibati.

"Koliko ročnega dela je bilo prav zaradi kamenja! Neprestano smo z motikami udrihali po zaplatah revne zemlje, a kaj prida nismo iztisnili iz nje. Zato ne čudi, da so se ljudje množično izseljevali v upanju, da jih v svetu čaka vsaj večji kos kruha, če ga že ne bo lažje prisluziti," pravi danes Katarina Šuštarčič, ki se je pred skoraj osemindesetimi leti rodila v Brezju, a je edina od osemih otrok ostala doma. Dveh bratov sploh ni poznala. Enega je zalila voda v ameriškem rudniku, drugi je padel v prvi svetovni vojni. V Ameriko sta odšla po boljše življenje še en brat in sestra. Ko ji je bilo dvaindvajset let, sta ostali sami s sestro, kajti v mesecu dni je jetika pobrala mamo in očeta. Denarja za hlapca ali dekle ni bilo, saj je revščina tolkla na vsa okna, in morali sta se sami lotiti gospodarstva.

Naslednje leto je prišel na kmetijo mlad gospodar, Katarinin mož. Dvanajst otrok se jima je rodilo, od katerih sta dva umrla še kot dojenčka, ostali pa živijo še danes. A idile tudi takrat ni bilo. Prišla je druga vojna in Šuštarčičeva je čakala nova velika preizkušnja. Moža so Italijani odpeljali v internacijo, ona pa se je morala z otroki sama tolči skozi življenje. Takrat jih je bilo osem, deveti pa je rasel pod njenim srcem. Hiša je bila vedno polna partizanov, ki so hodili po hrano, drva, Šuštarčičevi volji pa so tako in tako neprenehoma vozili za partizane, kot da so pri njih v službi. Živali so se ji že tako smilile, da je šla prosit živinozdravnika, naj jim da dopust. Sicer pa se ji je smilil vsak, ki je prišel k hiši, in nihče ni odšel s praznim želodcem.

Pravi, da se čudi, da je po vsem, kar je pretrpela, sploh še na svetu. Vsaj dvakrat se je v mislih že poslovila od njega. Na sveti večer leta 1942 je rodila, a še jeseni tistega leta je v brentrah znosila vse grozdje iz strome vinograde v Semiški gori, kjer so imeli nekaj tisoč trt. Odprle so se ji rane na nogah in ljudje so, ko so jo videli hoditi z dvema palicama, le zmajevali z glavami. Toda imela je, kot pravi danes, toliko življenjske moči, ker je vedela, da mora živeti za otroke, da je prestala tudi to preizkušnjo. "Enkrat pa sem že skoraj stala pred cevmi belogardistov. Zagrozili so mi, da me bodo ubili skupaj z otroki, domaćajo pa zažgali. Zadnji trenutek se je nekdo, še danes ne vem kdo, zavzel za nas, da smo ostali pri življenju. Toda za ves strah, trpljenje in vse, kar sem po najboljših močeh naredila med vojno, nisem dobila po vojni niti dinarja. Za "nagrado" so ob obvezni oddaji po vojni odpeljali od hiše še edino kravo, ker mož ni dal volov, ki so bili delovna sila. Otroci tega niso mogli dojeti. Jokali so za svojo

Katarina Šuštarčič

Ričko, s katero so bili tako veliki prijatelji, da se jim je pustila celo jahati. Saj lačni niso bili, kajti z možem sva vedno poskrbela, da je bilo pri hiši dovolj žganecv, zelja in koruznega kruha. A mleko, kot še edini priboljšek, je s kravo moral od hiše," pripoveduje Katarina.

Zasluzka v tistih krajih v letih po vojni ni bilo moč dobiti. Edini dohodek na Šuštarčičevi kmetiji je dajal vinograd. Kot plačilno sredstvo so v trgovino marsikdaj nesli jajca. Vsi pa so morali trdo delati in za vsakega otroka se je našlo delo. Janez in Jože sta takoj po vojni začela hoditi v črnomaljsko gimnazijo. Če zapišemo hodi ti, je to mišljeno dobesedno. Vsak dan sta prehodila po devet kilometrov v eno smer. Janez je bil v prvi generaciji maturantov črnomaljske gimnazije. Še dva Katarinin otroka sta redno naredila srednjo šolo, ostali pa so se šolali ob delu. "Ko so se starši rešili otroci zaposlili, so pomagali mlajšim pri šolanju. Ta solidarnost je otroke združila in še danes so dobri prijatelji," zadovoljno pove Šuštarčičeva. Tudi njeni otroci voljno pove Šuštarčičeva. Tudi njeni otroci so, razen sina, ki je poročen na domačji, odšli, a nihče v tujino. Pravijo, da so preveč navezani na dom, na rojstno vasi in da bi bilo v tujini domotožje preveliko. Sedaj pa se vračajo domov kot lastovice. In ko pride še devetnajst vnukov in vnukinj ter pravnukinja, jih je polno vse Brezje.

Ko se Katarina iz spominov vrne v sedanjost, pravi, da ji je lepo. Se obteče vas, pokomandira in zakriči, če je potrebno, poskrbi za muce in pse in postori po hiši, kar je potrebno. Pa na vnuke, zlasti najmlajšega Lovrenca, s katerim jo loči skoraj osemindeset let, popazi. In če ji je bilo ob njenih otrocih hudo, ker jim ni mogla nuditi vsega, kar bi želela, lahko sedaj razvaja vsaj vnucke.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Žreb je izmed reševalcev 14. nagradne križanke izbral Štefko Vovk z Jame pri Dvoru in Liljano Šterk iz Črnomlja. Vovkovi je pripadla denarna nagrada, Šterkova pa bo prejela knjižno nagrado. Nagrajenkama čestitamo.

Rešite današnje križanko in jo pošljite najkasneje do 28. aprila na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 16. Ovojnic brez poštnih znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

Pravila rešitev 14. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: MILOŠ, EMICA, LES, MREST, ANTIPASTA, NJE-
GOŠ, RK, SHARON, KIT, SKOK, RUŽ,
KOTEL, BOŽIČEK, OKOLIČANI, ANN,
GINEKOLOGINJA, SET, KANAL, EP.

Za izboljšanje je vedno čas, tudi v najslabših časih.

WILLIAM SHAKESPEARE

Kdor ne zna ravnati s svojim časom, ta ne zna z ničimer ravnati.

PETER F. DRUCKER

Pomanjkanje ali celo odsotnost čustvovanja, simpatije in seveda občutka krivde je glavni razlog, da pokvarjeni ljudje v naši družbi uspevajo kot popolnoma zdrave, avtonomne osebnosti.

ANDREJ MARUŠIČ

Umetnost je tako kot filozofija in vera eden od odgovorov civilizacije, ki naj bi dajali človeštvu smisel.

BRANKO GRADIŠNIK

16

SALOMONOV UGANKAR

SAMOGRADNJA SONČNIH SISTEMOV

Ujemimo sonce sami!

Pri iskanju ekološko neoporečnega in ekonomsko upravičenega nadomestka za klasične vire energije se sončna energija ponuja kot zelo primerna možnost. Slovenija spodbuja samogradnjo naprav za izkoriščanje tovrstne energije z nepovratnim sofinanciranjem.

Poznamo pasivne in aktivne sisteme. Aktivne sisteme sestavljajo sprejemniki sončne energije, ki so s cevmi, ventili, črpalkami idr. povezani s hranilniki toplote, ti pa po potrebi oddajajo energijo potrošnikom energije. V kurilnem obdobju je toplotni izkoristek teh sistemov majhen (20 do 25%), poleg tega so dragi in negospodarni. Primer ni pa so za pripravo sanitarne tople vode skozi vse leto. Pri pasivnih sistemih je drugače. Namesto sprejemnikov sončne energije, cev črpalk itd. pripravimo zgradbo tako, da sama sprejema sončno energijo, da je hranilnik toplote in ogrevalni sistem obenem. To naredimo tako, da zgradbo toplotno dobro izoliramo, da na severu predvidimo minimalna, dobro zastekljena okna, da zgradbo obrnemo z bivalnimi prostori proti jugu in s pomožnimi prostori proti severu, da na južni fasadi namestimo okna in zimski vrt in da omogočimo dobro kroženje zraka med prostori, obrnjenimi na jug, ter da predvidimo zaščito pred poletnim soncem.

Pri pripravi tople vode je pri nas že dolgo uveljavljeno ogrevanje vode s sončno energijo s pomočjo sprejemnikov sončne energije. Po površini sprejemnikov sončne energije na prebivalca smo med tistimi državami, ki imajo največ sprejemnikov sončne energije. Točnih podatkov ni, strokovnjaki Fakultete za strojništvo Univerze v Ljubljani navajajo število 82.000 m² inštaliranih sprejemnikov sončne energije ali 0,04 m² na prebivalca. Švica ima na primer 0,027 m² na prebivalca, Avstrija pa približno 0,09, obe državi pa štejemo med najbolj opremljene države na svetu. Površina novoinštaliranih sprejemnikov sončne energije se je v zadnjem letu pri nas zmanjšala. Največja je bila (po podatkih Fakultete za strojništvo) v letu 1988, in sicer 14.000 m², nato pa je drastično padala na 4.000 m² v letu 1992.

Dnevne količine vpadne sončne energije pri nas so odvisne od zemljepisne lege kraja in klimatskih razmer, gibljejo pa se od nekaj desetink kWh/m² pozimi v oblačnem dnevu do več kot 5 kWh/m² v sončnem poletnem dnevu. Najbolj ekonomično je, da so sistemi dimenzionirani tako, da lahko izkoriščajo sončno energijo od marca do konca oktobra, v času od novembra do februarja pa je, predvsem v kontinentalnem delu in kotlinah v Sloveniji, sončne energije premalo za

in spoznali so delo skupin v Avstriji na organizirani ekskurziji.

Vsi, ki so se odločili za izdelavo, so imeli razgovor s strokovnjakom iz Avstrije, ki je dimenzioniral in priredil sistem za posamezno hišo. Na koncu je ostalo šest samograditeljev, ki so izdelali 28 absorberjev za sprejemnike sončne energije. Prve naprave že delujejo. Vzporedno je bila narejena priredba tehničnih navodil za samogradnjo, avstrijska stran pa je dala vse potrebno orodje.

Ti začetki so pokazali, da je tudi pri nas možno izdelati sprejemnike sončne energije v samogradnji.

Cena sprejemnikov sončne energije v samogradnji je seveda odvisna od iznajdljivosti in komercialnih sposobnosti članov skupine, v prvi naši skupini je bil strošek za sprejemnik sončne energije, velikosti 1,5 m² in montiran na strehi z vsemi potrebnimi obrobami proti zamakanju in z zbirnimi vodi, 20.000 SIT. V Avstriji so opravili meritve izkoristka teh sprejemnikov sončne energije in rezultati so povsem primerljivi z večino tovarniško narejenih sprejemnikov sončne

energije. Za izdelavo petih sprejemnikov sončne energije so potrebovali naši prvi samograditelji 55 ur, kar je, preračunano na en sprejemnik sončne energije, 11 ur. V tem ni upoštevan čas, porabljen za prevoze in sestanke. Poraba časa se bo z izkušnjami zmanjšala.

Projekt je pokazal, da je veliko zanimanje za uporabo sončne energije za pripravo tople vode, saj je bilo za leto 1994 prijavljenih kar 200 novih samograditeljev.

Ministrstvo za gospodarske dejavnosti je februarja letos objavilo razpis za nepovratno sofinanciranje investicijskih projektov obnovenjivih virov energije (Uradni list RS št. 11), na katerega se lahko prijavijo vse zainteresirane pravne in fizične osebe. Razpis predvideva nepovratno sofinanciranje vgrajenih sončnih sistemov za pripravo tople vode, pridobivanje elektrike s sončnimi celicami, vgradnjo zimskih vrtov, ogrevanje prostorov in pripravo tople vode s pomočjo geotermalne energije ter uporabo toplotnih črpalk. S tem stopamo v korak tudi z našimi sosedi Avstriji, ki poznajo nepovratno sofinanciranje že vrsto let.

Več informacij o samogradnji in sofinanciranju lahko dobite v Energetskosvetovalni pisarni v Brežicah, tel. 0608 62 050 int. 256, ali v Novem mestu, 068 28 866.

NA POTI DO ZDRAVJA

Postanimo in ostanimo vitki

Slišati je paradoksalno, a vendar se v enem delu sveta človeštvo muči s tem, kaj vsak dan dati v usta, da bi preživel, v drugem pa, kaj dati v usta, da se ne bi preveč zredili. Medtem ko nerazviti svet tepeta lakota in pomanjkanje, se razviti utaplja v obilju, posledice obilja pa niso vedno ne dobre in ne zaželjene. Strokovnjaki za prehrano v razvitem svetu zaskrbljeno ugotavljajo, da se ljudje nezdravo prehranjujejo, kar pomeni, da jedo neprimerno hrano in da jo uživajo preveč, posledica pa je debelost, ki ni samo estetski problem, ampak lahko postane resen vir zdravstvenih težav. Kar dve tretjini ljudi v razvitem svetu, kamor spadamo tudi Slovenci, je predebelih. Ne čudi torej, da se cela armada strokovnjakov in ustanov ukvarja s proučevanjem načinov in poti, kako se čim bolj uspešno, s čim manj truda in odrekovanja, predvsem pa neškodljivo znebiti odvečnih kilogramov in postati vitek.

Hujšanje je nekako obsedlo ljudi. Na ženske in moške neusmiljeno pritiska diktat mode in prevladujočih estetskih meril, temu pa se pridružuje še glas razuma in različnih strok, ki dajejo prav zagovornikom vitke linije. Vitkost ni samo lepa, ampak tudi zdrava! Vitki živijo dlje!

Toda postati vitek, naj je videti še tako preprosto, nikakor ni lahka naloga. Prav nič ne pomaga zatekanje k čudežnim kremam, čajem in drugim pripravkom, ki naj bi pomagali, da se v kratkem času in brez odrekovanja iz debeluščka spremenite v suhca. Na kupe

denarja so ljudje že zmetali za tako ničvredno blago, nazadnje pa so morali ugotoviti, da so plačali le prazne obete in lažne obljube. Podobno tudi različne "preizkušene" shujševalne diete ne prinašajo trajnih nasledkov. Postati vitek namreč ni dovolj, saj se je treba držati zlatega gesla , ki se glasi: postati in ostati vitek. To pa ne pomeni opraviiti shujševalno kuro, ampak pravilno usmerjati življenjske navade.

Med množico knjig, ki so posvečene tej dandanes tako aktualni tematiki, je tudi knjiga Joan Horbiak **50 POTI DO VITKOSTI**. Ameriška avtorica, ki je po poklicu dietetičarka in priznana strokovnjakinja na področju znanstvenih raziskav o načinu življenja z nizko telesno težo, je svoje delo zasnovala na lastnih izkušnjah in dognanjih Centra za telesno vzdržljivost na univerzi Duke. Center so ustanovili leta 1969 prav z namenom, da bi pomagali ljudem s preveliko telesno težo živeti bolj zdravo in polnejše življenje med hujšanjem in po njem. Slovenski prevod knjige je pred kratkim izšel pri Trajni delovni skupnosti samostojnih delavcev v kulturi Forma 7. (Naročite jo lahko po tel. (061) 272-171.)

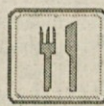
Knjiga ne podaja običajnih receptov, ampak v petdesetih poglavjih razlaga poti in načine, ki jih moramo ubirati, da postanemo in ostanemo vitki. Avtorica v posameznih poglavjih zapiše nekaj povsem praktičnih nasvetov, kaj in kako kupovati v trgovinah ali kako se z drobnimi triki navaditi uživati primerne količine zdrave hrane, vmes pa poljudno razlaga tudi psihološke dejavnike, ki so pri tem soudeleženi, ter celo ponuja nekaj testov. Vsekakor gre za priročno knjigo, ki bo marsikomu odgrnila zanimive skrivnosti zdrave prehrane in življenja, drugim pa dopolnila že osvojene vednosti. Četudi je knjiga napisana za Američane in so v nji tudi nekateri napotki, ki za naše razmere ne pridejo v poštev, je vseeno primerna za naše bralce.

praktični
praktični
praktični
praktični

Čiščenje posode

Po daljši uporabi kuhalne posode se na njej naredijo sivi madeži. Gre za zgoščene minerale, ki jih vsebujejo nekatera živila in voda. Madeže lahko očistite s prekuhanim kisom, razredčenim z vodo, ali z limoninim sokom in posoda bo videti kot nova. Če pa se jedi v posodi prismojijo tako močno, da jih ne morete odstraniti na enostaven način, napolnite posodo do treh četrtin z mrzlo vodo. Vanjo kanite nekaj kapljic čistilnega sredstva, jo postavite na štedilnik in vodo ogrevajte pri nizki temperaturi. Čez nekaj časa se bodo prismojeni ostanki hrane razkrojili. Posodo nato pomijte s čistilom. Predvsem pazite, da ne boste ostankov jedi, ki so se prismojili na dnu posode, čistili z ostrimi predmeti. Madežev na zunanjih površinah posode pa se znebite tako, da jih zdrgnete z mehko gobo, ki ste jo namočili v toplo mešanico kisa in vode. Seveda morate biti pri čiščenju posode pozorni predvsem na to, iz kakšnega materiala je.

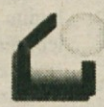
Ocvrti gnjatni zrezki

Šunko, ki nam je ostala od velikonočnih praznikov lahko uporabimo za pripravo zrezkov. Za 4 do 6 oseb potrebujemo: 160 g šunke, 150 g ostre moke, 3 jajca, 1 žlico kisle smetane, 1/4 l mleka, 500 g moknatega krompirja, 2 velika korenčka, 4 stroke česna, čebulo, šopek peteršilja, sol, poper, olje za cvrenje. Razžvrkljamo jajca, moko, kisló smetano in sol. Testo pustimo stati 1 uro, da se moka napne. Šunko narežemo na kockice, čebulo olupimo in drobno sesekljamo. Česen stre-mo. Korenje olupimo in fino naribamo. Peteršilj sesekljamo. Krompir olupimo, ope-remo in fino naribamo. V jajčno testo zmešamo najprej mleko, nato pa tudi šunko, čebulo, krompir, korenje, peteršilj in česen. Solimo in popramo po okusu. V ponvi seg-rejemo olje. Na olje zlijemo zajemalko testa in ga z lopatko malo potlačimo. Ocvremo z obeh strani. Še vroče ponudimo, poleg pa se prilega solata.

Pozabljene murve

Umetna svila je s tržišča skorajda izrinila naravno, s tem pa tudi rejo sviloprejk in gojitev murv, s katerimi se te žuželke hranijo. Vendar so murve tudi brez tega zanimiva in koristna sadna vrsta, ki pa je pri nas več ali manj pozabljena. Posamezniki se zanjo še zanimajo, zato bo koristno zapisati nekaj besed o njej. Poznamo črne murve, ki jih gojijo zaradi okusnih plodov, in bele murve, ki so zgolj rastlinski okras. Oboje so samoplodne rastline, ki jim godijo vlažna, nekoliko kisla tla in zavetne lege. Bolezni in škodljivcev skorajda ne poznajo. Gojimo jih kot srednje- in visokodebelna drevesa, sadimo, gnojimo in obrezujemo podobno kot jablane. Plodove obiramo šele, ko so popolnoma zreli, užitni so presni in zamrznjeni. Kot za druga sadna plemena tudi za murve velja, da zarodijo cepljene prej kot necepljene, v vsakem primeru pa bo ob sedanjih zapostavitvenosti murv težko dobiti primerne sadike.

Kotli za centralno ogrevanje

Glede na vrsto goriva, ki zgoreva v kotlu, ločimo kotle na trda goriva, na tekoča goriva in na plinasta goriva ter kombinirane kotle. Pri izbiri kotla moramo vedeti, s kakšnim gorivom bomo kurili in kakšne so toplotne izgube objekta, kajti le pravilno izbran kotel bo dobro obratoval. Na osnovi toplotnih izgub zgradbe izbiramo nazivno moč kotla. Posledica premajhne moči kotla je lahko prenizka notranja temperatura, če pa je kotel predimenzioniran, bo obratoval z nižjim izkoristkom. V obeh primerih je velika nevarnost poškodbe kotla. Večina kotlov je narejenih tako, da v njih izgoreva dobro samo ena vrsta goriva. Ti kotli se imenujejo specialni kotli za določeno vrsto goriva (olje, plin, les). V primeru, da kurimo v takšnih kotlih z drugimi gorivi, se spremenijo nazivna moč kotla. Pri zgorevanju različnih goriv se namreč sproščajo različne količine toplote. Zaradi tega je kurilšč lahko bolj ali manj obremenjeno, kot je predvideno, in tako lahko pride do poškodbe.

Pečatniki Novega mesta

Novo mesto praznuje letos svoj 630. rojstni dan. Iz posameznih drobcev, ki so ostali v taki ali drugačni obliki, lahko sestavimo mozaik življenja na večkrat opevanem Krkinem polotoku. Svojevrstni ostanki iz življenja mesta so tudi pečatniki.

Pečatnik je orodje za odtiskovanje različnih figur, simbolov, grbov, inicialk, napisov ali kombinacij podob in napisov. Pečatniki se uporabljajo že več tisočletij. Sprva so pečatili predvsem vladarji, državne in cerkvene ustanove, kasneje tudi posamezniki. Po spremembi uprave ali smrti lastnika so praviloma pečatnike uničili.

Pečat je odtis pečatnika v kovini, pečatnem vosku ali barvni odtis direktno na papirju. Najpogostejše so pečatili v naravnem, zelenem ali rdečem vosku. Pečat je bil do 15. stoletja pogosto obsejen na pergamentni trak. Da bi ga zaščitili, so izdelali pečatne posodice, sprva iz voska, kasneje pa iz lesa, in vanje odtiskovali. Od 15. stoletja dalje je bil pečat pogosto na samem dokumentu. Tu so ga zaščitili tako, da so na stopljen vosek položili kosček papirja in pečatili preko njega. Od 17. stoletja dalje se uveljavlja nova tehnika pečenja direktno na papir s pomočjo barv. V našem stoletju je to prevladujoč način pečenja. Ne glede na tehniko pečenja pa ostaja namembnost ista - s pečatniki potrjujemo verodostojnost dokumentov ali izdelkov.

Do konca 19. stoletja je bila večina pečatnikov kovinskih, iz medenine, brona, redkeje iz srebra ali zlata, potem pa se je začel uporabljati nov material - guma, ki je vse do danes prevladujoč v izdelovanju pečatnikov. Pečatnike so v srednjem veku verjetno izdelovali zlatarji ali izdelovalci kalupov za kovance. V Ljubljani se samostojni obrtniki za izdelovanje pečatnikov - t. i. pečatorezci pojavljajo od začetka 17. stoletja dalje. Za Novo mesto še nimamo podatkov o tovrstnih obrtnikih. Niti v začetku našega stoletja ne najdemo med obrtniki v našem mestu nobene graverja. Verjetno je bilo Novo mesto le premajhno, da bi preživljalo samostojnega obrtnika pečatorezca oziroma od 19. stoletja dalje graverja.

Pečatniki, ki jih je do 5. junija mogoče videti na razstavi v Dolenjskem muzeju, se vsebinsko nanašajo na novomeško politično, gospodarsko in kulturno življenje od 17. do 20. stoletja. S pomočjo pečatnih ploskev lahko sledimo uporabi imena in simbola za Novo mesto. Mesto je že njegov ustvaritelj avstrijski vojvoda Rudolf IV. leta 1365 poimenoval Ruedolfswerd, vendar so se kljub uradnemu imenovanju v praksi uporabljale številne različice imen Rudolfswerth in Neustadt v nemški in slovenski obliki.

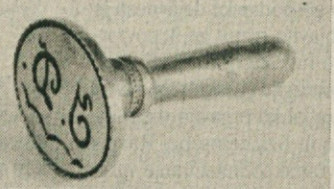
cehe. Čevljarska obrt je bila med številčno močnejšimi v takratnih mestih. Tudi v Novem mestu je bil ustanovljen čevljarski ceh, ki je imel za potrjevanje svojih dokumentov svoj pečatnik. Ta se je ohranil in je eden lepših v naši zbirki s srebrno pečatno ploskvijo iz leta 1657.

Pečatna ploskev pečatnika okrožnega urada v Novem mestu, 19. stol.

V isto leto sodi tudi pečatnik čevljarja ali morda usnarja iz Novega mesta. Presta krasi pečatnik peka z začetnicama M.P. Kdo je bila ta mož in prebivalec katerega mesta je razveseljeval s svojimi dobrotami še ne vemo. Lekarnariji se omenjajo v mestu od 16. stoletja dalje. Sredi prejšnjega stoletja se je v Novo mesto doselila družina Bergmann, ki je bila lastnica lekarne "Pri kroni" na Glavnem trgu vse do nacionalizacije leta 1949. Pečatnik na razstavi je iz tridesetih let našega stoletja.

Novo mesto se glede društvenega in družabnega življenja lahko primerja z ostalimi mesti na Kranjskem. Politična, gospodarska in nacionalna gibanja so v prejšnjem stoletju pospešila združevanje ljudi s podobnimi interesi. Kazinsko društvo je bilo v Novem mestu ustanovljeno leta 1940. Člani tega društva so bili iz vsjega družbenega sloja meščanov in plemstva. Prirejali so družabna srečanja, ples, gledališke predstave itd. Kazina je bila zbirališče nemško usmerjenih meščanov, še zlasti po letu 1865, ko je bila v mestu ustanovljena slovensko usmerjena Narodna čitalnica.

Osebn pečatnik, 19. stol.

Med letoma 1923 in 1927 je v mestu delovalo društvo javnih nameščenec in upokojencev. Naslednik društva je bilo novoustanovljeno društvo Okrožne skupine državnih nameščenec, ki se je moralo raziti že leta 1931. Aktivni član in predsednik obeh društev je bil slikar in gimnazijski profesor Josip Germ, ki se je tudi zelo prizadeval za uspešno delovanje novomeške glasbene matic. Glasbena matica je bila v Ljubljani ustanovljena leta 1872, po ostalih mestih pa so se ustanovljali podobni. V Novem mestu je bil prvi poskus delovanja med letoma 1898 in 1904. Z velikimi napor in prizadevanji posameznih zanesenjakov je ponovno oživela med letoma 1921 in 1935. Kljub hudim finančnim težavam je dobilo lepo število Novomeščanov glasbeno izobrazbo v tem društvu.

Glavni cilj muzejskega društva je bil ustanovitev muzeja v Novem mestu. Društvo je bilo ustanovljeno leta 1941 in kot vemo, mu leta, ki so sledila, niso bila naklonjena. Kljub temu so člani že takrat zbirali predmete, ki so bili zanimivi za muzej. Njihova želja pa se je vendarle izpolnila leta 1950, ko je bil ustanovljen Dolenjski muzej.

Osebn pečatniki so tisti, ki so jih uporabljali posamezniki za pečenje. Ti nam povzročajo največ težav pri prepoznavanju lastnikov, zlasti tistih, ki imajo na pečatnikih le svoje začetnice. Upamo, da se bo katera od zank razvozlala sedaj, ko so pečatniki na razstavi in objavljeni v katalogu.

Večina od nas se s pečatniki in pečati zelo pogosto srečuje vsakodnevno na uradih. Zlasti ob spremembi političnega sistema pred leti je prišlo do masovnih zamenjav pečatnikov. Naprošamo vse, ki še imajo pečatnike, ki niso več v rabi, da jih predajo v muzej.

MAJDA PUNGERČAR

VAŠA ZGODBA POLOM: PREPOZNO KESANJE

Na križpotju je postala, se oprla na popotno palico ter dvignila pogled k razpeli ob poti. Solze so ji stopile v oči, ko jo je objel vonj po domači zemlji.

Na stara leta se je vračala domov utrujena in osamljena. Bogve, koga bo srečala v tisti stari, leseni, a prijetni hišici vrh klanca.

Stopila je v breg. "Zdaj gre lahko brez skrbi," je razmišljala. Nihče je ne bo poznal. Mladi ljudje, ki zdaj gospodarijo v vasi, se ne bodo več spominjali zgodbe izpred štiridesetih let, nesrečne zgodbe o tekovanju med bratoma za grunt, in o njenem podžiganju, ki je naposled njo samo poglavo v svet. Vest ji še zdaj ni dala miru. Z besedami je razdejala obe družini in vsejala seme sovraštva, ki je hitro rastle.

Zdaj se je vrnila, da bi na starost našla mir in odpuščanje v preostali družini.

Sopeč je prilezla na vrh klanca in iskrica v očeh ji je ugasila, Med drevjem je stala velika bela hiša z mogočnimi prizidki, o leseni hišici ni bilo sledu. Na dvorišču so se igrali otroci, ki so bili drugačni.

Na prag je stopila gospodinja in radovedno ogledovala "tujko". Starka je hlastno povpraševala po domačem rodu, domačem poslop-

ju in brezzoba usta so ji vedno bolj trepetala v grozi, ki jo je prerasčala.

Na domači zemlji so živeli tuji ljudje.

Družinica domačih je odšla v svet s trebuhom za kruhom, hišica pa je razpadla. Nič starega, domačega ni ostalo.

Starka je mukoma odšla po klanca navzdol. Novo breme krivde je počivalo na njenih prsih. Ona je kriva, da so morali v svet.

"O, Bog, pretežko je to breme," je zašepetala in padla na kolena. Ugasle oči je obmila proti nebu, na katerem so se zgrinjali temni oblaki in se spuščali vse do njenega srca in duše.

Ko je sonce spet posijalo, so sončni žarki na razpotju zaplesali po popotni palici in niso več našli starke.

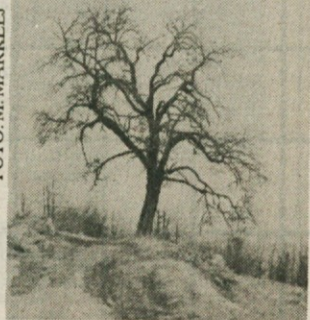

FOTO: M. MARKELJ

ANDREJA 9. SLADOLED

Končno je zazvonilo. S sošolkami smo odšle na sladolec. Pot od šole do slaščičarne je minila v trenutku, ker smo ves čas vneto klepetale. Ko smo se vračale, nam je starejši možak nevljudno rekel: "Raje bi si kupile kruh." V njegovem glasu je bilo nekaj nenavadnega.

"Le kaj mi je, kruha imamo dovolj," je dejala Mala. "Saj sem si ga sama plačala," je jezno odvrnila Miša in se še enkrat ozrla nazaj za tistim možem. Pot smo nadaljevale. Mož je bil že daleč za nami, izginjal je za ovinkom rumene hiše. Ko smo se dekleta ponovno spomnile nanj, smo se za trenutek zresnile, potem pa zasmiale.

Meni pa mož ni šel iz glave.

Čeprav sem lizala najljubši sladolec, mi ni več ugajal. Ali je življenje res postalo tako težko, sem se spraševala. Ali nekateri ljudje res ne občutijo in doživijo še kaj sreče in veselja?

Mislil so mi zatavale v Afriko pa v sosednje in druge države, kjer ljudje trpe lakoto. Pred očmi so se mi slikale podobe prestradanih ljudi, posebej otrok. Pomislila sem, da ti sladoleđa ne bodo ne videli ne poskusili.

"Ali te je sladolec tako zresnil?" me je vprašala Mala.

"Ja, res," sem ji odgovorila.

Še v razredu, ko ne za sladoledom ne za tistim možem ni bilo več ne duha ne sluha, sem še vedno razmišljala.

Branimir Žganjer Vajinega sinka imam neizmerno rada

"Storila pa nič!"

Nasajeni in zmeraj nasršeni obraz oddelčne zdravnice gotovo ni prispeval k prijetnejšem občutju sorodnikov, zlasti ne pacientov.

Ko so mater pripeljali domov, je začela počasi okrevati. Najprej se je komaj premikala ob klopki (štirinožni palici), čez nekaj tednov jo je zamenjala z navadno palico in stopicala po sobi. Ob sončnem vremenu je odšla na ulico. Izmed sorodnikov se je bolj redko kateri prikazal, verjetno zaradi skoposti in lenobe, kajti "bolniku je pač treba kaj malega prinesiti".

XVIII

Falsa misericordia est vitium animi.
(Lažno usmiljenje je napaka duha).

Ko je še trpela za posledicami bolezni, se je ob sončnih popoldnevih uro sprehajala. Z očetom sta počasi prišla do konca ulice, zavila proti klopem ob Zdravstvenem domu in se vrnila nazaj.

Babe iz soseske so jo navidez spodbujale: "Gre, gre na boljše, le počasi, potrpljenja bo treba," hkrati pa je priletela gospa Fani - doma je bila iz okolice Sežane, preselila se je v Zagreb, se poročila s pijancem, rodila dva otroka in pozabila slovensko - tiho šepnila drugi sosed, gospej Slavi: "Pogumna je, bojuje se, morda bo šlo." Slednja pa je pikro in hkrati malce hudobno dostavila: "Hudo je to! Zjutraj zdrav, vendar ne več, kaj te čaka. Naenkrat te bolezen zagra-

bi. Ubožica, jaz bi rajši umrla, kot bila takšna," je škodočljivo pristavila gospa Vera, upokoje na prodajalka, ki je tudi sama bolehalo za hujšo boleznijo, vendar se je na vse pretege otepala bolezni in se za silo izlizzala.

"Hoho, že lepo gre," jo je opogumljala sosedka Betka in nadaljevala, "imela sem botro, žensko srednjih let. Nekaj časa ji ni nobeno zdravilo zaleglo, pozneje pa je postopoma po dveh treh letih odvrгла palico. Sedaj lahko skoraj normalno hodi."

"Kako krepka in močna ženska je bila, reva komaj se premika," jo je slišal Boštjan. Njeno lažno sočutje je bilo očitno, tuja nesreča ji je nadomeščala knjigo in filme.

Boštjan je povedal očku, on pa je odrezavo poudaril: "Bodo še zijali, ko bo mama hodila!"

"Bog naj vam podari zdravje, da bi čim prej okrevali," je spregovorila skoraj vedno okajena Ana, zvrstila godrnjaje božje matere, Jezusa in vse svetnike po vrsti. Ljudje, ki je niso osebno poznali, bi iz njenega godrnjanja, sopihanja, pomešanega s stokanjem in vzdihovanjem, sklepali, da stara gosta ne kliče blagoslova na ogovorjenega, marveč da nespodobno preklinja.

Čas je tekkel vsem v prid. Tudi s fakulteto je Boštjan opravil. Končal je vse opravke, ki jim pravijo skušnje, kolokviji, izpiti. Ozračje stisk in negotovosti je minilo.

"Kaj pa služba?" ga je nekdo vprašal.

Tri prevodne novosti

Pri Mladinski knjigi izdajajo kar nekaj knjižnih zbirk, namenjenih prevodni literaturi, med zbirkami posebno pozornost zaslužijo tiste, v katerih izhajajo prevodi pomembnejših literarnih del iz svetovne zakladnice, kot so denimo zbirke Lirika, Kondor in Zenit. V slednji, ki je namenjena izdajanju opaznejših proznih del svetovne književnosti, sta pred kratkim izšli dve knjižni novosti: prevoda romanov Hawthornea in Geneta. Bero prevodnih novosti pri Mladinski knjigi zaokroža še izid novega prevoda Shakespeareovega Hamleta.

Ameriški pisatelj Nathaniel Hawthorne, sodobnik pri nas precej bolj poznanega in pogostejše prevajanja E. A. Poeja, je po menju kritikov največji ameriški romanopisec 19. stol. Napisal je zajeten kup knjig, dve med njimi pa še danes sodita v sam vrh ameriškega leposlovja. To sta Skratno znamenje in HIŠA SEDMERIH ZATREPOV, ki jo je pisatelj imel za svojo najbolj uspešno "domišljjsko pripoved". Štiri desetletja po prvem slovenskem prevodu Hiše je Branko Grašnik pripravil sodoben prevod te srhljive pripovedi o tem, kako hudo delstvo enega rodu živi v naslednjih rodovih kot golo zlo. Slovenskim bralcem sta tako dostopna oba najboljša romana znanega ameriškega pisatelja.

Jean Genet je zanimiva osebnost francoskega slovstva, ki s svojimi "eksesnimi" deli ponuja možnost raznolikih kritičnih in literarnih interpretacij. Njegovo pisanje izraža globok upor proti družbi in njenim konvencijam. Čeprav so sprva Genetovo pisanje imeli za pornografsko, so ga kmalu priznali kot pisatelja, ki se ukvarja s problemi identitete in odtujenosti sodobnega človeka, in postal je eden najbolj vplivnih pisateljev dvajsetega stoletja. Med Genetovimi dramami in proznimi deli, ki so vsa zasnovana na bizarnosti in groteskosti človeške eksistence, je roman NAŠA GOSPA CVETA pisatelj prvenec. Napisal ga je v ječi, ko je bil zaprt zaradi tatinstva. Erotično močno obarvana pripoved je zasnovana na avtobiografskih izkušnjah homoseksualnosti in na poznavanju življenja v podzemlju. Za slovenski prevod je poskrbel Madžarevič, spremno besedo pa je napisala Jola Škulj.

Tretja prevodna novost Mladinske knjige je slovita tragedija o danskem princu HAMLETU velika svetovna književnost Williama Shakespeara. V slovensčino imamo sicer prevedene vse njegove igre, nekatere celo večkrat, med prevodi so tudi izvrstne prepesnitve, vendar čas, razvoj jezika in gledališča terja svoje. Tako se je Milan Jesih po prevodu Romea in Julije lotil še prevajanja Hamleta. Po mnenju poznavalcev je bil nalogi kos in je kot Župančičev učenec v tem pogledu zgledno poskrbel za sodoben prevod slovite tragedije. Na odru ljubljanske Drame jo že igrajo, zdaj pa je izšla še knjižna izdaja prevoda s spremno besedo Mirka Juraka.

MILAN MARKELJ

Kar naprej trajati

Tak naslov ima knjiga, ki predstavlja poezijo šestih sodobnih tržaških slovenskih pesnikov. Izdala jo je Založba Devin v Trstu, luč sveta pa je zagledala v Ljubljani.

Knjiga ni antološko sestavljena, saj upošteva ustvarjalnost le izbranih, ne pa vseh avtorjev, ki oblikujejo sodobno slovensko pesniško besedo na Tržaškem. Uvrščeni so torej le tisti pesniki in pesnice, katerih verzni najmočnejše določajo podoba slovenske lirike onkraj zahodne politične meje Slovenije. Kot rečeno, samo šesterica, izrazno in slogovno najrepresntativnejši, čeprav med seboj zelo različnih ustvarjalcev. Rojeni so bili v različnih obdobjih, med najstarejšim in najmlajšim je več kot 50 let, v tem pa se kaže tudi kontinuiteta slovenskega pesnjenja v Trstu.

V izboru pesnikov in pesmi, ki ga je opravila Marija Pirjevec, Boris Paternu pa mu je napisal daljšo spremno študijo, je na prvem mestu najstarejša pesnica, leta 1902 rojena Marija Mijot (umrla lani, pred izidom knjige). Mijotova je izrazito samorasla pesnica, pisala pa je samo v narečju, v svoji domači svetovirski govorici. Sveta, ki ga je tako sočno ubesedovala, danes ni več; zdaj je tam samo urbanizirano okolje, pesmi Mijotove so zato tudi dragocen umetniški dokument nekega časa in življa, ki nimata naslednikov.

Drugi avtor v tem izboru je dobrih deset let mlajši Vinko Beličič, belokranjski rojak, ki se je v Trstu naselil leta 1945, po koncu druge svetovne vojne, kot emigrant. Beličič je pesnik dveh domov, dveh različnih slovenskih pokrajin, njegovo gledanje na svet pa otopno; osrednja tema njegove lirike je vseskozi domotičje.

Vodilni pesniški osebnosti po drugi svetovni vojni pa sta veliko let mlajša Miroslav Košuta in Marko Kravos. Košuta je pesnik eksistencialnih podob Trsta, mesta, ki izumira, z njim pa tudi slovenstvo. Njegova občutenja bivanjskega položaja so v skrajnostnih razponih, od radožive pokončnosti do dvoma in brezupa. Temu nasprotna je poezija Marka Kravosa, ki se kar naprej upira sindromu žalosti in strahu, na drugi strani pa se zelo okretno giblje med različnimi slogi. Lahko bi rekli, da je zanj značilna sredozemska odprtost, ki ne pristaja na kakršnokoli omejevanje ali nemožnost. Po njegovem prepričanju se vse dogaja naprej in znova, vse mora "kar naprej trajati".

Sestop z vseh visokih in vzvišenih leg pesništva v vsakdanjost, med vse navadno in preprosto, pomeni poezija Aceta Mermolje. Literarna zgodovina ga označuje kot pesnika, ki je v slovensko pesništvo na Tržaškem med prvimi zarisal vidno črto tako imenovane estradne poezije. Alenka Reblu Tuta, zadnja in najmlajša avtorica v knjigi, pa je predstavljena kot pesnica, ki je v tržaško slovensko pesništvo vnesla novo in izrazito črto v smer tako imenovane avtonomne poezije, to je poezije, ki se osamosvaja od tematske in jezikovne pragmatike in suvereno razvija svoje posebne doživljajske in izrazne možnosti.

IVAN ZORAN

16

"Bo, kmalu! Povsod primanjkuje profesorjev latinščine in zgodovine," je Boštjan odgovarjal na taka vprašanja. Nekateri so mu svetovali, naj se poteguje za položaj asistenta.

"Imel bi dovolj časa za znanost in za zasebne dejavnosti. Kratko in malo za vse! Lahko prekupčujem z avtomobili, lahko prevajam, strokovno in nestrokovno, lahko se celo mimogrede ukvarjam s kulturnim novinarstvom. To se pravi: obiskuješ gledališke predstave in razstave upodablajočih umetnikov. Poročam o njih za slovensko revijo ali dnevnik, kjer bodo tu in tam pristrigli dopis, objavili pa jo bo le bodo. Vsekakor ne smeš štartati na prvo žogo glede službe," so mu svetovali poučeni.

XIX

Post nubila Phoebus. (Po oblakih - sonce). Čas je tekkel.

"Najhujše je za nami," je zapisoval v dnevnik še malce prestrašen, kakor da bi sleherna beseda utegnila izzvati poslabšanje. "Ne, poslabšanja ne bo! Vse je mimo. Mama je zdrava, kajpak ne tako, kot je bila pred boleznijo, vendar je popolnoma okrevala. Palico uporablja le občasno, v glavnem pa jo je odvrгла. Vzravala se je, hodi pokonci in opravlja vsakodnevne opravke."

Nasmejala se je, ko je od Boštjana slišala, kako se je očka večkrat ponudil, da bo storil kaj malega v hiši, Boštjan pa mu je odrezavo povedal, da bi potem moral dve uri pospravljati za njim. Res je, da so mu gospodinjki opravič jemali dosti časa.

Ta žlahtna kapljica

Je šel prijatelj vinolog
po vinskih hramih naokrog.
Razrešil bi uganko rad,
povsod je spraševal takrat.

Zakaj, če slajše vince je,
zakaj da več ga treba je?
Zakaj da duša včas' do dna
bi rada prepojena bla?

Zakaj ta žlahtna kapljica
tako dotakne se srca,
ko v njem je polno radosti
in tudi ob času, ko boli?

Nekoč prijatelj vinski as
se vrnil je v domačo vas.
V domačo vas v Klanec
se vrnil je pijanec.

Uganka ni bila rešena
in ženska je od doma šla.
Kozarec vzel je vinolog
in vsem nazdravil je okrog.

Pa dajmo družba še enkrat,
kot je do zdaj blo tisočkrat!
Naj po grlu vince gre,
veselo užije naj srce!

JURE MURN

LOŠKI POTOK IMA LASTNO OO SKD

LOŠKI POTOK - Z nastankom nove občine Loški potok se je pokazala potreba po samostojni organiziranosti stranke SKD. Na obnem zboru KO SKD 18. marca je bil sprejet sklep, da se stranka preimenuje v občinsko. Za novega predsednika je bil izvoljen inž. Jože Knavs, ki je tudi občinski svetnik. Veliko priznanje so izrekli tudi dosedanjemu predsedniku Alojzu Sterletu in seveda odboru, ki je stranko vodil od vsega začetka in tudi prek težav, ki so se pojavljale pri nastajanju občine. V razpravo sta se vključila tudi poslanec Henigman in potiški župan Janez Novak. "O stranki lahko govorim le pohvalno. Od vsega začetka preobrazbe lokalne uprave smo zastopali stališče, da pride do decentralizacije in nastanka občine Loški potok, čemur pa so nekateri nasprotovali. Prevladalo pa je mnenje, da je Loški potok v prejšnji organiziranosti za postavljen in da bo samostojen laže zadiral. V Državnem zboru bom zastopal interese stranke in občine. Želim pa, da s sosedi ostanete prijatelji," je med drugim dejal državni poslanec Henigman.

A. K.

Slovenec k sreči ni več stara baba,
da premočila bi ga vsaka (klerikalna)
vaba. (Vumik)

Ljubezni so same oči, pa vseeno
ničesar ne vidi. (Kitajski pregovor)

Z avtobusom na izlet!

Zelo zanimiv avtobusni izlet pripravljamo za naročnike Dolenjskega lista, zato ne presenečajte vprašanja posameznikov, kdaj so se naročili na časopis in ali je kaj možnosti, da bodo izžrebani. Kdo bo šel na izlet, o tem odloča računalnik, in izmed tistih, ki so se na Dolenjski list naročili leta 1964, je izbral Francica Goloba iz Leskova 3, p. Brusnice.

Petnajst potnikov že ima zagotovljen sedež tudi v avtobusu, s katerim se bodo na izlet odpeljali poslušalci novomeškega radija Studio D. Med reševalci zadnjega nagradnega vprašanja je žreb določil, da bo izletnica Joži Kolenc iz Irče vasi 9, p. Novo mesto.

Usodno je bilo seme sovraštva

Zakaj je bilo treba slovenski narod tako spreti, zakaj zdaj spore obnavljati?

"Lubi Slovenci" s temi besedami se je pred davnimi leti obrnil k svojim rojakom cerkveni reformator Primož Trubar. Verjetno bi nas tudi danes tako nagovoril. Obletnica, s katero zdaj proslavljamo zgodovinski dogodek izpred 50 let, bi se tudi Primožu Trubarju zdela primerna, da bi se spet takole obrnil na Slovence.

Praznujemo spomin na izredno pomemben zgodovinski dogodek. Pol stoletja je minilo, odkar je svobodoljubni svet premagal najbolj strahotno pošast, ki ga je hotela uničiti: fašizem in nacizem. Ves svet bo praznoval obletnico velikega dogodka, pri nas Slovenceh pa se zatika.

Kako lepo bi lahko bilo, če ne bi bilo trpkih, bolečih spominov na Kočevski Rog, na Turjak, Teharje, na Sv. Urh, pa na to, kar se je dogajalo v

Kozlarjevi gošči na Ljubljanskem barju in drugih s krivo oblitih krajih v naši lepi domovini!

Pa se človek vprašuje: zakaj je bilo potrebno vse to gorje, ki ga je moral preživeti slovenski človek. Zakaj je bilo vse tisto v Kočevskem Rogu? Zakaj so že prej, med vojno, vlačili ljudi k Sv. Urhu, jih tam mučili, nekatere celo z lopatami obglavljali? Zakaj so poslali toliko ljudi v taborišče, kjer so umirali od lakote? Zakaj so jih pošiljali v Auschwitz in druga nemška taborišča pa v tržaško Rižarno, v krematorije?

Zakaj se je moralo ravno v Ljubljani spočiti in zaroditi najhujše zlo slovenskemu narodu? Zakaj je bilo treba ustanoviti belo gardo in s tem zasejati sovraštvo med ljudmi? Na Štajerskem se je partizanstvo pojavilo mnogo prej kot v tako imenovani Ljubljanski pokrajini, pa tam ni bilo domobranstva. Je bila vera v nevarnosti pred komunizmom samo v Ljubljanski pokrajini? Zakaj je bilo treba vero spolitizirati? Zakaj je moralo zaradi vere v smrt nad 25.000 Slovencev, pretežno mladih?

Osvobodilna fronta v vseh temeljnih točkah svojega programa nikjer ne omenja, da se bori proti veri. Zakaj je katoliški kler v Ljubljani borce proti okupatorjem - partizane prekrstil v komuniste, kar je bila največja laž? Zakaj na tej laži vztraja še dandanes?

Klerikalni prvaki Slovenske ljudske stranke in ljubljanska škofija so združeno mobilizirali za boj proti

brezbožnemu komunizmu skoraj vse katoliške sile v pokrajini, od duhovščine, študentov do organizacij Katoliške akcije in Marijine družbe na podeželju.

Toda kje je bil tedaj ta brezbožni, tolikanj nevarni komunizem? Za Hitlerjevega ministra Goebbelsa je bil vsak, ki se je uprl in boril proti naci-fašizmu, komunist, bandit, ki ga je treba pokončiti! Tega navodila se je oprijela katoliška cerkev v ljubljanski škofiji in to zadnje tudi vestno izpolnjevala! Vatikan pa je počasi le spoznal, kaj fašizem je. Ko je po končani vojni škof Rožman iz prostovoljnega pregnanstva v Argentini pisal dolgo pismo v Vatikan, v katerem se je opravičeval, da je zapustil svojo škofijo in vernike v njej prepustil usodi, je dobil odgovor: Bili ste v zmoti! Naša napolila ste napak razumeli!

Zaradi te zmote je moral slovenski narod pretrpeti toliko gorja! Zakaj del slovenske politike z verskimi poglavarji vred še vedno vztraja, da smo bili partizani komunisti in da je bil poglavitni cilj našega boja le revolucija?

RADO ZAKONJŠEK
Ljubljana

DOLENJSKI LIST

Vaš četrtkov prijatelj

Kulturni domovi v brezvladju

Kaj bo v prihodnje z lokalno lastnino in kaj za prehodno obdobje predlaga ministrstvo za kulturo

V Delu se je 13. marca, sicer v najdobjem tisku, ki je možen, pojavilo poročilo novinarja A. I., ki govori o pomembnem vprašanju, in sicer o okrogli mizi, ki so jo priredili v Lenartu zaradi usode 9 kulturnih domov v občini. Gre za lastninjenje domov, ki so bili zgrajeni večinoma z zbiranjem prostovoljnih prispevkov in prostovoljnimi delom občanov, zdaj pa se v nekaterih izvaja vse prej kot kulturna dejavnost. Nadalje poroča poročevalec s te okrogle mize, da so na njej sprejeli sklep, da je lastnik teh 9 kulturnih domov občina, upravlja jo pa z njimi kulturno-umetniška društva v občini. Ta sklep poročevalec pojasnjuje s tem, da sedanji zakon o lokalni samoupravi natančneje sploh ne definira, kako bo v prihodnje z lastnino krajevnih skupnosti.

Ministrstvo za kulturo se je ves čas zavedalo, kakšni problemi bodo nastali z uvedbo lokalne samouprave na področju financiranja nekaterih kulturnih dejavnosti v občini in še bolj ob vprašanju kulturne infrastrukture ob privatizaciji in denacionalizaciji nepremičnin, ki sodijo v kulturno infrastrukturo.

Predlagali smo, da se za ta prehodni čas vnesejo zakonska določila, ki dovoljujejo državi, da v primeru, ko ne stara ne nova občina ne financira določene dejavnosti, to interventno in začasno opravi država. Ti naši zakonski predlogi niso bili sprejeti, prav tako pa so poslanci državnega zbora zavrnili naše amandmaje s to in tako vsebino, češ da gre za preveliko centralizacijo odločanja države. Ministrstvo za kulturo vztraja pri svojih predlogih, saj so se njegove napovedi marsikje uresničile.

Ta članek opozarja na drugo vprašanje iste problematike, ki jo je Ministrstvo za kulturo ves čas imelo na skrbi. Zaradi tega je poslalo vsem novim občinam in županom "delovni osnutek" sklepa o določitvi nepremičnin in opreme, ki sestavlja javno infrastrukturo na področju kulture in "obrazložitev akta in pojasnila glede določitve javne infrastrukture na področju kulture."

Oboje daje odgovor na poglavitna vprašanja, tudi tista, ki so bila na okrogli mizi v Lenartu in tudi drugih javnih reakcij prizadetih kulturnih delavcev in ustvarjalcev in uslužbencev v splošnih knjižnicah.

Gre za razglasitev javne infrastrukture na področju kulture, kakor povesta že naslova in naslovi gradiv, ki jih je Ministrstvo za kulturo poslalo vsem občinam in novozvoljenim županom. To je tudi instrument, ki omogoča, da se ta infrastruktura v obliki nepremičnin nezakonito ne odtuji svojem namenu in pravnemu lastniku in upravljalcu.

Ker je naš prostor omejen in o tem ne moremo poročati podrobneje, naj dodamo samo še to, da s tem pojasnilom opozarjamo vse prizadete v Republiki Sloveniji, kako lahko sleherna občina uredi ta vprašanja na način, ki ga je predlagalo Ministrstvo za kulturo, in je to tudi edini zakoniti način za reševanje teh vprašanj.

Ministrstvo za kulturo
Za stike z javnostjo
PETER BOŽIČ

Preprečimo nove delitve, novo nestrpnost

Poziv ob 50. obletnici konca druge svetovne vojne

V ZLSD s ponosom ugotavljamo, da je slovenski narod v tem stoletju s pogumom, samozvesto in v žrtvovanjem preprečil raznarodovalne pritiske, pomembno prispeval k zmagi nad fašizmom in nacizmom ter dosegel ustanovitev lastne države. Petdeset let po koncu vojne ni več nikakršnih razlogov, da bi v današnji čas in zaradi političnih interesov preslikovali in zlorabljali nasprotja, ki so jih doživljali prejšnji rodovi. Ni slabše popotnice na tej poti, kot so pozikusi prevrednotenja zgodovine in želja po maščevanju. Narodove sile je potrebno usmeriti v ustvarjalne napore za reševanje problemov današnjega in jutrišnjega dne. Zato Združena lista socialnih demokratov ob 50. obletnici konca druge svetovne vojne ter zmage nad nacizmom in fašizmom poziva vse državljane in državljane, politične stranke in državne organe:

- naj se s ponosom spomnijo narodnoosvobodilnega boja, ki je omogočil osvoboditev Slovenije, obstoj slovenskega naroda in graditev slovenske državnosti ter prispeval k zmagi zavezničkov;
- naj spoštljivo počastimo spomin vseh padlih borcev za svobodo in vseh žrtvov nacizma in fašizma;
- naj se zaradi pietete do ubitih v drugi svetovni vojni in neposredno po njej omogoči, da se vsem zagotovi priznanje okoliščin njihove smrti, mrliške liste, pogreb in spominska obeležja po želji njihovih svojcev; spoštovanje do mrtvih naj ne obremenjuje živih;
- naj omogočimo zgodovinsko pismo, da z znanstvenimi metodami razišče in oceni preteklost, in opustimo misel in prakso, da bi o ocnih zgodovinskih odločilih razmerja političnih interesov v državi;
- naj preprečimo, da bi negativne posledice preteklosti in potrebno popraviljanje storjenih krivic ustvarjalo nove delitve, spodbujale novo nestrpnost in sovražnost in nas pahal nazaj v zgodovino;
- naj predvsem osredotočimo svoje moči in sposobnosti za utrjevanje slovenske države, za njen enakopravni položaj v evropski skupnosti narodov, za gospodarski razvoj Slovenije, za socialno poštenost, pravičnost in solidarnost.

V ZLSD namenjamo še posebno zahvalo in spoštovanje vsem partizankam in partizanom, vsem Slovincem, ki so se borili v sestavi zavezniških vojsk, aktivistom in simpatizerjem Osvobodilne fronte, pregnanim in interniranim, ki so na časten način z žrtvami in tveganjem prispevali k zmagi, k osvoboditvi slovenskega naroda in še posebej k priključitvi slovenskega Primorja matični državi.

Predsedstvo
Združene liste socialnih demokratov

ZA DELO KS ZELO MALO

BREŽICE - Za delovanje krajevnih skupnosti (za plače uslužbencev in materialne stroške) je brežiška občina namenila le 1,2 odstotka lanskoletnega proračuna. Medtem ko so KS ostale na indeksu 100, se po plače v občinski upravi povečale za 26 odst., materialni stroški pa za 22 odst.

Upokojenci zagrozili z neposlušnostjo

Z izrednega kongresa DeSUS

Prejšnjo sredo se je izrednega kongresa DeSUS v Ljubljani udeležilo 61 delegatov občinskih in območnih organizacij. Sklicali ga niso samo zaradi sprejetja sprememb statuta, ampak, da se pogovorijo o delu in organiziranosti stranke po 1. kongresu, ki je bil oktobra lani.

Poročilo je podal predsednik stranke Jože Globačnik. Po obsežni razpravi so delegati sprejeli dva dokumenta o organizacijski utrditvi stranke in stališče DeSUS do socialnega sporazuma in proračunskega memorandumu za 1995. leto. DeSUS sprejema osnovne usmeritve socialnega sporazuma in večino ukrepov ekonomske ter socialne politike, nikakor pa se ne strinja, da se o socialnem sporazumu ponovno odloča brez udeležbe upokojencev.

Zahtevajo, naj se ohrani realna vrednost pokojnin, ne samo plač. Eskalacijska lestvica za omejeno gibanje plač bo posredno vplivala na gibanje pokojnin; še enkratna uporaba omenjene lestvice bi realno vrednost pokojnin bistveno zmanjšala. Nesprejemljivo je, da se v proračunu ali kje druge z lahkoto najde denar za razkošne "priditke" obrambnega ministrstva, za drago opremo državnih uprav, za visoke plače funkcionarjev vseh vrst, za izjemno upokojevanje, za neuspeli referendum o lokalni samoupravi, za projektiranje novih upravnih palač in dvomljivo povečevanje zaposlenih v državni upravi, denarja za ohranjanje pokojnin pa naj ne bi bilo. Nesprejemljivo je odpisovanje obveznosti plačevanja prispevkov v pokojninsko-invalidski sklad, kar počne vlada, a dohodka ne nadomesti in hkrati izračuna, kakšen primanjkljaj bo imel sklad. Na izrednem kongresu so kritično ocenili predlagane omejitve v zdravstvenem varstvu.

Ustavno sodišče je odločilo o imenovanju članov skupščine Zavoda za invalidsko in pokojninsko zavarovanje. Do uresničitve pa ne pride, vlada si celo jemlje pravico, da bi sama imenovala eno tretjino "vladnih" članov skupščine ter prek njih ponovno imela glavno besedo pri odločanju. Upokojenci in invalidi bi tako bili zopet odrinjeni od odločanja o sredstvih, ki so namenjena zanje.

Delegati izrednega kongresa pričakujejo, da bodo poslanci pri odločanju o letošnjem proračunu s polno mero odgovornosti presodili, da predlagane spremembe omejitve pravic upokojencev niso edina možnost za sprejem proračuna. Če bo potrebno, bodo organizacije DeSUS organizirale proteste in upokojenci bodo izrazili državljansko nepokorščino.

DeSUS je imel na volitvah v lokalne skupnosti razmeroma velik uspeh in izražena je bila pripravljenost državljanov, da dajo programu stranke podporo tudi v okoljih, kjer še niso organizirani. Zato bo potrebna stranka utrditi in razširiti. Državlani so ugotovili, da je DeSUS edina stranka, ki je ostala zvesta upokojencem, ki se je uprla škodljivemu državnemu centralizmu in otopila poskuse glede zmanjševanja pridobljivih pravic upokojencev.

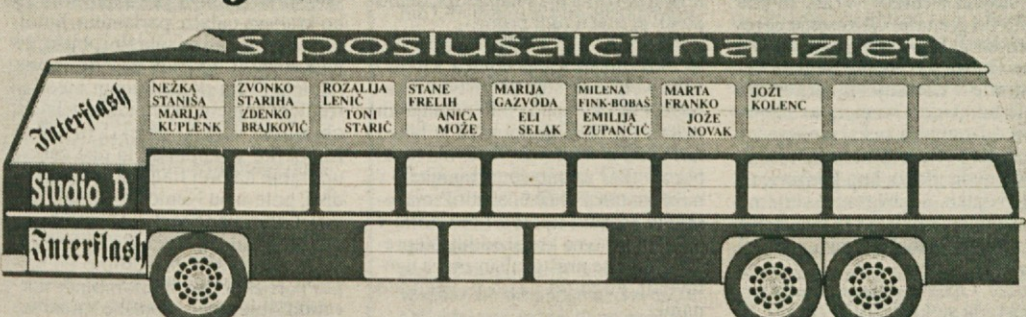
JANEZ DRAGOŠ

DOMAČE TRNJE

- Najbolj izpopolnjen molzni stroj na svetu je državna blagajna.
- Parlament vse bolj postaja prizorišče boja za oslovo senco.
- Javni dolg je nastal, ker so se berači tujih kreditov spremenili v tatove domačih financ.
- Še vedno se v gospodarskem smislu preveč držimo izreka: Važno je sodelovati!

MARJAN BRADAC

Na izlet vas bosta peljala Dolenjski list in Studio D

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka objavljenih informacij, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke bomo poslej objavljali pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa bodo opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne bomo objavili prispevka, ki bo napisan žaljivo in z namenom zaničevanja, ali če bo nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanaša (13. člen).

Ponos ali spodvihan rep?

Dol. list št. 13, 30. marca

Brez dvoma je članek z zgornjim naslovom, objavljen na 3. strani Dolenjskega lista z dne 9. marca 1995, s svojim provokativnim naslovom dvignil kar nekaj prahu med prizadeti in bralce razdelil na vsaj dva dela ter povzročil naš stranki povsem neupravičeno grajanje in škodo, predvsem zaradi izbora naslova članka, izposojenega iz hudo žaljivega govora nesvetnika Tomaža Burazerja, predvsem na račun stranke LDS Črnomelj.

Ker so do sedaj prizadeti rekli domala vse v svoj bran, bi rad v imenu stranke LDS bralcem sporočil zgolj dejstva, razvidna iz na 4. strani potrdjenega zapisnika 3. seje črnomeljskega občinskega sveta, ki se nanaša na zdaj že lahko rečemo - netočno in zaradi tega sporno poročilo novinarke Dolenjskega lista o imenovanju tajnika občinskega sveta in financiranju strank.

Citat: "Predsednik sveta je predlagal, da se v dnevi red uvrsti pod točko 10 Predlog imenovanja tajnika občinske uprave. V razpravi je sodeloval Boris Mužar, ki je predlagal, da se ta točka ne uvrsti na dnevni red seje kot dodatno gradivo, ker je prepozno vložena. Z glasovanjem 10 glasov za in 12 proti predlog ni bil sprejet."

Citat: "Z 12 glasovi za in 9 proti je bil sprejet predlog g. Madroniča in s tem naslednji sklep: Sprejme se tretja varianta predloga financiranja političnih strank, ki se glasi: Financiranje v občinski svet izvoljenih političnih strank, upoštevajoč določene glasove za občinski svet oz. župana pri Slovenski ljudski stranki, po 30 SIT na določeni glas pomeni zagotovitev sredstev v proračunu občine Črnomelj za leto 1995 v višini - 3.424.320,00 SIT."

Kratek komentar obeh citatov je takle: LDS Črnomelj je prek svojega svetnika g. Borisa Mužarja predlagala neuvrstitev predloga predsednika sveta na dnevni red seje in ne umika županovega predloga z dnevnega reda seje, saj predlog o imenovanju tajnika občinskega sveta sploh še ni bil uvrščen in tudi ne zapisan na dnevnem redu seje. Razloga takšnega ravnanja pa je imenovan svetnik že pojasnil v tej rubriki.

Kar se tiče spretetega načina financiranja strank, je bila zadeva v spornem članku predstavljena še bolj nedorečeno, netočno in z nepoznavalce zavajajoče, saj si je vladajoča SLS po tem ključu zagotovila letno 1.570.680,00 SIT, in to po kriteriju določenih glasov za župana, ker ji to seveda bolj ustreza; vse ostale stranke pa so prišle pod drug kriterij, to je kriterij glasov za svetnike, kar pomeni za SKD 595.800 SIT, za LDS 476.280 SIT, za ZLSD 277.200 SIT, za DESUS 353.520 SIT, za SDSS 190.080 SIT.

Za SLS bi ob upoštevanju enakega kriterija to pomenilo "samo" 595.800 SIT. Tudi ta informacija novinarke v drugem odstavku njenega članka je torej povsem napačna, saj je zapisala dobesedno: "Svetniki so se strinjali s financiranjem izvoljenih političnih strank v občinski svet, upoštevajoč določene glasove za občinski svet, ki bi jih ovrednotili po 30 tolarjev na določen glas." Korekcijski faktor za določene glasove župana, katerega bi dobila vsaka od strank sorazmerno in za katerega se je tudi zavzel naš svetnik, pa resda ni bil sprejet, vendar to nikakor ni bilo jabolko spora, katero naj bi bilo razlog za "pritožbo stranke LDS na vse možne naslove". Razlog so bila že omenjena zgoraj ponazorjena, sprejeta in že izvajana dvojna merila vladajočih strank s stranko SLS na čelu.

Upoštevaje navedeno, je naš svetnik g. Boris Mužar v svojem trdnem prepričanju stavo gladko dobil, čeprav je resda zastavljal praktično vso svojo materialno eksistenco, česar za ostala dva razpravljajca ni mogoče reči.

Zeleli bi zgolj to, da se v bodoče javnosti o poteku občinskih sej obvešča natančno in nepristransko, brez pikantnih začinov na račun političnih partnerjev, ki jih je bila LDS Črnomelj na 3. seji v celoti, na peti strani Dolenjskega lista pa s pomočjo novinarke delno deležna nesvetnika in predsednika stranke SLS Črnomelj. Slednji svojega žaljivega in sovražnega govora ni niti najmanj obžaloval, kar je pokazal tudi na zadnji, 4. seji, kjer je namesto dogovorno pravne izjave, če že ne s strani prizadetih pričakovane opravičila, podal izjavo v podobnem, obtožujočem tonu, ki nikakor ni v prid bodočemu tesnemu sodelovanju vseh občinskih svetnikov.

Za Občinski odbor LDS Črnomelj
predsednik IGOR FORTUN

Nezaupnica občinski vladavini

Dol. list št. 15, 13. aprila

Glede na izjavo, ki sta jih na nedavni novinarski konferenci javnosti posredovala gospoda Jože Derganc in Boris Dular, se čutim dolžnega javnosti posredovati resnico in zaščititi integriteto vseh zaposlenih na mestni občini Novo mesto. Prav ne-
verjetno je, kako spretno in premišljeno sta gospoda izkoristila novinarsko konferenco za napad na vse zaposlene na občini in predvsem name osebo. Pa naj podrobneje odgovorim na nekatere očitke, javnost in volivci pa naj o vsem presodijo sami.

1. Odstop gospoda Borisa Dularja z mesta podžupana je bil neizogiben, saj sta funkciji (g. Dular je namreč tudi svetnik v občinskem svetu) po zakonu nezdružljivi. Seveda pa so kolegi iz OO LDS Novo mesto njegov odstop ustrezno pospremili z vnaprej pripravljenim napadom na naše delo. Javnosti je bilo do sedaj neznan, da je bil gospod Dular izvoljen za podžupana izključno na mojo iniciativno, z namenom, da bi na ta način pozicija in opozicija tvorili izvajali aktivnosti, potrebne za reševanje problemov v naši občini. In tudi danes ne obžalujem svoje odločitve. Ne zanimajo me namreč strankarske zdrahe, temveč zgolj in samo delo v interesu naših občanov. Globoko pa sem razočaran, da želijo ljudje njegovega kova na takšen način blatiti delo mestne občine. Navkljub dejstvu, da jim je kristalno jasno, s koliko težavami se danes ukvarjamo pri vzpostavljanju nove občinske uprave. Na žalost pa nam neresena vprašanja, ki so jih za sabo pustili predhodniki (beri: Dularjevi in Dergancjevi strankarski kolegi ali vsaj simpatizerji), še dodatno otežujejo delo. Poleg tega kolegi iz Uprave enote (prihajajo predvsem iz bivšega IS Novo mesto) ne kažejo niti najmanjše pripravljenosti za sodelovanje z mestno občino.

2. Glede očitkov, da v teh nekaj mesecih nismo opravili nekaterih ključnih nalog, bi rad obvestil javnost, da je naš občinski svet med prvimi v Sloveniji sprejel statut in organiziral upravo mestne občine. V pripravi pa je tudi poslovnik sveta, pri katerega pripravi je sodeloval tudi g. Dular. Tako mi ne preostane drugega, kot da čestitam svetnikom za v izredno težkih razmerah dobro opravljeno delo, ko v Sloveniji še vedno ni vseh ustreznih zakonov, ki bi urejali področje lokalne samouprave.

3. Zaključni račun resnično ni sprejet, in kot kaže, še nekaj časa tudi ne bo. Osebo sem namreč zavezan številnim profesionalnim in moralnim normam, tako da enostavno ne morem predlagati sprejetja zaključnega računa ob tolikih neresenih vprašanjih iz preteklosti. Očitno pa je, da se kolegom iz OO LDS zelo mudi. Nenačrtno ne gre prezreti dejstvo, da so bili na Uradu kriminalistične službe UNZ Novo mesto sproženi nekateri postopki, zaradi suma kazniviga dejanja zlorabe uradnega položaja, in sicer v primeru treh oblastnikov iz vrst zadnjega občinskega Izvršnega sveta. Dokler se te zadeve ne razjasnijo do konca, zaključni račun pač ne bo sprejet, saj gre za velike primanjkljaje, ki gredo v milijone tolarjev. Med drugim naj omenim le nekatere pomembnejše nejasnosti:

- neporavnane obveznosti iz naslova proračuna 1994 v znesku 68.213.090,66 SIT;
- negativni saldo III. Grafičnega binala v znesku 8.000.000 SIT;
- nenamensko porabljenih 15.000.000 SIT, namenjenih za sanacijo Materinskega doma v Straži;

- presežek v višini 77.000.000 SIT, ki sodi v finančno izravnavo za leto 1995. To pomeni, da bo letošnji občinski proračun prikrajšan za vso to vsoto denarja. Za ta denar pa bi lahko dokončali investicijo na šmihelski osnovni šoli in dokončno zgradili Kulturni dom Janeza Trdine.

Na vse te probleme sem opozarjal še, ko sem opravljal funkcijo predsednika skupščine, vendar tedanjemu IS prejšnje občine Novo mesto za moja opozorila ni bilo mar. Tistim, ki poznajo delovanje občin v preteklosti, je verjetno jasno, koliko pooblastil je imel predsednik skupščine občine. Zato predlagam kolegom iz OO LDS, da se za navedene izjave ("izguba spomina") opravičijo in dokažejo, da jim gre za poštenost in korekten odnos.

4. Pri očitkih na račun vodenja investicij zasebnega podjetja Mirgrad naj javnost obvestim, da gre v omenjenem primeru za delo po pogodbi do določene vsote, za kar pa javni razpis ni potreben. Naj povem še to, da je gospod direktor podjetja v dosedanjih treh mesecih prihranil 21.000.000 SIT, ki bi jih sicer izgubili. Tudi zaradi pogodb, podpisanih v preteklosti. Navsezadnje investicije v gradbeništvu lahko vodi na osnovi zakona o graditvi objektov samo diplomirani gradbeni inženir, ne pa pedagogski delavec, kot je bila navada v prejšnjih IS.

5. V času našega mandata ni bil ukinjen nobeden izmed občinskih skladov, kot nam očitajo kolegi iz vrst OO LDS. Smo pa, in to po navodilih Agencije za plačilni promet, sredstva prenesli na žiro račun mestne občine. Agencija pa je navodila posredovala potem, ko je ministrstvo za finance izdalo navodilo (Uradni list RS št. 4/95), po katerem ni bilo možno več prenašati sredstev iz prejšnjih občin in njihovih skladov. Očitno je torej, da smo samo upoštevali navodila države. Vsi ustrezni dokumenti in dokazila so seveda dostopni javnosti.

6. Na področju delovanja krajevnih skupnosti pa sta gospoda natrosila največ laži. O ukinitvi zbora krajanov seveda ni govora, saj smo jih vključili v statut mestne občine in so kot take, KS namreč, deklarirane kot pravna telesa. Dobro sodelujemo tudi s predstavniki KS in pričakujem, da se bo sodelovanje sedaj, ko smo opravili nekatere ključne naloge za nemoteno delovanje mestne občine, s krajevnimi skupnostmi samo še poglobilo. Zavedamo se namreč, da je samo s pomočjo sodelovanja predstavnikov krajevnih skupnosti, ki poznajo težave v svojih krajih, te težave možno tudi odpraviti. Upam, da bomo opravili vse naloge, ki jih od nas pričakujejo občani in zahteva zakonodaja.

Našel sem zgolj nekatere najpomembnejše zadeve, ki so nam jih očitali kolegi iz OO LDS. O tem, kako deluje mestna občina, se lahko občani sami prepričajo, saj so v naših prostorih vedno dobrodošli. Z namenom, da bi javnosti podrobneje predstavili naše delo v prvih treh mesecih mandata in osvetlili nekatere nejasnosti, pa bomo v kratkem pripravili tudi novinarsko konferenco.

Upam, da bomo s kolegi iz OO LDS v prihodnosti tvornejše sodelovali pri reševanju problemov, saj sem za nekatere izmed njih prepričan, da svoje delo opravljajo strokovno in v

interesu naše občine. V tem duhu sprejemam tudi kritike, nikakor pa kolegi iz OO LDS ne morejo pričakovati, da bom sprejel laži in napolnjenosti, ki ne škodijo samo zaposlenim na mestni občini, temveč predvsem naši občini sami. Poskrbimo torej, da bomo za dobrobit občanov mestne občine Novo mesto skupaj storili vse, kar je v naših močeh!

FRANCI KONCILIJA
župan

Še veterinarska anarhija?

Dol. list št. 13, 30. marca

Kar nekajkrat sem prebral pisanje g. Marjana Legana o veterinarski anarhiji. Pravega namena in poslanstva pa še vedno nisem razvozlal. Predvsem pa, komu je namenjena? Slovenski veterini, našemu zavodu ali nekemu g. Grandi? Ravno priimek me je zelo motil. V našem zavodu je zaposlen g. Granda, vendar ta nosi strokovni naziv, pa še svoje ime ima.

G. Legana bi rad spomnil na lanski avgust, ko je bil v Poročevalcu objavljen predlog Veterinarskega zakona za prvo branje. V tem predlogu je bila opredeljena tudi mreža javnih veterinarskih zavodov. V to mrežo nista bila vključena gorenski in naš zavod. Kaj bi to pomenilo za našo regijo, ni potrebno posebej poudarjati. S pomočjo občinskih struktur in strank, posebno SLS, je stroka takrat primerno ukrepala. SLS je na razpravo o tej problematiki povabila poslance državnega zbora. Tudi predstavniki medijev so bili prisotni, le od Dolenjskega lista takrat ni bilo nikogar. Le kje ste bili takrat, g. Legan? Takrat bi naša stroka rabila Vaše ostro pero.

Pa še to. S problematiko o kateri govorite, se naša stroka srečuje že zelo dolgo. Posebno opozarja na živila živalskega izvora, ki gredo v promet mimo veterinarskega nadzora. Zastrupitev s to vrsto živil je bilo že veliko. Živimo pač v časih, ko si vsi želimo Evropo. Novi zakon vključuje evropske standarde. Vsak si bo lahko privoščil svojo klavnico, le pogoje bo moral izpolnjevati, ti pa so evropski. Le ena stvar nam pri tem manjka, naša zavest, ki je ne moremo narediti evropske, in predvsem spoštovanje zakonitega.

G. Legan, Vaš strah je odveč. Skrbimo in bomo morali skrbeti za zdravje živali. Zdravje pa ne dovoljuje anarhije. Mislim pa, da je namen pisanja drugačen. Očitno nekemu ni všeč, da se je novomeška veterina zbudila v zadnjem trenutku, da poskrbi za boljše in kvalitetnejše ponudbo svojih storitev. Le ozrite se po Sloveniji in boste hitro ugotovili, kje je naša regija.

Prihodnost bo pokazala, kakšen je naš zakon. Pri vsakem porajanju je vedno nekaj bolečin.

Direktor
Dolenjsko-posavskega
veterinarskega zavoda Novo mesto
HINKO RIHTAR

• Dober položaj (funkcija) ovco pogosto spremeni v volka. (Lehmann)

Stane Adamič

Prebivalce Kočevja, številne poslovne prijatelje, posebno pa igralce in funkcionarje v kočevskem in slovenskem namiznoteniskem športu je hudo prizadela kruta vest, da je 1. marca umrl znani organizator in funkcionar v slovenskem namiznoteniskem športu dipl. inž. str. Stane Adamič.

Rodil se je 21. oktobra 1937 v Zadolju pri Ribnici, maturiral na gimnaziji v Kočevju in diplomiral na univerzi v Ljubljani. Zaposlen je bil v kovinskem industrijskem podjetju ITAS v Kočevju.

Ta spomin na prijatelja Staneta Adamiča je posvečen njegovemu dolgoletnemu uspešnemu delu v kočevskem in slovenskem namiznoteniskem športu. Vsi se ga spominjamo kot mirnega, prijaznega in nadvse delavnega funkcionarja, ki je znal v ugodnem pomirjujočem nastopu vzpodbujati igralce namiznoteniskega športa k doseganju boljših rezultatov. Posebno uspešen je bil, kadar je bilo treba potolažiti razočarane igralce po izgubljenih partijah. Prijatelj Stane je vnesel v naš namizni tenis tudi pomirjujočo in odgovornostno polno zavest, ki jo je znal tudi prepričljivo prenašati na igralce, da jim je služila kot najdragocenejša opora v športnih bojih za namiznotenisko mizo.

Adamič je bil dolga leta predsednik namiznoteniskega kluba Melamin Kočevje, ki se je pod njegovim vodstvom razvil in nízal uspehe ter spada sedaj s svojo moško ekipo med vodilna moštva v prvi državni ligi. V državnem merilu je bil zadnja leta dejaven kot član predsedstva Namiznoteniske zveze Slovenije, v Kočevju pa je zadržal funkcijo podpredsednika kluba.

Ko smo se na pokopališču v Kočevju zadnjič poslavljali od našega namiznoteniskega prijatelja in vodnika, smo si obljubili, da bo spomin nanj ostal v kočevskem namiznoteniskem življenju naprej in da se bodo spominjali njegovih spodbud in nasvetov naši igralci, ko bodo stali v športnem boju za namiznotenisko mizo.

DUŠAN ORAŽEM

• Čas razkrije človekov značaj. (Kritični pregovor)

• Parada! V prvi vrsti gredo naši, naši, v drugi gredo vaši k maši, v tretji vrsti koraka vojska, vojska, v četrty vrsti maha Lojzka. (Brecelj)

• Ni slabih moštev, maršal, obstaja jo samo slabi oficirji! (Napoleon)

Lado Kocijan:

Pet partizanskih napadov na Žužemberk (4)

3. maja popoldne se je od minotmetnih min in granat vnel požar na nekaterih poslopijih v vasi Zafara, pred večerom pa je se požar vnel tudi na strehi cerkve. Nič ne gasil, pa saj tudi ni bilo mogoče zaradi neprestanega streljanja. Iz smeri Trebnjega se je prebila še ena skupina s tanki in nekaj vozil. To je bil signal, da bo posadka poskušala proboj in evakuacijo. Artilerji so imeli tedaj samo en cilj: obrambno točko na Zafari, ki sta jo predstavljal dve trdnjavi: cerkev in župnišče. Že za nas, ki smo napadali, je bil to strahoten pekel, zato ni bilo nič čudnega, če se je posadka končno odločila za proboj in odhod. To se je zgodilo zjutraj 4. maja. Prebili so se prek Ajdovca proti Novemu mestu.

Gubčevci smo nastopali zelo oprezno, bili smo opozorjeni na možnost iznenadenja. Bil sem v skupini, ki je stopila v cerkev. Vrata so bila razbita od granate. Ostrešje je gorelo, vendar ni bilo velikega ognja. Videlo se je, da so številne granate eksplodirale v notranjosti cerkve. Po tleh je bilo videti razmetano slamo, zaboje od municije, nekaj sanitetnega materiala, kotle s hrano, raztresene makarone in moko, kup konzerv, tri mrtve vojake, neobvezane, verjetno od zaščitnice, saj so vse ostale mrtve odpegljali. To je moj spomin, preveril pa sem ga tudi pri nekaj še živelih soborcih. Opozorjeni smo bili na nevarnost, da se krov zrúti, zato se tu nihče ni zadrževal. Nekdo je odločil, naj nekatere predmete odnesejo iz

cerkve, da ne bi zgoreli. Nedavno mi je eden od soborcev povedal, da je komisar II. bataljona Stane Škrli pokazal, kaj naj odnesejo iz cerkve, bilo je tudi nekaj podob križevke pota. Vse to so nesli v cerkev sv. Roka na drugi strani Krke. Vmes je bila tudi matična knjiga.

Tako se je ta pekel končal. Artilerji so povedali, da so izstrelili okrog 1.000 granat, več kot v vseh dotedanjih napadih skupaj. V njihovem poročilu je zapisano, da so med napadom na Žužemberk izstrelili 967 granat. Ko smo mi po končanem boju odhajali, so minirji dobili nalogo, naj objekte, ki jih je sovražnik uporabljal kot obrambne točke na Cvibljju in Zafari, toliko onespodobno, da jih nasprotnik, če bi se ponovno vrnil, ne bi mogel več uporabljati. To ni bil ravno težak posel, saj je artilerija že dovolj opravila med napadom, delno pa jih je uničil tudi požar.

Gubčevci smo kljub uspehu z bolečino odhajali s tega bojišča, saj smo tu za vedno pustili 23 mrtvih tovaršev, v bolnico pa je bilo odpeljenih nekaj čez 50 ranjenecov. To je bil za nas visok krvni davek, saj je okrog 80 borec (kar za eno četo) manjkalo v naših vrstah. Nihče ni občutil zmago-slavja, ko smo korakali čez Krko v Suho krajino na krajsi oddih. Neprestano smo se preštevili in znova ugovarjali, koga od naših ni več med nami.

Postavlja se vprašanje, kakšen smisel ima po 50-ih letih obujati spomin

na te krvave dogodke. Tudi nihče ne misli, da je to prijetno, toda partizani smo v to prisiljeni. Nekateri cerkveni in drugi dostojanstveniki se že nekaj let trudijo, da bi z grdimi lažmi in potvarjanjem zgodovine ta dogodek v Žužemberku prikazali povsem drugače, kot se je dogajal, čeprav obstoji obširna dokumentacija o tem, naša in sovražna. Logične postopke bojevanja prikazujejo kot "požiganje cerkva od strani komunistov". In tej tezi je vse podrejeno. Nobena laž, ki gre temu v prid, ni več greh. Naj spomnim, da je prvi dan vojne 1915. leta na soški fronti italijanska artilerija popolnoma porušila samostan in cerkev na Sv. Gori pri Gorici, ker se je v te objekte poprej naselila posadka avstrijske vojske. Toda nikoli ni nikomur padlo na pamet, da bi Italijane obtožili, da so požgali cerkev, kaj šele, da so zaradi tega komunisti! Naj bo kraljeva palača, parlament, hotel, privatna hiša ali pa sakralni objekt, če ga kdorkoli uporabi za obrambne namene, tudi po sedanjem mednarodnem vojnem pravu takoj velja za obrambni vojaški objekt! In v Žužemberku so župnišče in obe cerkvi uporabili najprej Italijani in belogardisti, potem pa Nemci in domobranci kot obrambne točke. Dvomim, da so za to iskali dovoljenje, če pa so ga, so ga tudi dobili. Nasprotno pa nismo partizani nikoli uporabljali sakralnih objektov v vojaške namene, pač pa so okupatorji in kolaboranti vedno v cerkve nameščali svoja mi-

tralješka gnezda in opazovalnice. Nikoli nisem slišal, da bi kdo iz cerkvenih krogov v zvezi s tem protestiral. Tudi danes ne, sliši se samo trditev o "požigu cerkva!"

Opisal sem, kako sem s soborci doživel 5. napad na Žužemberk. Pa poglejmo, kako je isti dogodek po 50 letih opisan v časopisu "Družina", glasilo Skofovske konference Slovenije: "Ko je v maju 1944 zgorela še farna cerkev, ki je bila tedaj prazna, pometena in zaklenjena..." To naj bi izjavil župnik iz Zagradca. Naj pa močno dvomim, da je on kaj takega izjavil. Poznal sem ga, nekajkrat sva se srečala za časa vojne. Prvo srečanje je bilo tako: Ko je bila Gubčeva na pohodu iz ribniške doline proti Žužemberku, smo v Zagradcu prestopili Krko. Bataljon v predhodnosti je šel prek mosta, mi pa smo čakali, da zavzame varovalne položaje na drugi strani reke, da ne bi bilo presenečenja. Skupina borec nas je stala blizu cerkve in k nam je pristopil župnik. Bil je precej nervozen. Z njim se je pozdravil borec Rojc, doma iz Žužemberka. Pogovarjali smo se nekaj časa, dokler ni prišel kurir s poveljem, naj krenemo prek mosta. Duhovnik pa je rekel: "Potem grem lahko tudi jaz. Mislim sem, da boste zahtevali, da postavite orožje v zvonik, pa bi odklenili." Naš mitraljeze Nino mu je odgovoril, da njegov mitraljez še nikoli ni bil v zvoniku. Župnik je odvrnil, da vsaka vojska ne dela tako. Vsi smo razumeli, da je to rekel is-

kreno, zato dvomim, da bi kasneje napisal tako potrjeno resnico. Če pa je, se pa vprašam, zakaj in v kakšnih okolištinah. Ko sem to prebral v časopisu, sem hotel župnika osebno vprašati, a sem dobil odgovor, da je že pokojen. Resnica o padcu Cviblja in Zafare ni nobena skrivnost. Nekaj tisoč udeležencev tega dogodka, borec in civilistov, je še živih. Urednik "Družine", ki je citirano objavil, ima visok akademski naslov doktorja znanosti in je cerkveni dostojanstvenik - prelat. Torej lahko kar izključim sum, da gre za slučajno napako. Težko verjamem, da nihče od živih škofov v Sloveniji ne pozna resnice, da je cerkev v Žužemberku padla kot obrambni objekt nemško-domobranske posadke, nisem pa nikjer bral, da bi kdo opozoril na tako pisanje v glasilu katoliških vernikov Slovenije. V tem stilu je bilo napisanih več člankov, pa ne samo v Družini! V Slovenicu lahko beremo sledečo izjavo neimenovanega prebivalca Žužemberka: "Partizani so nam naročili, da se moramo umakniti, ker bo prišlo do bojev. Čudno se nam je zdelo, ker ni bilo ne domobrancev ne Nemcev. Umaknili smo se in nismo slišali nobenega pokanja. Ko smo bili lačni, smo se obrnili domov in videli, da gori naša hiša. Prišli smo bližje in spoznali, da gori cerkev... Goreča streha se je udrila in padla v cerkev..." Res, tu ni potreben komentar. Ne bom priporočal urednikom teh časopisov, naj vsaj bežno pogledata katerokoli monografijo enot, ki so bile v 5. napadu na Žužemberk, naj raje pogledata v tedanje "Jutro" ali pa v "Slovenca", saj so bili v njih objavljeni vsakodnevno številni članki, v katerih se opisujejo borbe okrog Žužemberka kot "juriši Nemcev in do-

mobrincev z noži in puškinimi kopiti", kako je izgledalo, ko so "komunisti s težkimi minometalci in topovskimi granatami obstreljevali Zafaro...", da so boji trajali "noč in dan od 25. aprila do 5. maja, ko so se domobranci prebili v Novo mesto", kako so se, ko so "umaknili iz Dobriča proti Grmadi, z noži in bombami na juriš prebili skozi zasedo XII. brigade v Trebnje..."

Podobne formulacije so tudi v opisu teh borb, ki so bile objavljene v glasilu novomeške domobranske posadke, pa tudi nemška dokumentacija o vzrokih padca Žužemberka je dostopna.

S padcem posadke v Žužemberku v 5. partizanskem napadu na to mesto v začetku maja 1944 pa se borbe v dolini Krke niso končale. Posebno so se intenzivirale v začetku leta 1945, ko je III. korpus vodil težke obrambne boje za Kočevski Rog. V tej boji, da povrne ugodne položaje, je v tem času Gubčeva brigada izvršila napad na Stranok vas, kjer se je utrdil del posadke nemško-domobranske enot, ki so v sredini januarja zopet vzpostavile garnizon v Žužemberku. To naj bi bil posredno 6. napad na postojanko v neposredni bližini Žužemberka.

Toda Žužemberčani so doživeli še en napad. To pot niso napadali partizani, temveč je napad, ki je trajal od sredine januarja do 4. in 5. maja izvršila domobranska posadka, in sicer na prebivalce Žužemberka. Artilerji in pobili so v tem času 31 aktivnih OF in dobesedno ves mladinski aktiv 10 deklet, starih od 14 do 19 let. Ne obujamo sedaj spomina na te žrtve zato, da bi vzbujali sovraštvo, ampak da bi se te žrtve ne pozabile. Posebno ne v današnjem času!

Kako so v resnici prisegli Hitlerju?

Ali še lahko verjamemo g. Peterletu in določili v statutu SKD, da je bila služba v domobranstvu častna?

V roke sem po naključju dobil knjigo z naslovom V službi domovine, ki sem jo našel med starimi knjigami v Gatinu pri Grosuplju. Napisal jo je domobranski oficir Jože Nadrah, knjigo pa so domobranci raznašali po Sloveniji.

Na 15. strani piše: "Tako je bila ustanovljena Legija, ki so jo pozneje savojci prekrstili v Milizija Voolontaria anticomunista. Mišljena je bila kot slovenska narodna vojska, ki naj ljudstvo brani in čuva... Zaprlo si me, da prevzamem vodstvo Velike straže v Stični. Nisem mnogo pomisljal, čeprav sem imel upravičene pomisleke glede savojcev, katerih prijateljstvo do Slovencev sem dobro poznal. V internacijo so odvedli tudi moja dva brata. Toda kljub temu sem se odločil..."

Opisuje tudi položaj v legijskih vaških stražah po kapitulaciji Italije: "Ne morem natančno opisati svojih občutkov, ki sem jih imel, ko sem 8. septembra 1943 zvečer zvedel, da je badolijevstvo propadlo. V srcu sem občutil neko zadovoljstvo, ker sem vedel, da je s tem glavni pomočnik komunizma klavirno propadel. Ali bomo združeni Slovenci sedaj mogli premagati naše komuniste? Saj je bila premoč na naši strani. Niti na misel mi ni prišlo, da tega ne bi bili zmogli, čeprav sem poznal badolijevsko hinavščino. Nisem si mogel predstavljati, da bi vojak, ki je prisegel na orožje, orožje odložil in se s pi-

janim razpoloženjem vračal svoji mami v naročje..." (Domobranci so namreč začeli zaradi naloge, ki so jo Italijani dobili ob kapitulaciji, da predajo vse orožje partizanom in ne domobrancem, kričati, da so badoljevci - po maršalu Badogliu, ki je izdal ta ukaz - in savojci - po kralju Savojem v Italiji - in začeli dolžiti Italijane, da so sodelavci komunistov in partizanov, čeprav to ni bilo res - op. p.)

In še: "V enem dnevu je bil ustanovljen iz prejšnje VS v Stični in Temenici cel bataljon dobro oborožen z vsakovrstnim orožjem. Novomeški dogodki me niso preveč presenetili. Zanašal sem se na številčno premoč in na naše vodstvo, od katerega sem pričakoval nadaljnjih navodil..." Z bataljonom sem se nahajal že tri dni na svojem mestu, a iz bataljona nisem dobil nikakršnih navodil..."

Na 23. strani med drugim piše: "V bataljonu sem bil edini oficir. V dobri veri in z zaupanjem sem sprejel hinavsko ponudbo aktivnega poročnika Aleksandra Zupanca, da mi bo pri delu pomagal. To tem bolj, ker mi je bil njegov oče leto in dan najboljša pomoč v VS in res odlični protikomunistični bорец." Iz nadaljnjega besedila na tej strani kaže, da se je poročnik Zupanc nameraval z bataljonom VS predati partizanom, kar je pozneje tudi storil, poročnik Jože Nadrah pa med drugim piše: "10.

septembra 1943 sem sklical sestanek vseh oficirjev in podoficirjev, da proučimo, kaj nam je storiti. Pri tem se je ponudil, da sam sprejme komando bataljona, ker je po činu starejši od mene (misli na por. Zupanca - op. p.). Jaz se za to nisem hotel pričkati in sem zboru oficirjev in podoficirjev dal na razpolago, koga hočejo imeti za poveljnika. Vsi razen pokojnega Groznika so bili za Zupanca. To omenjam zato, ker se slišijo pritožbe, da sem svojevoljno prepustil komando izdajalcu..."

Pisec v nadaljevanju opisuje posvet vodstva bataljona VS, ki je krenil proti Dobropoljam, v restavraciji Facini pred železniško postajo: "V sobo je naposled stopil komisar Cankarjeve brigade in z Zupancem sta se poljubila. Vedel sem, pri čem sem in da rešitve ni bilo več. Fliser je še v zadnjem trenutku poskušal pobegniti (komandant VS v Šumberku, ki se je tam znašel na posvetu - op. p.), toda straža ga je nemudoma zavrnila. Narednik Vodopivec in ing. Bajec sta ščuvala komuniste posebno proti Grozniku in Fliserju, ki sta odkrito izjavila, da sta proti sodelovanju z morilci. Zahtevala sta takojšnjo likvidacijo..."

Pisec še opisuje, kako je takoj vs-topila približno polovica legijašev v NOV, ostali so bili spuščeni domov, on sam, pater Placid, Kaplan Kraljič, Groznik in Fliser pa so se znašli pred vojaškim sodiščem v Trebnju, na katerem so bili tudi komandant XVI-II. komunistične divizije Rado Pehaček, komandant in komisar Cankarjeve brigade s svojimi namestniki in tipkarice. Besedo je dobila tovarišica, ki naj bi jih branila. Pozval jo je komandant divizije z besedami: "Tovarišica, kaj želiš povedati?... Na sodišču so bili vsi oproščeni in pomiloščeni. Pater in duhovnik sta odšla na svoji prejšnji mesti med ljudmi, Fliser takoj v pratizane, Nadrah in Groznik pa sta si vzela par dni odloga in odšla domov. Dali so jim potrdila - izpustnice, da so iz pripora izpuščeni po odloku IOOF o splošni amnesiji.

Nadrah v nadaljevanju opisuje, kako se je znašel v partizanih, kako ga je komandant divizije Rado Pehaček prijazno sprejel, ga prepričeval in "prepričal", da je sprejel funkcijo predavatelja in inštruktorja za streljanje z minometi, pri tem pa je vedno čakal na priložnost, da pobegne, kar mu je kmalu tudi uspelo, nato pa se je takoj javil poveljstvu domobrancev v Ljubljani, ki da so bili "veliko bolj disciplinirani kot legijaši pod Italijo". Na 47. in 48. strani piše, da je bil postavljen za poveljnika domobranske čete v Črni vasi, kjer je bil nevarno ranjen, in da mu je pomagal nemški zdravnik. "Med pomembne

dogodke pri vzgoji slovenskega domobranstva moram vsekakor omeniti domobransko prisego Aprila 1944."

Opisuje, kako je bila Ljubljana svečana in bela, ne pa rdeča, pozablja pa, da je na 15. strani napisal, kako ljubljanski intelektualci - oprezniki niso hoteli v legijo, on pa da se ni hotel umakniti na varno. Piše: "Kako resno so domobranci vzeli prisego, se moramo prepričati iz svetlih zgledov njihove požrtvovalnosti. Že nekaj dni po prisegi sta dala svoje življenje za sveto protikomunistično misel domobranstva domobranci stotnik Albin Cerkvenik in Anton Harbič, oba moja prijatelja iz planinskega polka..." Na 49. in 50. strani piše, da se je tudi on udeležil domobranske prisige na ljubljanskem stadionu, vendar pa se pohoda zaradi poškodovane noge ni mogel udeležiti, in da je vsa slovesnost izvenela: "Pest jeklena, srce vroče, narod naš umreti noče."

"Ker sem že tolikokrat gledal smrti v oči, se je tudi danes ne bojim. Pridružujem se besedam našega zornika kaplana Malovrha: "Ako je potrebno, da dam za slovenski narod svoje življenje, sem pripravljen tudi na to." Na koncu je še zapisal: "Ni me sram opisati svojih doživljajev, svoja dejanja in jih postaviti pred javnost, da sama sodi o njih. A rad bi vprašal, če more kak borec in OF tako odkrito opisati svoje življenje in dati javnosti možnost, da sodi o njem. Celu ekstremisti si tega ne upajo." Menim, da to prav gotovo ne drži in je tako le opravičeval svoje inštruktorstvo partizanskega kadra tista dva meseca, ko je bil pri partizanih pred Nemci in domobranci.

Za konec pa še: Ali, g. Oman, še verjamete, da so domobranci prisegli Nemcem in Hitlerju s figo v žepu? Verjetno so prisegli nekateri od njih s figo v žepu partizanom, Italijanom in Nemcem pa prav gotovo ne. Ali še lahko verjamemo g. Peterletu in določilu v statutu SKD, da je bila služba v domobranstvu častna? Menim, da nekateri naši novinarji in politiki, ki zagovarjajo domobranstvo, nikakor ne spadajo na slavnostno tribuno proslave 50. obletnice zmage nad fašizmom. Ne odobravam povojnega poboja domobrancev, čeprav je tudi res, da so legijaši in domobranci izvršili veliko zločinov ali pa so jim botrovali pri Italijanih in Nemcih, kajti padlih partizanov, ustreljenih žrtev in talcev, kakor tudi umrlih v internacijah in zaporih je bilo nad 100.000. Najbrž pa so njihovo likvidacijo pospešili tudi mučenje in streljanje 29 rodoljubov na Turjaku 4. maja 1945, tik pred njihovim umikom, okrog 200 postreljenih partizanov na borovelskem mostu na Koroškem že po kapitulaciji Nemčije in pretne poljske Andersove Armade, da si iz Trsta pribori pot na Poljsko, ki bi se ji kaj lahko pridružili že tretjič tudi domobranci.

MIRAN BERETIČ
Ljubljana

DANINIH 70 LET - 7. aprila je praznovala 70. rojstni dan Dana Orlič, znana športna delavka iz Metlike, ki je TVD Partizanu zvesta že več kot 60 let. Bila je športnica, vaditeljica, mentorica in prijateljica mnogim generacijam, ki so vadile pod njenim vodstvom. Na fotografiji: Dana z dolgoletnim športnim sodelavcem Jožetom Gršičem na prireditvi, ki sta jo ob njenem jubileju pripravila občinska športna zveza in TVD Partizan Metlika.

• Če bi mi bilo prepuščeno, da odločim, ali naj imamo vlado brez časopisov ali časopise brez vlade, ne bi okleval niti za trenutek in bi dal prednost drugi možnosti. (Kasnejši ameriški predsednik Jefferson v predvolilni kampanji)

• Ničemur, kar se pojavi v časopisih, ni mogoče verjeti! Sama resnica, ki se postavi v to umazano novinarsko kolo, postane sumljiva. (Izjava Jeffersona potem, ko je bil že šest let predsednik ZDA)

V. D.

NA TABLICI 103 MHZ - Hyundai lantra, ki jo je od direktorja podjetja Eminent Matjaža Žgavca (levo) prevzel direktor Studia D Uroš Dular. Avto ne bo delal reklame le Eminentu in Tili, ki je vozilo zavarovalo, temveč tudi radijem, ki so si privoščili velik reklamni znak na pokrovu motorja; na katero frekvenco naj svoje redijske sprejemnike naravnajo vozniki avtomobilov, ki bodo na cesti srečali radijsko lantra, pa bo vedno opozarjala registrska tablica, na katero so dali zapisati 103 MHZ. (Foto: I. V.)

Eminentov avto za radijce

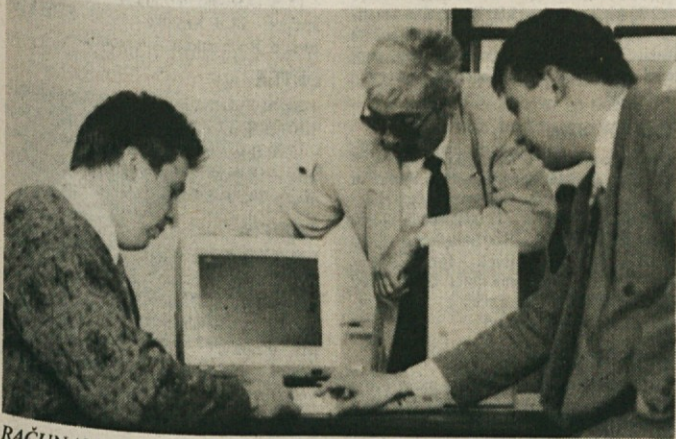
NOVO MESTO - Regionalna radijska postaja Dolenjske in Bele krajine Studio D, ki je pred kratkim svoj program združila z ljubljanskim Poslovnim kanalom in s tem močno povečala območje slišnosti, s poročili z borze in vestmi iz poslovnega sveta pa obogatila svoj program, je pred kratkim sklenila poslovno sodelovanje s podjetjem Eminent iz Dolenjih Kamenc in Hyundai Autotradom iz Ljubljane.

Pogodba, ki so jo sklenili predstavniki obeh podjetij in največje dolenjske radijske hiše, predvideva dveletno sodelovanje oziroma kompenzacijski posel, na osnovi katerega je radijska postaja za svoje potrebe dobila službeno vozilo hyundai lantra 1,6 GLSi 16V, ki ga bodo za poročanje uporabljali novinarji, prav pa bo prišel tudi komercialistom in vodstvu radija, saj bodo tako na službenih poteh varnejši.

Podjetje Eminent, ki ima svoj sedež v Dolenjih Kamencih je bilo ustanovljeno leta 1992, leto kasneje pa so z odprtjem avtosalona na Kandijski cesti začeli sodelovati s

podjetjem Hyundai Avtotrade, ki je pri nas ekskluzivni zastopnik za vozila Hyundai. Prvo leto so pri Eminentu prodali 25 vozil te korejske firme, medtem ko je bilo lanske leto rekordno, saj so prodali 170 vozil znamke Hyundai in poleg tega 53 marutijev, pa tudi letos jim ne gre slabo, saj so v prvih treh mesecih prodali preko 70 vozil. Zanimivo je, da gredo najbolj v prodajo 6-sedežni kombiji, ki imajo izmed vseh vozil tega razreda pri nas najbolj privlačno ceno. Od osebnih vozil prodajo vozil tipa accent in lantra. Korejska korporacija Hyundai ne proizvaja le avtomobilov, temveč se ukvarja tudi s proizvodnjo računalnikov, s farmacevtsko, ladjedelništvom in gradbeništvom, svoja podjetja pa ima tudi v Egiptu, Turčiji, Kanadi in ZDA, kjer je njen razvojni center. Že kmalu bodo pri nas naprodaj tudi gradbeni stroji te firme, ki je v petih letih svoje izdelke iz razreda cenjenih uspešno uvrstila v razred kakovostnih, temu razvoju pa seveda postopoma sledijo tudi cene.

I. V.

RAČUNALNIK ZA IGORJA - Računalniško podjetje Brain iz Maistrove ulice v Novem mestu, ki je lani prevzelo osebno pokroviteljstvo nad smelo zastavljenim programom novomeškega metalca Igorja Primca (na sliki levo) Atlant'a '96, je prejšnji teden svojemu varovancu podarilo osebni računalnik, s katerim si bo atletski čas pomagal pri analizi vadbe in rezultatov tekmovanj v pripravljalnem obdobju. (Foto: I. V.)

Z. ROLERJI OD BOHINJSKE BELE DO NOVEGA MESTA - Vojak Marijan Novina, član znanega tria Novina, se je 3. aprila skupaj s kolegom Jernejem Klemenčičem iz Novega mesta in Celjanom Iztokom Gregorčičem podal z rolerji iz vojašnice v Bohinjski Beli do Novega mesta. Glavni namen tega podviga je zbiranje sredstev za nakup kombiniranega vozila za prevoze na koncerte, katerih izkupiček člani tria Novina namenjajo za rakom obolelim otrokom. Ker smo pokrovitelji te prireditve z našega območja že objavili, naj tokrat še ostale, saj je akcija naletela na vseslovensko podporo. Tako so sodelovali tudi: častna pokroviteljica prireditve Štefka Kučan; generalni uvoznik rolerjev za Slovenijo podjetje Asa iz Naklega; Gorenjski glas; serviser Franc in maser prof. Ivan Konc iz Naklega; vojašnice: Bohinjska Bela in Kranj; Nedeljski dnevnik; Naša žena; Radio Triglav; Radio Ognjišče; Uno, izdelovanje oblačil za šport in prosti čas, Skofja vas pri Celju; Elektro - Primorska iz Nove Gorice; Elektro Novo mesto; Izdelovanje nogavic Majda Klanšek iz Petrovc pri Celju in Fotokopirnica Bruc iz Celja.

SREČANJE NEKDANJIH SOŠOLCEV - V Dolenji Nemški vasi smo se 28. januarja zbrali tisti, ki smo prvič prestopili šolski prag v šolskem letu 1931/1932, rojeni pa smo bili v letih 1924 in 1925. Bilo nas je 22. Čeprav se nekateri skoraj nismo več poznali, smo se imeli zelo lepo. (Foto: Pavla Gorenc)

Št. 16 (2384), 20. aprila 1995

Za tako se plača odškodnina

GABRJE - V času, ko se vsi ženejo za popravilo krivic, ljudje na Slovenskem bolj kot kdaj razmišljajo, ali se jim je zgodila krivica. Tako Slovenci odgovarjajo na italijanske zahteve po vrnitvi premoženja z zahtevami, naj Italija plača Slovincem odškodnino za prestano gorje v vojni. In ko po eni strani domobranci in belogardisti kličejo po popravilu krivic in zadoščanju za vse, kar jim je zakrivila oblast, se na drugi strani pojavljajo zahteve po odškodnini za krivice in nasilna dejanja, ki so jih povzročili Slovincem sodržavljanji, sodelavci okupatorske vojske.

Miha Rukše domačin iz Gabrja, ki je doživel kot otrok strahote druge svetovne vojne in požig rojstne hiše, danes pravi: "Če je potrebno popraviti zgodovinske krivice in če se je potrebno komu opravičiti, potem smo Gabrčani med tistimi, ki nam nekdo mora dati odškodnino in mora dati nadomestilo za krivice, ki so nam bile storjene."

Rukše pravi, da je bilo po podatkih vaše kronike Gabrje vsaj trikrat bombardirano, in sicer so ga rušili Italijani. Italijani so prav tako odpeljali v internacijo precej vaščanov. Še huje kot to, da je Gabrje neposredno oškodovala italijanska okupatorska vojska, je za tega moza dejstvo, da so bili številni Gabrčani tudi žrtev domačih sodelavcev italijanske vojske. "Devetnajstega novembra 1942 so belogardisti požgali 32 hiš. Ob požigu ni bilo nikakršnega oboroženega odpora," se spominja Miha Rukše. Zato po njegovi presoji požig ni bil vojaška akcija. Požig je bil akcija oboroženih vojakov proti neoboroženim civilistom: moškim, starim ljudem, ženskam in otrokom. Dejanje je bilo, kot misli Miha, sprto s pravili, ki se jim mora pokoravati vojak zakonite vojske, bilo pa je tudi nekrščansko in, rečeno najbolj splošno, do skrajnosti nečloveško. Očividci npr. trdijo, da so požigal-

Miha Rukše

ci z orožjem preprečevali domačim civilistom gasiti svoje goreče hiše.

Kot je Miha prepričan, bi se dalo izračunati, kolikšna je bila vrednost požganih in porušenihiš. Po njegovem bi težko v številnih izrazilih prestan strah, dejstvo, da je nekdo moral prisilno v internacijo, izgubo dobrin zaradi odsotnosti interniranih aktivnih prebivalcev. Vse to pa je škoda iz časa vojne.

V Gabrju niso mislili nikoli omenjati, kaj šele zahtevati nadomestilo za škodo, ki jo je vas utrpela v drugi svetovni vojni. Ker pa se v najnovejšem času v Sloveniji oglašajo mnogi, ki zahtevajo odškodnino za čas med vojno in po vojni in popravilo krivic, se oglašajo tudi skupni zgodovinski spomin veliko Gabrčanov. Spomin sporoča: nasilje nad civilnim prebivalstvom v Gabrju v času 2. svetovne vojne vsekakor pomeni dejanja, za katere se v pravni državi plača odškodnina. Rukše in tisti, s katerimi se meni o najnovejših parlamentarnih razpravah, so prepričani, da mora država uvrstiti Gabrje v tisto skupino upravičencev, ki ji bo Slovenija izplačala odškodnino in izrekla opravičilo prej kakor pa skupinam, ki so sodelovale z okupacijskimi silami in škodile Slovincem tudi s požigi, kot je bil omenjen v Gabrju.

M. Luzar

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 20. IV.

SLOVENIJA 1

8.45 - 0.50 TELETEKST
9.20 TEDENSKI IZBOR
NANA, MALA OPICA, 2/4
9.35 REMIJEVA JUTRA, EBU DRAMA
10.00 4 X 4 O ŽIVALIH IN LJUDEH
10.45 ARHIV ZEMLJE, amer. poljudnoznanstvena serija, 11/14
11.15 PO DOMAČE
13.00 POROČILA
16.00 HOJA PO ŽERJAVICI, ponov. angl. drame, 3/3
17.00 DNEVNİK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.05 KOMISAR REX, avstrij. nadalj., 3/15
21.05 TEDNIK
22.00 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ŽARIŠČE
22.40 POSLOVNA BORZA
22.55 SOVA
VEČEN SANJAČ, amer. naniz., 15/27
23.25 JALNA, fran.-kan. nadalj., 15/16

SLOVENIJA 2

12.35 - 1.10 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 14.00 Evrogol
- 15.10 Kinoteka: Trije tujci, (amer. film, ČB) - 16.45
Tedenski izbor: V vrtincu - 17.30 Sova (ponov.):
Princ iz Bel-Aira (amer. naniz., 2/24); 17.55 Jalna
(franc.-kan. nadalj., 14/16) - 18.45 Že veste - 19.15
Tok tok, oddaja za mladostnike - 20.05 Večerni gost
- 21.15 Umetniški večer - 22.15 Oči kritike - 23.15
Vampir Nosferatu, nem.-franc. film

KANAL A

7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč
svetlobe (ponov. 407. dela amer. nadalj.) - 11.05
Tropska vročica (ponov. 21. dela amer. naniz.) -
11.55 TV prodaja - 12.10 CMT - 16.05 TV prodaja
- 16.15 Dance session (ponov. oddaje o plesu) - 16.55
Zadeto (ponov. oddaje o akt. dog.) - 18.00 Magne-
toskop (glasbena oddaja) - 18.45 TV prodaja - 19.00
Poročila - 19.10 Luč svetlobe (408. del amer. na-
dalj.) - 20.00 Pred poroto (39. del amer. naniz.) -
20.25 Poročila - 20.30 Lahkomiselna mladost (2. del
amer. drame) - 22.05 Kino, kino, kino (ponov. od-
daje o filmu) - 22.55 Magnetoskop (ponov.) - 23.55
CMT

HTV 1

7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro
- 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Pro-
gram za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.15
Emperatriz - 13.00 Vprašanje verodostojnosti (brit.
film) - 14.45 Šolski program - 15.45 Program za
otroke in mladino - 16.30 Hrvaška danes - 17.00 Z
jadri okoli sveta, 2/12 - 17.30 Santa Barbara (seri-
jski film) - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Obnova Hrvaške
- 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Kvizkoteka -
21.30 Kulturna krajina - 22.40 Moč denarja - 22.50
Poročila - 23.10 Sliko na sliko - 23.40 Sanje brez
meja

HTV 2

16.40 Video strani - 17.05 Skrivnosti Ruth Rendell
(serijski film, 1/2) - 18.25 Evrogol - 19.30 Dnevnik,
šport, vreme - 20.10 Svet narave (dok. oddaja) -
21.05 "Jeeves in Wooster" (hum. serija 12/12) - 22.00
Skrivnosti Ruth Rendell (serijski film 2/2) - 22.50
Fluid expo (zabavno glas. oddaja)

PETEK, 21. IV.

SLOVENIJA 1

8.45 - 2.00 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.30 TEDENSKI IZBOR
RISANKA
9.50 RINGARAJA V ŽIVALSKEM VRTU
10.10 ROKA ROCKA
11.00 SVET NARAVE, ang. poljudnoznan-
stvena serija, 3/10
11.50 ŽE VESTE
12.10 ALICA, EVROPSKI KULTURNI
MAGAZIN
13.00 POROČILA
14.15 KAM VODIJO NAŠE STEZICE
15.15 ZA ZABAVO, ponov.
17.00 DNEVNİK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 HUGO, TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.05 POGLEJ IN ZADENI
21.40 TURISTIČNA ODDAJA
22.00 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ŽARIŠČE
22.45 SOVA
BROOKLYNSKI MOST, amer. naniz., 3/22
23.10 JALNA, franc.-kan. nadalj., 16/16
0.00 SVAILO PRED BLAŽENO VLA-
ČUGO, nem. film

SLOVENIJA 2

12.35 - 0.10 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 13.20 Teden-
ski izbor: Obotavljanje (danska hum. serija, 2/5);
14.10 Omizje; 16.10 Osmi dan - 17.00 Sova (ponov.):
Večen sanjač (amer. naniz., 15/27); 17.10 Jalna
(franc.-kan. nadalj., 15/16) - 18.45 Znanje za znanje
- 19.15 Poglej me! - 20.05 Westbeach, (angl. na-
dalj., 3/10) - 21.00 Miti, skrivnosti in mistika - 21.50
Hokej

KANAL A

10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 408.
dela amer. nadalj.) - 11.05 Pred poroto (ponov. 39.

dela amer. naniz.) - 11.30 Ameriških deset (ponov.
glas. oddaje) - 12.15 CMT - 16.25 TV prodaja - 16.35
Lahkomiselna mladost (ponov. 2. dela amer.
drame) - 18.00 Pozitiv + (glasbena oddaja) - 18.45
TV prodaja - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe
(409. del amer. nadalj.) - 20.00 Obalna straža (3. del
amer. naniz.) - 20.50 Poročila - 20.55 Teden na bor-
zi - 21.05 Dan besa (amer. film) - 22.30 Učna leta
(8. del amer. naniz.) - 23.05 Zgodba o igri (8. del
amer. naniz.) - 23.35 Pozitiv + (ponov. glasbene
oddaje) - 0.20 Živeti danes (ponov. dok. oddaje)

HTV 1

7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro
- 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Pro-
gram za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.15
Emperatriz - 13.00 Kapitanova lutka (brit. film) -
14.50 Šolski program - 15.45 Program za otroke in
mladino - 16.30 Hrvaška danes - 17.00 Hrvaška
književnost - 17.30 Santa Barbara (serijski film) -
18.15 Kolo sreče - 18.50 Turistični magazin - 19.30
Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Dok. oddaja - 21.00
Dobri ljudje - 22.30 Živa resnica (dok. oddaja) -
23.00 Dnevnik - 23.20 Sliko na sliko - 23.50 Sanje
brez meja

HTV 2

16.10 TV koledar - 17.10 Skrivnosti Ruth Rendell
(serija 2/2) - 18.00 Turbo Limach show - 19.30
Dnevnik - 20.10 Me je kdo iskal? (zabavnoglas.
oddaja) - 20.55 Dobri fantje (amer. film)

SOBOTA, 22. IV.

SLOVENIJA 1

7.15 - 1.35 TELETEKST
7.30 VIDEO STRANI
7.55 TEDENSKI IZBOR:
RADOVEDNI TACEK
8.05 MEDVEDOVE DOGODIVŠČINE,
finska dok. naniz., 7/8
8.15 MOJ PRIJATELJ JAKOB PIKI, tv na-
niz., 7/7
8.35 UČIMO SE ROČNIH USTVARJAL-
NOSTI
8.50 POD KLOBUKOM
9.30 TOK TOK, kontaktna oddaja za mla-
dostnike
10.15 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
10.45 DOGODIVŠČINE MARKA TWAINA,
amer. risani film

12.10 GORE IN LJUDJE, ponov.
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
VEČERNI GOST
MALO ANGLEŠČINE, PROSIM
TEDNIK, ponov.
POGLEJ IN ZADENI
17.00 DNEVNİK 1
17.10 SVET NARAVE, angl. poljudnoznan. od-
daja, 4/10
18.00 RPL - STUDIO LUWIGANA
18.45 HUGO, TV igrice
19.05 RISANKA
19.17 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
19.50 UTRIP
20.10 TEMNA, SKRIVNOSTNA AVSTRUJA,
avstrij. humor. oddaja
21.20 NARAVA IN TEHNIKA, angl. poljudno-
znan. serija, 1/6
21.50 OZARE
22.00 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.30 SOVA
GLEDALIŠČE RAYA BRADBURYJA,
avstral.-novozeland. naniz.
22.55 BARKA, avstral.-angl. nadalj., 1/3
23.50 PRIČAKOVANJE, avstral. film

SLOVENIJA 2

7.35 - 0.40 Teletekst
7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 10.00 Koncert -
10.55 Tedenski izbor: Komisar Rex (ponov. avstrij.
nadalj., 3/15); 11.45 Turistična oddaja - 12.00 Sova
(ponov.): Brooklynski most (amer. naniz., 3/22);
12.25 Jalna, (franc.-kan. naniz., 16/16) - 14.25
Športna sobota - 19.05 Karaoke - 20.10 Pasje popol-
dne (amer. film) - 22.15 Sobotna noč

SLOVENIJA 2

7.35 - 0.40 Teletekst
7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 10.00 Koncert -
10.55 Tedenski izbor: Komisar Rex (ponov. avstrij.
nadalj., 3/15); 11.45 Turistična oddaja - 12.00 Sova
(ponov.): Brooklynski most (amer. naniz., 3/22);
12.25 Jalna, (franc.-kan. naniz., 16/16) - 14.25
Športna sobota - 19.05 Karaoke - 20.10 Pasje popol-
dne (amer. film) - 22.15 Sobotna noč

KANAL A

7.00 Video strani - 8.05 Tom Sawyer (ponov. risanke)
- 9.00 Kaličopko (ponov. otroške oddaje) - 10.00
Teden na borzi (ponov.) - 10.10 Kino, kino, kino (po-
nov. oddaje o filmu) - 11.00 Učna leta - 11.30
Splošna praksa (ponov.) - 17.10 Dan besa (ponov.
filma) - 18.40 Ameriških deset (glasb. oddaja) -
19.10 Beverly Hills 90210 III (ponov.) - 20.00 Vreme
- 20.05 Krik (oddaja o stilu) - 20.35 Splošna praksa
(18. del avstral. naniz.) - 21.30 V očesu kače (amer.
film) - 23.05 Vreme - 23.10 Posnetek koncerta - 0.15
Erotični film

HTV 1

8.40 TV spored - 8.55 Poročila - 9.00 Dobro jutro
- 10.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila
- 12.15 Emperatriz (serijski film) - 13.00 Me je kdo
iskal? (zabavnoglas. oddaja) - 13.45 Učna leta - 15.30
Poročila - 15.40 Beverly Hills (serijski film 9/30) -
16.30 Turbo Limach show - 18.15 Prizma (multina-
cionalni program) - 19.15 V začetku je bila Beseda
- 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 In potem umreš
(kan. film) - 21.50 Glasbena oddaja - 22.25 Dnevnik
- 22.55 Sliko na sliko - 0.25 Sanje brez meja

HTV 2

16.30 TV koledar - 16.40 Kulturna krajina - 17.40
Briljant - 18.25 Dok. oddaja - 19.30 Dnevnik,
vreme, šport - 20.10 Rokomet - 21.25 Cro pop rock
- 22.15 Latinica - 23.15 Športna sobota - 23.25 Nočna
izmena: Življenje na severu; Državnik novega kova;
Velik delež (amer. film)

NEDELJA, 23. IV.

SLOVENIJA 1

8.15 - 0.20 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
8.35 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV, ponov.

9.25 ARABELA SE VRAČA, češka nadalj.,
2/26
9.55 VRTILJAK, ponov. mehiške nadalj.,
28/28
10.15 OČIVIDEK, angl. dok. oddaja, 3/14
10.45 ZA TV KAMERO, ponov.
11.00 NAŠA PESEM '93
11.30 OBZORJE DUHA
12.00 BIBLIJA, 15. oddaja, ponov.
12.30 LJUDJE IN ZEMLJA
13.00 POROČILA
13.05 WESTBEACH, angl. nadalj., 3/10
14.30 TRENUTKI ODLÖČITVE, slov. film (ČB)
16.00 V OBJEMU GORA, kanad. naniz., 7/13
17.00 DNEVNİK 1
17.10 PO DOMAČE
18.50 HUGO, TV igrice
19.05 RISANKA
19.18 LOTO
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
19.52 ZRCALO TEDNA
20.10 PRESODITE
21.25 NATIONAL GEOGRAPHIC, amer. dok.
oddaja, 6/16
22.20 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA
ČUDNA MEDIGRA, amer. nadalj., 2/2

SLOVENIJA 2

Opomba: Hokej na ledu 18.25 do 21.00
7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 10.00 Tedenski
izbor - 11.15 Sova (ponov.): Gledališče Raya Brad-
buryja (avstral.-novozeland. naniz.); 11.40 Barka;
12.35 Temna, skrivnostna Avstrija - 17.00 Naša
pešmar Maribor '95 - 18.25 Športna nedelja - 21.05
Razgledi slovenskih vrhov - 21.25 Top gun (amer.
film) - 23.10 Biblija - 23.40 Športni pregled

KANAL A

8.05 Trije mušketirji (risani film) - 9.00 Kaličopko
(otroška oddaja) - 10.00 Video igralnica (oddaja o
računalniških igrich) - 10.30 Male živali - 11.30
Dance session (ponov. oddaje o plesu) - 12.10 Epi-
kurejske zgodbe (oddaja o slov. gostinlah) - 12.25
Zametne vrtnice (glas. oddaja) - 17.00 Ponov. pos-
netka koncerta - 18.00 Dannyjeve zvezde - 19.30
Krik (ponov. oddaje o stilu) - 20.00 Vreme - 20.05
Beverly Hills 90210 III (10. del amer. naniz.) - 20.55
Kino, kino, kino - 21.45 Zlata nota (glasbena odda-
ja) - 22.15 Klasična video glava (glasbena oddaja) -
23.05 V očesu kače (ponov. filma) - 0.00 CMT

HTV 1

8.40 TV spored - 8.45 TV koledar - 8.55 Poročila -
9.25 Moj rojak iz Amerike (kan. film) - 11.00 Po-
ročila - 11.05 Malavizija - 13.00 Oddaja o narodni
glasbi in običajih - 13.30 Mir in dobro - 14.05 Poro-
čila - 14.10 Plodovi zemlje - 15.00 Opera Box - 15.30
Dokumentarni film - 16.20 Beverly Hills (serija, 10/
30) - 17.05 Poročila - 17.15 Kongres se zabava (avst-
rij. film) - 18.50 Risana serija - 19.15 TV fortuna -
19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Sedma noč -
21.55 Dr. Quinn, žena vlač (serija, 12/16) - 22.40 Po-
ročila - 23.00 Sliko na sliko - 23.50 Sanje brez meja

HTV 2

TV koledar; CRO pop rock; Svet narave (dok. od-
daja); Grobnik - Hrvaško avtomobilsko prvenstvo -
17.25 Aci pomorska akademija (reportaža, 4/4) -
18.10 Kosarka - 18.45 Tenis - 19.30 Dnevnik, vreme,
šport - 20.10 Črno belo v barvi: Umrlj v škornjih
(amer. film)

PONEDELJEK, 24. IV.

SLOVENIJA 1

8.45 - 0.15 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.55 TEDENSKI IZBOR
UPORNIKI V SLUŽBI KRALJA, danska
nadalj., 5/13
10.25 ZNANJE ZA ZNANJE
11.00 PASJE POPOLDNE, amer. film

SLOVENIJA 1

8.45 - 0.15 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.55 TEDENSKI IZBOR
UPORNIKI V SLUŽBI KRALJA, danska
nadalj., 5/13
10.25 ZNANJE ZA ZNANJE
11.00 PASJE POPOLDNE, amer. film
13.00 POROČILA
13.05 ŠPORTNI PREGLED
15.05 UMETNIŠKI VEČER
15.50 OBZORJE DUHA
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 DNEVNİK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ABC - ITD., TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.05 PRIMA SEZONA, češka nadalj., 1/5
21.05 PRAVIČNOST NA PREIZKUŠNJI
22.00 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ŽARIŠČE
22.45 SOVA
MURPHY BROWN, 18. epizoda amer. na-
niz.
BARKA, avstral.-angl. nadalj., 2/3

SLOVENIJA 2

12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 14.50 Teden-
ski izbor: Utrip; Zrcalo tedna; 14.20 Presodite; 16.30
Poglej me! - 17.15 Sova: Čudna medigra (amer.
nadalj., 2/2) - 18.45 Izziv (poslovna oddaja) - 19.15
Sedma steza - 20.05 Gospodarska oddaja - 21.00
Zvok in tišina (serija, 4/4) - 21.50 Studio City - 23.00
Izza odra

KANAL A

10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 409.
dela) - 11.05 Obalna straža (ponov.) - 11.55 Študent-
ska 1/4 (ponov.) - 12.10 Zametne vrtnice (ponov.) -
13.00 TV prodaja - 13.15 CMT - 16.00 TV prodaja
- 16.10 Zlata nota (ponov.) - 16.40 Videoigralnica
(ponov.) - 17.10 Klasična video glava (ponov. glas-
bene oddaje) - 18.00 Alica v glasbeni deželi (kon-
taktna glas. oddaja) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč
svetlobe (410. del amer. nadalj.) - 20.00 Dežurna
lekarna (22. del španske humor. naniz.) - 20.30
Poročila - 20.35 Jack Razparač (1. del amer. drame)
- 22.10 Študentska 1/4 (oddaja študentov FDV) -
22.25 Alica v glasbeni deželi (ponov. glas. oddaje) -
23.15 TV prodaja - 23.25 CMT

HTV 1

7.40 TV program - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro
- 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Pro-

gram za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.15
Emperatriz (serijski film) - 13.00 Zakonodajalec
(brit. film) - 14.45 Šolski program - 15.45 Program
za otroke in mladino - 16.30 Hrvaška danes - 17.00
Učimo se o Hrvaški - 17.30 Santa Barbara (serijski
film) - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Federacija in kon-
federacija - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10
Dok. oddaja - 21.20 Hrvaška in svet - 22.40 Poročila
- 23.00 Sliko na sliko - 0.30 Sanje brez meja

HTV 2

15.35 Video strani - 15.50 TV koledar - 16.00 Tenis
- 17.40 Dr. Quinn, žena vlač (serija) - 18.25 Svet v
vojni (dok. serija) - 19.30 Dnevnik, vreme, šport -
20.10 Arena (oddaja o sportu) - 21.15 Murphy
Brown (humor. serija 24/50) - 21.45 Kruti sum (se-
rija, 1/4) - 22.55 Serijski film

TOREK, 25. IV.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.30 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.15 TEDENSKI IZBOR
IGRAJMO SE GLEDALIŠČE, 3/13
10.50 TOP GUN, amer. film
12.35 IZZIV, poslovna oddaja
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
SEDMA STEZA
13.50 SOBOTNA NOČ, ponov.
16.20 MOSTOVI
17.00 DNEVNİK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
ARABELA SE VRAČA, češka nadalj., 3/26
17.40 OČKA SEM PELJALA
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 LINGO, TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.05 TANGO ZA TRI, danska hum. serija, 3/5
21.05 OSMI DAN
22.00 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ŽARIŠČE
22.40 POSLOVNA BORZA
22.55 SOVA
NARAVNOST FANTASTIČNO, angl. na-
niz., 8/12
BARKA, avstral.-angl. nadalj., 3/3

SLOVENIJA 2

12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.05 Teden-
ski izbor: Malo anglešine, prosim; National geo-
graphic (amer. dok. oddaja, 6/16); 16.20 Karaoke -
17.20 Sova (ponov.): Murphy Brown (amer. naniz.,
18/23); 17.45 Barka (avstral.-angl. nadalj., 2/3) -
18.40 Iz življenja za življenje - 19.15 Videošpon -
20.05 R & R, zelena ura - 21.00 Roka rocka - 21.50
Prva slika to jesen (norr. drama) - 23.00 Svet poroča

KANAL A

7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč
svetlobe (ponov. 410. dela amer. nadalj.) - 11.05
Dežurna lekarna (ponov. 22. dela šp. humor. na-
niz.) - 11.55 Video igralnica (oddaja o računalniških
igrich) - 12.05 TV prodaja - 12.20 CMT - 16.25 Jack
Razparač (ponov. 1. dela amer. drame) - 18.00 Ro-
deo (kontaktna glas. oddaja) - 19.00 Poročila - 19.10
Luč svetlobe (411. del amer. nadalj.) - 20.00 To tra-
pasto življenje (3. del amer. nadalj.) - 20.50 Poročila
- 20.55 Karma (oddaja o duhovitosti) - 21.50 Ra-
čunalniška kronika (dok. oddaja) - 22.20 Rodeo
(ponov. kont. glasb. oddaje) - 23.20 CMT

KANAL A

7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč
svetlobe (ponov. 410. dela amer. nadalj.) - 11.05
Dežurna lekarna (ponov. 22. dela šp. humor. na-
niz.) - 11.55 Video igralnica (oddaja o računalniških
igrich) - 12.05 TV prodaja - 12.20 CMT - 16.25 Jack
Razparač (ponov. 1. dela amer. drame) - 18.00 Ro-
deo (kontaktna glas. oddaja) - 19.00 Poročila - 19.10
Luč svetlobe (411. del amer. nadalj.) - 20.00 To tra-
pasto življenje (3. del amer. nadalj.) - 20.50 Poročila
- 20.55 Karma (oddaja o duhovitosti) - 21.50 Ra-
čunalniška kronika (dok. oddaja) - 22.20 Rodeo
(ponov. kont. glasb. oddaje) - 23.20 CMT

SREDA, 26. IV.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.55 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.30 TEDENSKI IZBOR
HROŠČOSNED, amer. risana serija, 2/21
10.55 MITI, SKRIVNOSTI IN MISTIKA
11.35 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
12.00 NARAVA IN TEHNIKA
13.00 POROČILA
16.00 ZVOK IN TIŠINA, ponov. serije, 4/4
17.00 DNEVNİK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 RPL - STUDIO LUWIGANA
18.45 PARI, TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.05 FORUM
20.25 ROŽICE S KRANJSKEGA, tv igra
21.40 BOTANIČNI VRT SPOMLADI
22.00 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ŽARIŠČE
22.45 SOVA
PRINC Z BEL-AIRA, amer. naniz., 3/24
ŠOGUN, amer. nadalj., 1/6

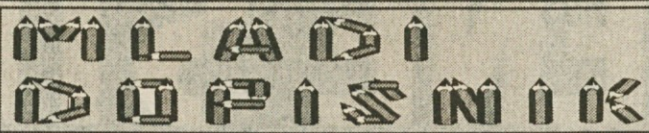
SLOVENIJA 2

Opomba: Jesenice: Hokej 17.25 do 20.00; Nogo-
met 20.05 do 22.05
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.00 Zgodbe
iz školjke - 15.35 Tedenski izbor: Prima sezona
(češka nadalj., 1/5); 16.30 Videošpon - 17.50 Sova

VOJAŠKI PESNIK, PESNIŠKI VOJAK - Dijakom brežiške gimnazije in svojim kolegom vojakom je mladi pesnik Peter Srpič pripravil zanimivo predstavitev svoje prve zbirke z naslovom Ciklus, ki jo je izdalo kulturno društvo Cerkije ob Krki. Ni bilo prvič, da je pesnik postal vojak, redko pa se zgodi, da vojak postane ne le rimar, temveč tudi pesnik, pri tem pa mu pomaga posredno tudi Slovenska vojska. Pesmi so bogate z metaforami in mladi pesnik jih je podal s smislom za interpretacijo. Peter Srpič, sicer Ptujčan.

(Damjana Krošelj)

ZBIRALI SMO ODPADNI PAPIR

Na OŠ Žužemberk smo dobili ponudbo, da bi učenci zbirali odpadni papir, saj bi tako omilili sekanje gozdov. Akcijo je organizirala tovarna papirja. Po vaseh smo raznosili obvestila, ljudje pa so pripravili papir. Vsak razred je imel svoj prostor za spravilo. V petek pa so prišli s kamionom. Ker je bilo papirja zelo veliko, ponj so morali kar dvakrat. Največ smo ga nabrali učenci 6. a razreda, bilo ga je kar 1.073 kilogramov. Veseli so bili tudi učenci 8.b, ki so ga zbrali 1.051 kilogramov. Vsi skupaj smo ga zbrali kar 5.945 kilogramov. Dobili smo tudi dve priznanji. Najbolji razred v Sloveniji bo dobil za nagrado izlet v Gardaland, zato nestrpnost pričakujemo končne rezultate.

TINA ISKRA
6. a, OŠ Žužemberk

OBISK V RAZVOJNEM ODDELKU VRTCA PEDENJPED

NOVO MESTO - Učenci OŠ Grm so se v okviru projekta Izlet na Modri planet - Spoznavanje sveta drugačnih, o katerem smo že pisali, odpravili v razvojni oddelku vrtca Pedenjpiped na Drski v Novem mestu, ki je bil ob velikem prizadevanju staršev ustanovljen septembra lani. V skupini imajo 5 prizadetih otrok, ki so stari od tri do sedem let. Po besedah vodje razvojnega oddelka Marinke Murgelj cerebralna paraliza ni bolezen, ampak je stanje. To je možganska ohromelost, kar pomeni, da je eden ali več centrov v možganih prizadet, največkrat motorični, zato možgani ne morejo dati povelj in otrok se ne more gibati. Na leto se rodi v Sloveniji kar 40 do 60 otrok s cerebralno paralizo, ali drugače povedano, eden do trije na 1.000 novorojenčkov. Ob slovesu smo razmišljali o izreku F. K. Meška, slovenskega pisatelja, ki so ga v razvojnem oddelku vrtca izbrali za svoje geslo:

"Vsako življenje je lepo in veliko, ako svoj namen izpolni. In vsako življenje - tudi najmanjše in najtišje - ima določen svoj namen!"

M. Š.

Prva družba sta bila Robija

Računalništvo v OŠ Center - Tilia pomaga pri nabavi

NOVO MESTO - Na jutrišnjem regijskem tekmovanju mladih računalničarjev bosta novomeško osnovno šolo Center zastopala osmošolca Igor Ajdišek, ki je bil lani peti na državnem tekmovanju, in sedmošolca Jernej Kovarčič.

Računalniško dejavnost, ki se ji posvečata tudi omenjena učenca,

razvijajo na OŠ Center že dobro desetletje. "Letos smo organizirali dve začetni skupini za programski jezik Pascal, 10-urni informativni tečaj iz sistema Windows in Word za osmošolce in krožek, pri katerem izdelujemo tehnično-računalniško revijo TIR," pravi Lidija Rožmarič, mentorica računalniškega krožka. V krožku prebirajo tudi revijo WIN.INI, ki jo učencem OŠ Center podarja mirno-pesniško podjetje Struktura.

Šola je sodelovala doslej na vseh regijskih tekmovanjih iz računalništva, kar šestkrat pa so učenci Centra dosegli zavidljive uspehe na državnih tekmovanjih. Doslej so naredili tudi 6 raziskovalnih nalog s področja informatike.

Po besedah Rožmaričeve sta pravo prelomnico pomenila danes že legendarna Robija, računalnika, katerih nakup je šoli omogočila z ugodnim posojilom pred 6 leti novomeška zavarovalnica Tilia. Tilia ima sicer očitno razumevanje za računalniško lakoto osnovnošolcev, saj je v osnovne šole v Novem mestu prispevala 1993. leta 43 računalnikov, skupno doslej pa več kot 100.

L. M.

RAČUNALNIŠTVO - OŠ Center, ki je doslej sama največ vlagala v posodobitev računalniške opreme, pričakuje denar iz ti. šolskega tolarja, da bi lahko dokončno opremila računalniško učilnico. Rožmaričeva si ob tem ni upa pomisliti, da bi bilo zbranega denarja zadosti za dve računalniški učilnici, ki bi ju potrebovala OŠ Center, če želi delovati kot sodobna učna ustanova.

PODJETJE EVROELEKTRON ROBERTU PODARILO TELEVIZOR - "Sožitje", društvo za pomoč duševno prizadetim Krško, je po dveletnem zatišju lani pod predsedstvom Daneta Mižgoja spet zaživelo, s skupnimi močmi in najem razvoju drugačni, in njihovih staršev. Tako so člani med drugim za potrebe varovancev pridobili tudi kombi za prevoze, organizirali različne izlete, novoletno praznovanje, varovance in varovance pa obiskali tudi po njihovih domovih in jih obdarili s predmeti, ki jih je društvu podaril Rdeči križ Krško. V želji, da bi pomagali najbolj prizadetim, so obiskali več podjetnikov, vendar pravega odziva ni bilo, takoj pa je na pomoč priskočil Stane Skoberne iz podjetja Evroelektron, ki je Robertu Njegaču z Dolšč na Kostanjevico podaril barvni televizor Gorenje. (Foto: T. G.)

POMLADNI POZDRAV - V kulturnem domu na Blanci so v petek pripravili veselo prireditev, na kateri so otroci ob pomoči učiteljice OŠ Blanca s pesmijo in igro pozdravili pomlad. Otrokom, ki jih je kamera ujela na odru pred nastopom, so zaploskali mladi in manj mladi obiskovalci, ki so napolnili Dvorano. (Foto: L. M.)

LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24

Prodamo:

hiše: v Novem mestu, Otočcu, Osojniku pri Semiču, Občicah, Dolenji Prekopi, Dolgi Raki pri Krškem, Ratežu, Brezovo pri Gabrovki, Stražni vrh pri Črnomlju, Vinjem vrhu, Žužemberku, Rebri, Trebnjem, Dol. Podborštu, Selih pri Šentjerneju, Šmarjeti, Smolenji vasi, Krškem, Brešanici — na Šutni, Dol. Boštanju, Raki, Podborštu pri Šentjanžu, Brežicah, Črnomlju, Gorenju pri Kočevju, Stopah pri Vel. Laščah, Kalu pri Šentvidu pri Stični, Zaplazu, Zdoblah pri Krškem, Telče na Križu, Mokronogu, Mirni Peči, Senovem, Krškem;

stanovanja: v Novem mestu, Straži, Žužemberku, Uršnih selih, Krškem, Ljubljani, Trebnjem; lokale: v Črnomlju, Krškem, Mirni, Novem mestu, Trebnjem, opuščenno klavnico v Črnomlju, okoli Novega mesta;

poslovne prostore: v Novem mestu, Mokronogu, Krškem, Trebnjem in Črnomlju;

vikende: v Semiču, Tanči Gori, Osojniku, Stražnem vrhu, Brezovici pri Metliki, Jelenku pri Raki, Srednje Grčevje pri Otočcu, na Hrastu pri Jugorju, Zagradu pri Škocjanu, Mavrlenu, Gačah, Vinjem vrhu, Šentjurski gori, Gornjem Zabukovju pri Trebelnem, Gorenjski gori pri Mirni, Talčjem vrhu, Zaplazu, Debencu, Straži; parcele za gradnjo: v Mirni Peči, Trebnjem, Novem mestu, Srednji vasi pri Črmošnjicah, Hrušici, Vrh nad Šentrupertom, Stari vasi pri Brežicah, Brusnicah, Mihovcu pri Podgradu, Semiču in Straži za vikende, Dol. Suhadolu, Zagradski gori pri Škocjanu z že začeto gradnjo, Mihovo pri Šentjerneju, Družinski vasi;

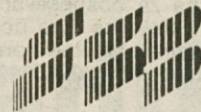
v najem oddamo: lokale in pisarne v Novem mestu, Krškem, Metliki in okolici.

Tel./fax 068/322-282

tel. 068/342-470,

od 8. do 19. ure

• Mnogi ljudje zamudijo majhno srečo, ker zamažajo čakajo na veliko. (Buck)

SKB BANKA D.D.

UGODNE OBRETNOSTNE MERE ZA FINANCIRANJE MALIH PODJETIJ

V SKB BANKI, D.D., vam nudimo ugodna posojila z rokom vračila:

- do 1. leta kratkoročna
- do 6. let dolgoročno
- do 3. let posojila za uvoz repromateriala in opreme.

Obrestna mera se določi na podlagi:

- osnovne obrestne mere — 7% za uvozna posojila, 11% za ostala posojila
- bonitete posojilojemalca, ter roka vračila posojila.

Podrobnejše informacije dobite v enoti PE Kočevje, Trg zbora odposlancev 18, telefon 061/855-222 in enoti PE Novo mesto, Novi trg 3, telefon 068/323-895.

PIONIR AVTOHIŠA

Servisno prodajni center Novo mesto d.d.

- prodaja vozil **RENAULT**
- menjava "staro za novo"
- odkup in prodaja rabljenih vozil

Ob nakupu novega vozila **RENAULT Clio** vam podarimo **AVTORADIO** z upravljanjem ob volanu.

Prodaja vozil na leasing pod izredno ugodnimi pogoji in **prodaja na kredit po obrestni meri od 10% dalje**.

Pustite se presenetiti in nas obiščite v **Ločni** v prenovljenem avtosalonu ali nas pokličite na tel. **068/324-533**.

PROSTOVOLJNA ZDRAVSTVENA ZAVAROVANJA

Udobje in posebne ugodnosti med zdravljenjem

Zdravje nima cene.

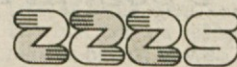
Hitreje in bolj temeljito si ga povrnemo v **udobnem okolju**, z mnogimi, tudi drobnimi prednostmi, ki so dostopne le z velikimi stroški - ali pa **z zavarovanjem** za nadstandardne storitve.

Zavarovanji **nadstandard A** in **B** krijeta nemedicinske storitve v bolnišnici in zdravilišču*, medicinske storitve izven delovnega časa**, ali v samoplačniških enotah, v tujini, ter vsa zdravila na recept.

Obiščite nas v najbližji enoti Zavoda.

Do 30. aprila 1995 velja poseben promocijski popust 10 %.

Zavarujemo bogastvo zdravja

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE

*telefon, TV, 1 ali 2 posteljna soba, bivanje svojca pri pacientu, dodatna nega, postrežba in prehrana
**ponoči, ob nedeljah in praznikih

Na osnovi 8. člena pravilnika o dodeljevanju posojil iz sredstev občinskega proračuna za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v občini Sevnica in o dodeljevanju sredstev za subvencioniranje realne obrestne mere je Občinski svet občine Sevnica na svoji seji dne 29. 3. 1995 sprejel sklep, da objavi

RAZPIS ZA DODELITEV SREDSTEV ZA SUBVENCIONIRANJE REALNE OBRESTNE MERE IZ OBČINSKEGA PRORAČUNA ZA POSPEŠEVANJE MALEGA GOSPODARSTVA V OBČINI SEVNICA ZA LETO 1995

VSEBINA IN POGOJI RAZPISA

1. Sredstva za posojila znašajo do 80.000.000 SIT.
2. Sredstva v obliki subvencioniranja realne obrestne mere iz občinskega proračuna se za isti program dodeljujejo le enkrat, in sicer za naslednje namene:
 - nakup, urejanje in opremljanje zemljišča za gradnjo poslovnih prostorov,
 - nakup, graditev in adaptacijo poslovnih prostorov, namenjenih za poslovno dejavnost,
 - nakup nove opreme in generalno obnovo obstoječe opreme,
 - uvajanje sodobnih tehnologij.
3. Za sredstva za razvoj malega gospodarstva lahko zaprosijo naslednji prosilci:
 - samostojni podjetniki in obrtniki
 - podjetja v zasebni in mešani lasti
 - občani, ki so pri pristojnem organu vložili zahtevo za izdajo dovoljenja o izpolnjevanju pogojev za samostojne podjetnike oziroma na pristojnem sodišču pri glasitvi za vpis v sodni register, da izpolnjujejo pogoje za pridobitev dovoljenja.

Sedež obratovalnice, oziroma podjetja ter poslovni prostori morajo biti na območju občine Sevnica.

4. Višina subvencioniranja obrestne mere znaša 6 odstotnih točk realne obrestne mere posojilodajalca, pri čemer se realna vrednost glavnice ne sme zmanjšati. Sredstva za subvencioniranje realne obrestne mere se odobrijo samo za nova posojila.

5. Doba vračanja posojila ne sme biti daljša od treh let. Delež posojila banke v strukturi virov financiranja investicije je lahko največ 40 do 50%. Minimalni znesek posojila je 1.000.000 tolarjev.

6. Razpis za pridobitev posojila in subvencioniranje realne obrestne mere traja po tem razpisu od 20. 4. 1995 do 20. 5. 1995.

7. Vloge za posojila vložijo prosilci na naslov posojilodajalca, ki je LB-Posavska banka, d.d., Krško. Vloge za subvencioniranje realne obrestne mere vložijo prosilci v oddelku za gospodarske dejavnosti občine Sevnica.

Informacije dobijo prosilci na telefon št. 41-221 ali 41-086, interna 206, ali osebno v oddelku za gospodarske dejavnosti občine Sevnica v sobi št. 208, oziroma v LB-Posavski banki, d.d., Krško, telefon št. 21-330 (kontaktni osebi ga. Cilka Voglar in ga. Zdenka Gorišek). Nepopolnih vlog ne bomo upoštevali.

8. Prosilec mora k vlogi za posojilo, ki jo predloži banki, priložiti naslednjo dokumentacijo:

- investicijski program ali poslovni načrt,
- potrdilo o vpisu v register obratovalnic oz. o prigrasitvi samostojnega podjetnika, ali sklep o vpisu v sodni register, ali potrdilo, da je občan pri pristojnem organu vložil zahtevek za prigrasitev dejavnosti,
- obrtniki in samostojni podjetniki — potrdilo o poravnanih davkih in prispevkih ter napoved za odmero davka od dohodkov iz dejavnosti za leto 1994,
- podjetja predložijo bilanco uspeha in bilanco stanja za leti 1993 in 1994 ter podatke o tekočem poslovanju v letu 1995 na obrazcu banke,
- dokazilo glede na najem posojila:
- pri nakupu poslovnih prostorov: kupoprodajno pogodbo oz. predpogodbo o sklenitvi kupoprodajne pogodbe,
- pri gradnji ali adaptaciji poslovnih prostorov: gradbeno dovoljenje oz. potrdilo o prigrasitvi del s predračunom, ali izjavo lastnika poslovnih prostorov, da dovoli obnovitvena dela in najemno pogodbo, ki mora biti sklenjena najmanj za dobo vračanja posojila,
- pri nakupu opreme: račun ali predračun,
- pri nakupu opreme za prenos dosežkov raziskovalnih del v proizvodnjo: račun ali predračun in potrdilo pristojnega organa o verifikaciji investicije.

Metodologijo za pripravo investicijskega programa oz. poslovnega načrta, ki določa osnovne elemente, ki jih mora vsebovati program, in obrazec za spremljanje tekočega poslovanja lahko dobite v oddelku za gospodarske dejavnosti občine Sevnica in LB-Posavski banki, d.d., Krško, ekspozituri Sevnica. Vse prosilce prosimo, da v vlogi navedejo tudi sestavljalca programa in njegovo telefonsko številko ter telefonsko številko investitorja oz. posojilojemalca zaradi hitrejšje obdelave podatkov.

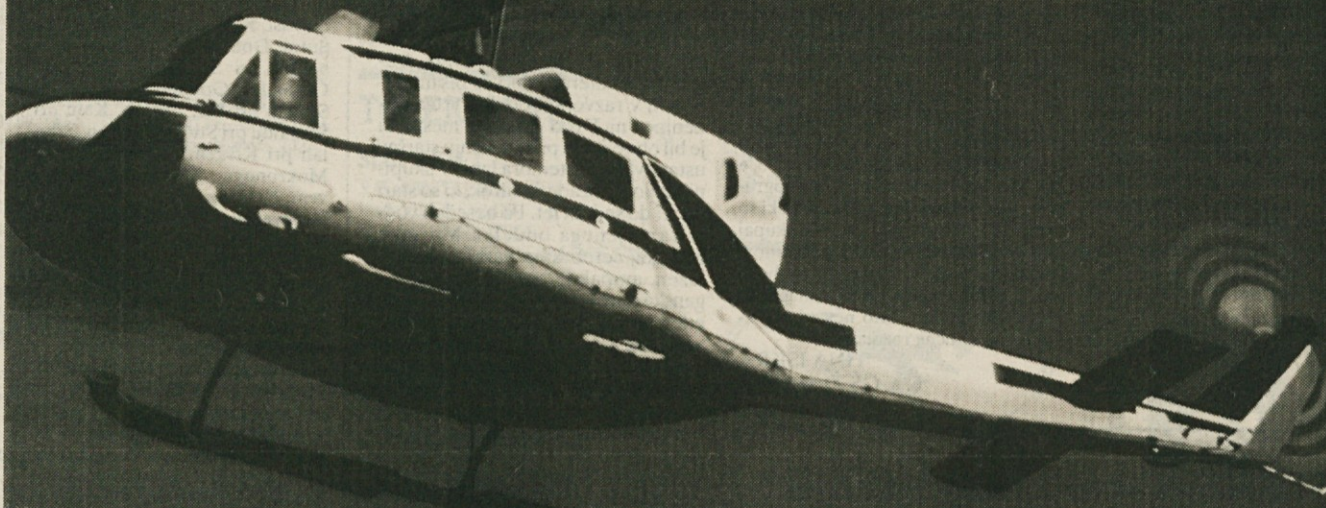
9. Za subvencioniranje realne obrestne mere mora prosilec oddelku za gospodarstvo občine Sevnica predložiti vlogo, ki naj vsebuje namen porabe posojila, predračunsko vrednost investicije in znesek zaprosenega posojila

10. Občinski svet občine Sevnica bo sprejel sklep o dodelitvi sredstev za subvencioniranje realne obrestne mere v 30 dneh po dnevu poteka roka za vložitev vlog. Sklep o dodelitvi posojila bo posojilodajalec posredoval prosilcem v roku 8 dni po sprejemu.

11. Za subvencioniranje realne obrestne mere se sklene pogodba med posojilojemalcem, posojilodajalcem in občino Sevnica. V pogodbi se določi način plačevanja subvencionirane realne obrestne mere.

12. V primeru nenamenske porabe posojila mora prejemnik sredstev za razvoj v celoti vrniti prejeta sredstva skladno s sklenjeno pogodbo.

RUMENE STRANI telefonskega imenika slovenije

najpestrejša ponudba vsakršnih storitev

Zagotovite si oglasni prostor na:

PE Ljubljana	080 80 80
PE Maribor	062 226 650
PE Celje	063 421 340
PE Kranj	064 262 216
PE Koper	066 33 477
PE Nova Gorica	065 121 377
PE Novo Mesto	068 323 509
PE Murska Sobota	069 31 350
PE Trbovlje	0601 26 732

TELEKOM
SLOVENIJE

RUMENE STRANI

TELEKOM
SLOVENIJE

AX, ZX, XM, XANTIA, EVASION, JUMPER

CITROËN

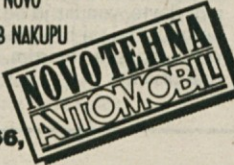

- NA ZALOGI VSI MODELI **AX, ZX**
- UGODNI KREDITI NA 1 - 4 LET
- STARO ZA NOVO
- DARILO OB NAKUPU

POOBlaščen PRODAJALEC VOZIL CITROËN

NOVO MESTO: KANDIJSKA 13, TEL.: 068 322 066,

KRŠKO: C. KRŠKIH ŽRTEV 70, TEL.: 0608 21 485

KO PRICAKUJETE VEČ, IZBERITE KVALITETNO PONUDBO!

MANA

Turistična agencija
Kandijaka 30
tel.: 068/321-115, 342-136

POČITNICE 95

- Slovenija • Istra • Kvarner • Dalmacija
- UGODNO: IBIZA, MALLORCA, GRČIJA — letalo, en otrok do 12. leta brezplačno! Omejeno število mest. POHITITE!
- MALTA, PORTUGALSKA, TUNIZIJA, GRČIJA, ŠPANIJA... za prijave do 3. maja popusti tudi do 16%.
- Ne pozabite na prvomajske počitnice!

19. slovenski avtomobilski salon v sožitju z avtomobilom

GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE LJUBLJANA 22.april - 29.april 1995

NISSAN v Trebnjem

PODJETJE **BARLOG** d.o.o.,
POOBlašČeni PRODAJALEC
AVTOMOBILOV **NISSAN**
NA PODROČJU TREBNJEGA,
ODPIRA V PETEK, 21. APRILA
NOV PRODAJNI SALON
V TREBNJEM,
OBRTNIŠKA ULICA 18,
TELEFON (068) 45 700.

SPC TERZIN,
POOBlašČeni SERVISER
AVTOMOBILOV **NISSAN,**
OBRTNIŠKA ULICA 20, TREBNJE
TELEFON (068) 44 533.

URADNI ZASTOPNIK ZA SLOVENIJO:
NISSAN ADRIA d.o.o.
SLOVENSKA 54, LJUBLJANA, tel.: (061) 301 355

Prisrčno vabljeni!

Tudi radijske postaje lahko pribijete

Izdelujemo žeblice, ki imajo glavice. Naši aparati s sistemom RDS Plus, kot na primer Paris RCM 104, držijo postaje kot pribite v območju najboljšega sprejema. Pa ne samo to, v glavah imajo še veliko več. Vendar od vsega tega razen imen postaj na prikazovalniku ne boste opazili ničesar: RDS Plus deluje hitro in neslišno. Tako kot je treba. Zato pri vašem prodajalcu aparatov Blaupunkt ocenite še ostalih sedem prikritih prednosti. Kakšna presenečenja vas še čakajo, je skrivnost. **Tako majhna modra pika, pa tako velika razlika.**

Naprodaj v vseh dobro založenih trgovinah!
Zastopa: **Robert Bosch** d.o.o., področje **BLAUPUNKT**,
61000 Ljubljana, Celovška 228,
tel.: (061) 159 12 40, fax: (061) 57 65 34

BLAUPUNKT
skupina Bosch

ZAHVALA

V 88. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, prababica in teta

**ANTONIJA
POČERVINA-
ROBEK**

iz Jurke vasi 29, Straža

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje in sveče, pevcem in župniku ter vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti v njen tihi dom.

Žalujoči: vsi njeni

V SPOMIN

26. aprila bo minilo žalostno leto, odkar je za vedno odšla od nas naša draga mama

**MARIJA
PAVIČ**

iz Brezovice 3

Hvala vsem, ki se je še spominjate, ji prinašate cvetje in sveče na grob. Hvala tudi župniku Vladi Magožu za lepo opravljene svete maše.

Žalujoči: vsi njeni

V SPOMIN

*Pomlad v vinograd bo tvoj prišla,
in čakala, da prideš ti.
Sedla bo na rožna tla
in zajokala, ker tebe ni.*

21. aprila minevata dve žalostni leti, odkar nas je zapustila naša ljuba žena, mama in babica

**MARIJA
PAVLIN**

Hrastje 6

Hvala vsem, ki ji prinašate cvetje, prižigate svečke in jo imate v lepem spominu.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 65. letu nas je zapustil dragi oče, brat, stari oče in stric

**JOŽE
BOBNAR**

Rdeči Kal 25 pri Dobrniču

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje in sveče ter pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo družini Kolenc, Podjetju za vzdrževanje in varstvo cest Novo mesto, sektor Trebnje, GD Gorenje Vrhe, g. župniku za opravljen obred in pevcem iz Dobrniča za zapete žalostinke. Vsem še enkrat hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

*Lahko živi, lahko umira,
kdor vero, upanje ima.
To ga tolaži, ga podpira,
gorje človeku brez Boga.*

V 82. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga sestra in teta

**JOŽEFA
AVSEC**

iz Mačkovca pri Novem mestu

Ob boleči izgubi naše drage tete se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojni darovali številne maše, vence, cvetje in sveče. Lepa hvala g. patru Božidarju za lepo opravljen obred. Hvala gospodini Mirici Bon, Krki, tovarni zdravil (skladišče), in Moškemu pevskeemu zboru Otočec za zapete žalostinke ob odprtem grobu. Iskrena hvala vsem, ki ste našo drago teto v tako velikem številu pospremili na njeno zadnji poti.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

*Vse življenje si garal,
zdaj boš mirno v grobu spal.*

V 67. letu nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat

**ALOJZ
BERUS**

z Daljnega Vrha 10

Iskrena hvala vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani. Posebna zahvala vaščanom, g. župniku, osebju bolnice, govorniku za besede slovesa, sodelavcem Cestnega podjetja in Novoteksa, gasilcem, pevcem ter vsem, ki ste ga v tolikšnem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

tedenski koledar

Četrtek, 20. aprila - Neža Petek, 21. aprila - Simeon Sobota, 22. aprila - Leonida Nedelja, 23. aprila - Vojko Ponedeljek, 24. aprila - Jurij Torek, 25. aprila - Marko Sreda, 26. aprila - Marcellin Četrtek, 27. aprila - dan upora proti okupatorju

LUNINE MENE
22. aprila ob 5.18 - zadnji krajec

kino

BREŽICE: 20.4. (ob 20. uri) drama Forrest Gump. Od 21. do 23.4. (ob 18. uri) risani film Richijev fantastično

potovanje, Od 21. do 24.4. (ob 20. uri) kriminalni film Barva oči. 26. in 27.4. (ob 18. in 20. uri) akcijski film Hitre hlače.

ČRNOMELJ: 21.4. (ob 20. uri in 22.15) in 22.4. (ob 20. uri) ljubezenska drama Jesenska pripoved. 23.4. (ob 20. uri) danski kriminalni film Nočni čuvaj.

KOSTANJEVICA: 22.4. (ob 18. in 20. uri) grozljivi film Intervju z vampirjem. 23.4. (ob 18. in 20. uri) ljubezenska drama Jesenska pripoved.

KRŠKO: 20.4. (ob 19. uri), 21. (ob 20. uri) in 23.4. (ob 18. uri) ameriški akcijski film Šund. 27.4. (ob 19. uri) ameriški avanturistični film Ruby Cairo.

METLIKA: 21. in 22.4. (ob 21. uri) danski kriminalni film Nočni čuvaj. 23.4. (ob 19. uri in 21.15) ljubezenska drama Jesenska pripoved.

Johanna Paungger, Thomas Poppe

Vse ob pravem času

Uporaba luninega koledarja v vsakdanjem življenju

Prva knjiga te vrste na svetu, ki zajema bogato znanje in izkušnje naših prednikov o vplivih Lune na človeka in okolje. Verjemite, da so zaradi bližine Lune ti vplivi zelo veliki.

Knjiga je prodajna uspešnica in v mnogih knjigarnah je na prvem mestu. V kratkem času je bila prevedena že v 4 jezike in natisnjeno več kot 30 izdaj. Izjemno zanimiva knjiga, ki je mnogim spremenila življenje, mnogi jo upoštevajo pri vsakdanjem delu in ravnanju.

Knjiga vam bo razkrila in svetovala, kdaj je pravi ali najprimernejši čas za najrazličnejša opravila v zvezi z zdravjem, kirurške posege, dela v vrtnu, na polju in v gozdu, opravila v gospodinjstvu (vlaganje in vkuhanje sadja in zelenjave itd.), nego las in telesa in še veliko koristnega.

Knjiga je trdo vezana, format 16 x 21,5 cm, 214 strani. Posebna priloga: lunini koledarji do konca leta 1998! Cena knjige po povzetju: 3.400 SIT - poštino plačamo mi.

Knjigo lahko plačate tudi v dveh obrokih - prvega po prejemu položnice, drugega pa čez mesec dni ob prevzemu knjige.

NAROČILNICA

Nepreklicno naročam izvod(ov) knjige VSE OB PRAVEM ČASU po ceni 3.400 SIT, ki jo bom plačal(a)

☐ v enem obroku ☐ v dveh obrokih (označite!)

Ime in priimek:

Ulica in hišna št.

Kraj in poštna št.

Založba MAVRICA, Gallusova 2, 63000 Celje, Tel./Fax: 063/27-734

Naročilnica za brezplačni mali oglaš v Dolenjskem listu (za naročnike, samo enkrat na mesec)

vse bina oglasa (do 15 besed)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

kmetijski stroji

KMETOVALCI, Agroizbira Kranj nudi ugodno rezervne dele za traktorje Ursus, Zetor, IMT, Univerzal, Tomo Vinkovič, Fiat Store, Cisterne Creina Kranj, kosilnice BCS, gume Barum, akumulatorje Vesna in Topla, Sip Sempeter itd. Predno se odločite za nakup, nas pokličite! Rezervne dele pošljamo tudi po pošti. Agroizbira Kranj, Slavko Prosen, Smednjska 17, (064)324-802. 3202

SILOKOMBAJN Sip SK 80, malo rabljen, prodam, kupim pa šrotar za Ciklo 100. (068)41-160. 3582

NAKLADALCO za seno, 32 m3, ugodno prodamo. (068)45-667. 3588

10 T suhega sena, žitni kombajn Kornik, širina kose 2 m, kombajn za izkopavanje krompirja Hagedoren in kosilnico BCS na petroleje prodam. (068)45-491, Rodine 12, Trebnje. 3600

GORENJE MUTA traktor Štore 402, krožno žago, vap in starinsko pohištvo prodam. (068)82-387. 3607

NAHRBINE KOSILNICE Tomos z vsemi nastavitvami prodamo po 35.000 SIT. (068)81-116. 3612

CIRKULAR, original za BCS in vozilek za BCS ter komat, 26 col, prodam. (068)48-508. 3613

KOMBAJN FAHR 2 m na silos, v odličnem stanju, primeren za hribovske predele, zelo ugodno prodam. (068)75-297. 3626

SAMONAKLADALNO priklopec SIP, 25 m3, prodam ali menjam za manjšo. Judež, Vel. Cikava 10, Novo mesto, (068)23-484. 3630

TRAČNI OBRAČALNIK Sip 205 prodam za 30.000 SIT. Jože Tomše, Globočice 8, Z. (068)61-057. 3645

NOV TRAKTOR Same Delfino 35 prodam. (068)85-158. 3658

ROTACIJSKO KOSILNICO IMT, v delovnem stanju, zgrabljajnik, obračalnik sena Tonutti 3 in žitni kombajn John Deer Lanc 150, lahko po delih, prodam. (068)80-160, zvečer. 3677

PUHALNIK Tajfun z elektromotorjem ter mlado kravo prodam. (068)73-023. 3691

VOZIČEK za kosilnico BCS kupim. (068)85-845. 3694

DOBRO OHRANJEN traktor Same Delfino, pogon na 4 kolesa, prodam. (061)865-097. 3697

KOSILNICO BCS 127 Acme, prodam. (068)324-451. 3700

KOSILNICO BCS, bencin - petrolej, in tračni obračalnik, 2 m, prodam. (068)43-247. 3719

PAJKEL prodam in oddam slamoreznic. (068)22-187. 3720

KOMBAJN za krompir Hassia ugodno prodam. (068)45-193. 3725

DROBILEC za koruzne stroke in zrnje ter hlevski gnoj prodam. Odvoz možen s kamionom, nakladanje naše. (068)79-471, po 20. uri. 3727

kupim

HRASTOVO HLODOVINO odkupujemo. (061)218-595. 3240

KUPIM zazidljivo parcelo, vikend, staro hišo, kmetijo ali večjo zidnico v okolici Novega mesta. (068)84-422. 3628

TEHTNICO, zmogljivost tehtanja do 200 kg, kupim. (068)52-827. 3647

JEDILNI KROMPIR odkupujemo po 35 SIT/kg. (068)65-680. 3675

motorna vozila

Z 750 LE, letnik 1983, na novo registriran, prvi lastnik, in VW hrošč, nanovo registriran, prodam. (061)81-372. 3576

LADO SAMARO, letnik 1992, dobro ohranjen, prodam. (068)21-271. 3591

LADO SAMARO, letnik 1992, prodam. (068)26-669. 3592

KARAMBOLIRANO Z 101, novejši letnik, kupim. (068)26-669. 3602

126 P, letnik 1985, registriran do 10/95, prodam. (068)73-048. 3602

126 P, letnik 1985, registriran do 11/95, obnovljen, garažiran, ugodno prodam. (068)34-835. 3614

R 4, letnik 1986, 80.000 km, neregistriran, prodam za 1800 DEM. (068)341-534. 3617

AVTOMATIK A3 KLS, letnik 1987, prodam. (068)42-372. 3618

LADO, starejši letnik, lepo ohranjen, registriran do 12/95, prodam. Levičar, Sercejeva 2, Senovo. 3621

Z 101 CONFORT, letnik 1982, vozno, registrirano, prodam. (068)42-234. 3622

OPEL KADETT LIMUZINA, letnik 1987, registriran do 1/96, prodam. (068)49-328. 3623

GOLF JGLD, letnik 1984, 130.000 km, bele berve, registriran do 7/95, prodam. Mari Harmandić, Ragsavska 12, Novo mesto. 3629

ZASTAVO JUGO 1,1 GX, letnik 1988, registriran do 4.4.1996, in samonakladalnik Karboni, 19 m3, prodam. Cesar, Rdeči Kal 8, Dobrič. 3635

JUGO 45, letnik 1989, 50.000 km, prodam za 3.500 DEM. Manjmet tudi za R 5, letnik 1993, 5 V. (068)27-122. 3642

GOLF JX D, letnik 1989, registriran do 11/95, bel, garažiran, lepo ohranjen, prodam za 12.800 DEM. (068)53-377. 3648

PRILOŽNOST! BMW 520 iD karavan, izdelan 1994, registriran 1995, dobro opremljen, predračunska cena Tehnionina 80.000 DEM, naprodaj za 50.000 DEM in prepis. (061)555-467 ali (061)1252-151. 3655

GOLF 3, 1.4 CL, letnik 1993, svetlo rdeč, prvi lastnik, prodam za 20.500 DEM. (068)87-580. 3659

CITROEN AX Allure, letnik 1992, prevoženih 23.000 km, prodam. (068)22-003. 3663

R CLIO, letnik 1994, bel, lita platišča, z vso dodatno opremo prodam za 21.000 DEM. (068)45-550 ali 44-156, popoldan. 3664

JUGO KORAL 45, letnik 1988, 90.000 km, lepo ohranjen, prodam. (068)87-603, popoldan. 3665

JUGO KORAL 60, letnik 1990, ugodno prodam. (068)57-646. 3666

R 4 GTL, letnik 4/89, rdeč, prodam. (068)48-160, do 20. ure. 3669

Z 101, letnik 1986, prodam. Kočman, Družnška vas 29, Smarješke Toplice. 3670

GOLF, letnik 1978, registriran do 2/96, drugi lastnik, lepo ohranjen, prodam po ugodni ceni. (068)45-212. 3671

ŠKODA, letnik 1986, registrirano do 7/95, prodam. (068)47-398. 3674

OPEL OMEGO 2.0 i, model 1993, ABS, sončna streha, prodam za 19.800 DEM ali menjam. (061)772-477, (061)772-955. 3678

OPEL OMEGO 2.0 i, letnik 1992, ABS, sončna streha, prodam za 19.500 DEM ali menjam. (061)772-477, (061)772-955. 3679

HONDA ACORD 2.0 i, 16 V, kovinske barve, servisna knjiga, prodam za 18.500 DEM ali menjam. (061)772-477, (061)772-955. 3680

PEUGEOT 605 TD, letnik 1992, vsa oprema, servisna knjiga, prodam za 27.500 DEM ali menjam. (061)772-477, (061)772-955. 3681

OPEL KADETT 1.2 LS limuzina, letnik 1987, lepo ohranjen, 87.000 km, rdeč, ugodno prodam. (068)75-740. 3689

LADO SAMARO limuzina, letnik 7/93, prodam. (068)78-294. 3702

R 5 CAMPUS, letnik 1991, registriran za celo leto, prodam. (068)47-579. 3704

BMW 316, letnik 1985, prodam. (068)27-570. 3712

R 5, letnik 11/92, 37.000 km, bel, prodam. (068)73-481. 3713

MERCEDES 240 D, letnik 1979, prodam za 5.000 DEM. (0609)614-250. 3715

CORSO 1.4 i, letnik 1990, prodam. (068)80-165. 3718

126 P, letnik 1987, registriran do 23.10.1995, prvi lastnik, prodam za 1250 DEM. Slavko Tomšič, Lopata 9, Hinje. 3722

JUGO KORAL 55, letnik 1990/91, garažiran, nekaramboliran, dobro ohranjen, kupim. (068)70-434. 3723

R 4, letnik 1988, registriran do 12/95, prvi lastnik; 43.000 km, prodam. (068)65-403, popoldan. 3728

R 5 CAMPUS, letnik 1989, registriran 1990, zelo lepo ohranjen, prodam. (068)33-555. 3733

Z 750, letnik 1985 prodam ali menjam za konja. (068)70-231. 3735

obvestila

SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Valinica Senovo, Mio Gunjilac, (068)79-375. 3241

NAROČILA za enodnevnje in večje piščance sprejemamo. Kuhelj, Šmarje 9, Sentej, (068)42-524. 3242

JARKICE nesnice in purane za nadaljnjo rejo dobite pri Boku, Zg. Duplece 4, Grosuplje. 3585

ZALUŽIJE, rolete ter lamelne zavesje izdelujemo in montiramo po zelo ugodnih cenah. Možnost plačila za 3 čeke. (068)44-662. 3603

BELE in rjave piščance bomo prodajali 29. aprila. Sprejemamo naročila; Strugar, Svibnik, (068)52-774 in 52-919. 3608

ISČETE izvajalca za polaganje keramike? Pokličite na (068)83-493. 3616

NESNICE, mlade jarkice, pasme hisex, rjave, stare 3 in pol, 4 mesece in ene tik pred nesnostjo, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemamo in dajemo vse informacije: Jože Zupančič, Otovce 12, Črnomelj, (068)52-806, Gostilna Cetin, Mostec, Dobova, (068)67-578 in Anita Janežič, Slepšek 9, Mokronog, (068)49-567. 3656

RJAVE JARKICE in bele piščance za dopitjanje prodajamo. Zupančič, Hudeje, Trebnje, (068)45-240. 3688

BELE PIŠČANCE in rjave jarkice bomo prodajali od 28. aprila dalje. (068)48-366, Prevošček, Catež. 3707

preklICI

STRANKE OBVEŠČAM, da bom s 1.8.1995 prenehal s poslovanjem Fotolito retušerstvo in izposojanje vozil Stane Cimerman, Smihelska 5, Novo mesto. 3634

OKREPEVALNICA Vlasta Božič, s.p., Dol. Mokro Polje 2, Sentej, preneha z obratovanjem 15.7.1995. 3667

posest

PRODAJATE, kupujete, najemate stanovanje, stanovanjsko hišo, vikend, poslovne prostore ali parcelo? Kličite podjetje za nepremičnine ATM GRAF, d.o.o., Partizanski trg 5, Metlika, (068)60-667! 2748

V OKOLICI Mokronoga prodam 1.92 ha travnika. (068)49-650, zvečer. 3447

STAREJŠO DOMAČIJO ob magistralni cesti Jesenice - Obrežje, vodovod, elektrika in kanalizacija, prodamo. (068)57-060. 3587

VINOGRAD oddam v najem. (061)12-72-363. 3596

507 M2 vinograda in 425 m2 gozda pri Dol. Straži prodam. (068)45-405, po 20. uri. 3688

PRODAJ omarico za šivalni stroj. (068)73-106. 3710

MANJŠO KMETIJO v Dol. Stari vasi 19, Škocjan, prodam. (061)452-392. 3605

TRAVNIK ali samo košnjo v Podhosti ugodno prodam. Menaška vas 1, Dolenjske Toplice. 3610

V KRŠKEM ugodno prodam dvostanovanjsko hišo (Resa). (063)831-365 in (063)832-220. 3637

NJIJO, 2000 m2, v Mihovnem pri Sentejnu prodam. Jožefa Murko, Kristan Vrh 11 a, Podplaz. 3640

5.83 HA GOZDA v k.o. Kal pri Sentejnu prodam. (062)775-680. 3650

VINOGRAD v Straški gori, cca 8 a, prodam. Darovec, Vavta vas 3, Straža. 3651

V HRIBU pri Malem Lipovcu prodam vinograd s staro zidnico. (068)465-335. 3714

V BREŽICAH prodam nedograjeno stanovanjsko hišo, tretja faza, primerno za kakršnokoli obrt. (068)62-812, zvečer. 3652

ZAZIDLJIVO PARCELO v okolici Novega mesta (8 km) prodam. (068)64-334, po 15. uri. 3676

ČRNOMELJ, Mavrlin, parcelo na zelo lepi lokaciji, urejen dostop, elektrika v bližini, čudovit razgled, ugodno prodam. (068)47-871. 3724

HIŠO z lokalom na izredno dobri lokaciji v Črnomlju - Loka prodam. (068)59-595. 3729

prodam

SINTESYZERJA KORG DS 8 in Roland U-20, s kovčkoma in stojalom prodam. (068)24-20, popoldan. 2264

KARCHER STROJE za pranje osebnih vozil, gradbeno in kmetijsko mehanizacijo na toplo in hladno vodo prodajam. (061)371-904. 2707

RABLJENA KOLESA prodajamo. Servis Smole, (068)341-952. 2918

NERJAVEČI ŠTEDILO, masiven, samostoječ, nerabljen, ugodno prodam. (068)43-893. 3575

KRAVO za zakol in krmo za živino prodam. (068)89-112. 3577

ENO LETO stare pave - samice prodam po 100 DEM/kom. (068)60-099, po 20. uri. 3578

DVA j

Javno podjetje
KOMUNALA Črnomelj, d.o.o.
Belokranjska cesta 24
68340 Črnomelj

OBVESTILO

Občane občine Črnomelj in Semič obveščamo, da bomo v času od 8. 5. 95 do 12. 5. 95 organizirali odvoz kosovnih odpadkov iz gospodinjstev po vseh naseljih, kjer je uveden redni odvoz komunalnih odpadkov:

1. Odvoz kosovnih odpadkov bo potekal po obstoječem urniku odvoza komunalnih odpadkov in na podlagi dodatnih obvestil krajevnim skupnostim. Kosovni odpadki iz mesta Črnomelj se bodo odvažali po obstoječem urniku odvoza komunalnih odpadkov, in sicer prvič v tednu.
2. Kosovne odpadke je treba primerno zložiti, povezati oz. zapakirati in jih odložiti na dotedanem odzemnem mestu do 6. ure zjutraj določenega dne.
3. Kosovni odpadki iz gospodinjstev so predvsem: pohištvo, gospodinski aparati, sanitarni elementi in drugi kosovni predmeti iz gospodinjstva.
4. Odpadne sekundarne surovine, kot so papir, železo in steklo, morajo biti pripravljene na enak način kot ostali kosovni odpadki.

Republika Slovenija
UPRAVNA ENOTA METLIKA
Mestni trg 24
tel. (068) 58-105

objavlja prosto delovno mesto

1. REFERENT(-KA) I za nedoločen čas

POGOJI:

- VII. ali VI. stopnja gradbene smeri
- znanje slovenskega jezika
- izpit B kategorije
- uporaba računalnika, WS
- dve ali tri leta delovnih izkušenj

Prijave z dokazili o izobrazbi pošljite na naslov: Upravna enota Metlika, 8 dni po objavi.

Prijavljene kandidate(-ke) bomo obvestili v 30 dneh po izbiri.

ODPRAVITE plešavost
za vedno! Lipohair - svetovni
hit. ☎(061) 57-18-75.

**KAMNOSEŠTVO
IN TERACERSTVO**
VLADIMIR SIMONIČ, s.p.
Lokve 5/c
68340 ČRNO MELJ

Po najugodnejših cenah vam izdelamo in brezplačno dostavimo izdelke iz marmora in granita. Na zalogi: 25 različnih barvnih odtenkov in debelin.

Možnost plačila na obroke.

Informacije na tel.
(068) 52-492.

ZAVORNI SERVIS

- za vsa osebna vozila
- na zalogi ves zavorni material
- ugodne cene
- popravilo istega dne
- obnavljamo diske, bobne, vztrajnike
- meritev in menjava zavorne tekočine

Zavorni servis — JENIČ
Rejnovšče 6, Novo mesto
Tel. (068) 43-633
Se priporočamo!

FORD FORD FORD

FIESTA
1.1i 19.260 DEM
1.3i 19.663 DEM

ESCORT MODEL 1995
1.3i CL 24.500 DEM
1.6i CLX 28.200 DEM
1.6i CARAVAN 29.500 DEM
1.8i GHIA 31.800 DEM
1.8i CARAVAN 30.600 DEM

MONDEO
1.6i CLX 32.564 DEM
1.8i CLX 34.099 DEM
2.0i GLX 39.900 DEM
2.5i GT, ABS 50.900 DEM
1.8TD(EXKL.) 35.550 DEM

KREDIT R+12%, LEASING
polog 22%, doba 5 let.
KVALITETNE SERVISNE STORITVE
IN ORIGINALNI REZERVNI DELI.
Pooblaščen prodajalec in
serviser AVTO-HIT Novo mesto.
Podbevškova 4, tel./fax
068/26-077.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 22. aprila, bodo odprte naslednje prodajalne živili:

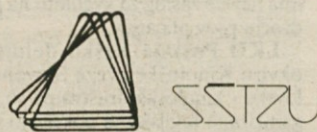
- Novo mesto: od 7. do 19. ure: Market, Drska od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragsvska 17 od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27 od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel od 7. do 14.30: market Maja, Bučna vas od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 7. do 19. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 14. ure: market Pri kostanju, Prečna od 8. do 17. ure: trgovina Bracar, Smolenja vas od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 16. ure: market Pero, Stopiče od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče od 8. do 20. ure: market Perko, Šentpeter od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela
- Šentjemej: od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Samopostrežba
- Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Vrelec

V nedeljo, 23. aprila, bodo odprte naslednje prodajalne živili:

- Novo mesto: od 8. do 11. ure: Samopostrežba, Glavni trg, Samopostrežba Mačkovec, Market Ljubljanska, Market Seidlova cesta, Market Ragsvska, Market Drska, Market Kristanova, Nakupovalni

center Drska, Samopostrežba Šmihel, PC Ločna, PC Kandija, Prodajalna Gotna vas

- od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragsvska 17 od 7. do 12. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27 od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 8.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 11. ure: market Pri kostanju, Prečna od 8. do 12. ure: trgovina Bracar, Smolenja vas od 8. do 12. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas od 8. do 11. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 12. ure: market Pero, Stopiče od 8. do 14. ure: trgovina Sabina, Stopiče od 8. do 12. ure: market Perko, Šentpeter od 8. do 12. ure: Urška, Uršna sela
- Šentjemej: od 8. do 11. ure: Market
- Žužemberk: od 8. do 11.30: Market
- Škocjan: od 7.30 do 10. ure: Pri mostu
- Trebnje: od 8. do 11. ure: Samopostrežba Blagovnica
- Mirna: od 7.30 do 11. ure: Gnič
- Mokronog: od 8. do 11. ure: Samopostrežba
- Črnomelj: od 8. do 11. ure: Pod lipo, Market Čardak
- Semič: od 7.30 do 10.30: Market

**SREDNJA TEHNIŠKA
IN ZDRAVSTVENA ŠOLA
NOVO MESTO**
Šegova ulica 112
68000 NOVO MESTO

razpisuje prosta delovna mesta

1. 2 učitelja slovenskega jezika — profesor
2. 2 učitelja angleškega jezika — profesor
3. 1 učitelja nemškega jezika — profesor
4. 3 učitelje matematike — profesor
5. 1 učitelja fizike — profesor
6. 1 učitelja zgodovine in sociologije — profesor
7. 1 učitelja umetnosti — profesor umetnostne zgodovine
8. 1 učitelja športne vzgoje — profesor
9. 1 učitelja gradbeništva — dipl. inž.
10. 1 učitelja elektrotehnike — dipl. inž.
11. 2 učitelja strojništva — dipl. inž.
12. 1 učitelja zdravstvenih strokovnih predmetov — visoka izobrazba — končan VS program zdravstvena nega in pridobljena visoka izobrazba pedagoške, organizacijske ali sociološke smeri
13. 1 učitelja zdravstvenih strokovnih predmetov — praktični pouk vaje — višja izobrazba — končan VS program zdravstvena nega in 3 (tri) leta delovnih izkušenj

Prosta delovna mesta razpisujemo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom; pod številko 6., 7. in 8. za določen čas, in sicer od 1. 9. 1995 do 31. 8. 1996, ter s polno delovno obveznostjo in trimesečnim poskusnim delom.

Učitelji strokovnih predmetov, ki še nimajo pedagoško-andragoške izobrazbe, bodo le-to morali pridobiti v treh letih. Prijave z dokazili pošljite v petnajstih (15) dneh po objavi razpisa. Vsi, ki se bodo prijavili na razpis, bodo o izbiri obveščeni v petnajstih dneh po preteku roka za prijavo.

ZAHVALA

Niti zbogom nisi rekla
niti roke nam podala,
le tiho, mirno si zaspala.

V 70. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga žena, mama in stara

mama

MARIJA BIZJAK
roj. Štepic

z Rožnega Vrha 18 pri Trebnjem

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, sodelavcem in sosedom za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje. Posebna zahvala zdravniku (dr. Kostrevec, dr. Kumšč, dr. Žlajšah) in g. Podboju za zdravniško pomoč. Hvala g. župniku za lepo opravljen obred in pevcem za zapete žalostinke. Hvala tudi vsem, ki ste pokojno v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj je v 53. letu starosti tragično preminil naš ljubi mož, oče, stari oče, sin, brat, stric, tast in zet

PAVLE KRALJ

z Uršnih sel

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem od blizu in daleč, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih, nam izrazili sožalje, pokojniku podarili toliko cvetja in sveč, darovali za sv. maše in ga množično pospremili k večnemu počitku. Hvala nekdanjim sodelavcem Cestnega podjetja Novo mesto, Obratu družbene prehrane, sektorju Energetika, Biokemija, Oddelku mikrobiološke kontrole Krke, tovarne zdravil Novo mesto, tovarni Labod Novo mesto, Upravni enoti Novo mesto, g. Šobarju za poslovilne besede, DG Uršna sela in Dobindol, pevskega zboru Ruperčevrh za zapete žalostinke, g. Okleščenu za pogrebne storitve, družinama Zamida in Vesel za nesebično pomoč ter g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat hvala!

V globoki žalosti vsi njegovi

POGREBNE STORITVE
ROVAK

Pogrebne in pokopališke storitve
SONJA NOVAK, S. P.

PE Novo mesto — Aškerčeva 7
(Regrške košenice)

Spoštovani,
v trenutkih, ko se srečujete z izgubo svojih najdražjih, vam nudimo:

- ureditev pokojnikov (tudi na domu)
 - kakovostne krste s pripadajočo opremo
 - prevozi pokojnikov na vseh relacijah
 - odri in žalne dekoracije v različnih izvedbah
 - izkop in zasutje grobne jame
 - uniformirano pogrebno moštvo
 - vse storitve povezane z upepelitvijo
- Posredujemo:
- cvetje, vence, izvajalce glasbe (pevci, trobentač), izvedbo osmrtnic na radiju, izdelavo osmrtnic s fotografijo

Do zneska, določenega s strani ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLO, območna enota Novo mesto, opravimo upravičencem do povračila pogrebne omenjene storitve BREZ NJIHOVEGA PLAČILA!

Naši uslužbenci so vam na voljo non-stop na tel. številkah:
068 341-134 in 0609 623-211

OSMRNICA

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 53. letu zapustil naš upokojeni sodelavec

PAVEL KRALJ

voznik v sektorju Gradnje

Ohranili ga bomo v lepem spominu

CESTNO PODJETJE NOVO MESTO

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše mame

MILKE POPOVIČ

roj. Selakovič

iz Škernjencev v Beli krajini

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste pokojno pospremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo g. župniku za opravljen obred, govornici Darinki Popovič za izbrane tople besede, njenemu možu Gajčku za pomoč pri organizaciji pogreba, zastavonoši Zveze borcev Janku Popoviču -Ribiču ter vsem vaščanom.

Vsi njeni

V SPOMIN

Vse odhaja kakor tiha reka,
le spomini zvesto spremljajo človeka...

Danes minevata dve leti, odkar ni več med nami našega dragega, nepozabnega

**FRANCA
LEVSTKA-
MILOŠA**

iz Metlike

Hvala vsem, ki ga z nami ohranjate v lepem spominu.

Vsi njegovi

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

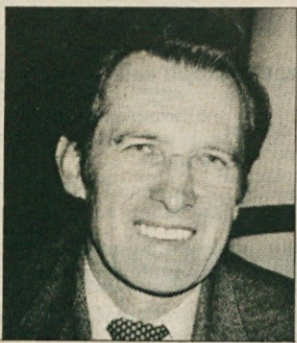
Leopold Oklešen

K Roku 26, Novo mesto
Tel. 068/323-193
Mobitel: 0609/615-239
0609/625-585
Delovni čas: NON STOP

- Prevoz pokojnikov, tudi iz tujine
- prodaja pogrebne materiala
- ureditev pokojnikov, tudi na domu
- urejanje dokumentov v zvezi s pokojniki
- kompletne storitve pri pogrebi
- storitve v zvezi z upepelitvijo
- posredovanje vencev in cvetja
- dekoracija poslovnega prostora
- izredno konkurenčne cene

V dogovoru z Zavodom za zdravstveno zavarovanje vam nudimo naše pogrebne storitve brezplačno, pri kompletnih storitvah z minimalnim doplačilom.

Franc Strajnar

"To petje imamo v krvi! Na kmetih smo včasih veliko peli, ne samo na koncu dela, ampak tudi med raznimi opravili, bodisi ob kopanju in trgatvi v vinogradu ali ko smo imeli kosce in mlatiče. Na naši kmetiji smo imeli veliko delavcev, saj je bilo potrebno na našem stremem gruntu zvečine delati vse ročno," pravi 54-letni Franc Strajnar, predsednik mešanega pevskega zbora Primož Trubar iz Loke pri Zidanem Mostu, ki je nedavno zaokrožil 15. leto uspešnega delovanja. Strajnar pa je do bil zlati Gallusovo značko. Vzboru pojejo tudi njegova žena Anica, računovodkinja sevnškega Merkatorja, ter sinova Igor, elektroinženir v Tovarni kemičnih izdelkov Hrastnik, in Franci, ki letos končuje študij prava.

Strajnarju ob dobrih občečloveskih in prijateljskih odnosih v zboru pomeni največje zadoščenje to, da mladi cenijo slovensko ljudsko pesem, da jo znajo zapeti večglasno, po posluhu, brez not, in da na ta način ohranjamo našo posebnost "trije Slovenci - pevski zbor". Posebej pa poudari, da tistih pesmi, ki jih pojejo na nastopih, nikoli ne pojejo ob drugih priložnostih.

"Živim s tem krajem in vedno mi je bilo veliko od tega, da bi hitreje napredovali. Kar bi lahko naredil, bi rad postoril. In zakaj zbor? To je pravzaprav edina oblika družabnega življenja v Loki," tako v kratkem pojasni svoje življenjsko vodilo Strajnar, zaposlen

ko strokovni učitelj za transportne in komercialne predpise na Slovenskih železnicah v Zidanem Mostu. V tej luči je lažje razumeti, zakaj se je že pred leti odločil, da zakorači v lokalno politiko. Takrat, leta 1969, se je dal izvoliti za občinskega odbornika sevnške občinske skupščine iz podobnega razloga kot pri zadnjih lokalnih volitvah, ko je zadnji hip pristal na kandidaturu za občinskega svetnika na listi SKD, kot neodvisni kandidat, potem ko so mu povedali, da bi bilo bolje tako za Loko, da ne bi kdo tretji odločal v njihovem imenu. Ker je Franc želel, da bi bil kraj bolje urejen, je bil v preteklosti zraven pri "vsaki pasji procesiji". To so bili časi, ko se je Strajnar močno zavzel za asfaltiranje ceste Loka - Račica (za to "državno" cesto so tretjino prispevali krajanji!), za posodobitev ceste do železniške postaje, za obnovo prosvetnega doma in gradnjo mrliske vežice...

"S svojim delom, ne pa s hinavščino, se bom dokazal," je nekoč zabrusil partijskemu veljaku, ki ga je snubil v stranko, in za to svoje že prislovčno odkritosrčnost tedaj ni občutil kakšnih posledic. Franc je odraščal na 36 ha velikem gruntu v Zabukovju nad Sevnico. Spominja se, da so bili takrat hribovski kmetje najbolj na udaru, saj so bili bolj obdavčeni kot v dolini. In ko je mlajši brat umrl, star komaj 16 let, zaradi sarkoma, Franc pa je še nosil vojaško suknjo, se je oče odločil za pametno potezo, da je namreč kupil manjše posestvo v Račici pri Loki. Francu je bilo v Loki takoj všeč, ker je bilo razgibano kulturno in družabno življenje. Igral je kitaro pri Loških fantih, in ko je Loški oktet potreboval tenorista, se je začela njegova 27-letna ljubiteljska pevska pot. V tem času je pel tudi pri moškem zboru v Radečah. Bil je pobudnik ustanovitve Moškega pevskega zbora Primož Trubar v Loki, predhodnika sedanjega mešanega zbora, enega najboljših v Posavju.

PAVEL PERC

PRVOMAJSKI SPUST PO KOLPI

FARA - Prvega maja ob 11. uri se bo začel letošnji tekmovalni in rekreativni spust s kajaki, kanuji in raftingi po Kolpi od Račkega potoka pri Kužlju do Vasi. Proga je dolga okoli 11 km. Po spustu, ki sodi med tradicionalne prireditve na Kolpi, bo družabno srečanje, na katerem bodo podelili pokal, medalje in praktične nagrade. Prijave sprejema Turistično-športno društvo Kostel, tel. (061) 802-175. To društvo organizira 10. junija ob 10. uri še ekološki spust po Kolpi od Račkega potoka mimo Fare in Žage do Bilpe (30 km), 19. avgusta ob 11. uri kajak, kanu, rafting rekreativni spust "Slovenske reke" - Vas-Zlebi, 13 km; 30. septembra ob 11. uri pa spet kajak, kanu, rafting rekreativni spust "Slovenske reke" - Kolpa 95 (proga Vas-Zaga, 10 km), in sicer v počastitev praznika občine Kočevje 3. oktobra. Vmes bo od 1. do 20. avgusta še kajaška šola.

ŠANSONJERKA VITA MAVRIČ V METLIKI

METLIKA - V sredo, 26. aprila, bo pripravila ob 20. uri tukajšnja Ljudska knjižnica v kulturnem domu v Metliki praznični koncert v počastitev dneva upora proti okupatorju in praznika dela. Nastopila bo šansonjerka Vita Mavrič ob spremljavi pianista Boruta Lesjaka.

FOTOGRAFIRAJTE SVOJO AVRO!

NOVO MESTO - Po dognanjih mejnih ved obdaja človeka elektromagnetno energijsko polje avra. Barve in oblike avre nihajo glede na energijska nihanja frekvenc človeka, zato se v avri odražajo čustva, občutki, želje, strahovi, stres, intuitivna inteligenca in drugo. Poznavanje avre je lahko zelo koristno za vsakogar, ki spoznava samega sebe. S posebnim fotografskim aparatom je mogoče slikati posameznikovo avro in izdelati barvno fotografijo. V Novem mestu se lahko naročite na fotografiranje avre po telefonu 28-250.

• Nikoli z nikomer ne tekmuje! (Trstenjak)

Ko lovski pes se na ogled postavi

Lovsko kinološko društvo Posavje Krško ocenilo okoli 80 mladih lovskih psov - Kvaliteta se izboljšuje - Jeseni bo mednarodna ptičarska preizkušnja na Krškem polju

KRŠKO - V soboto, 15. aprila, se je pred lovskim domom Jožeta Jurečiča na Trški gori nad Krškim zbralo veliko lastnikov in ljubiteljev psov, ki so na telesno ocenjevanje pripeljali okoli 80 mladih lovskih psov. Ocenjevanje je pripravilo Lovsko kinološko društvo Posavje Krško. Kinološki sodniki so ocenjevali jamarje, ptičarje, krvosledce ter goniče in šarivce - slednji dve skupini sta na področju Posavja tudi najštevilnejši.

Ocene so bile v normativih, s povprečno oceno prav dobro - prav dobra ocena pa je tudi ena izmed zahtev za pridobitev vzrejne dovoljenja. Seveda ta ocena ni končna, saj lahko pes na kasnejšem ocenjevanju istega ali višjega ranga dobi boljše. Tudi ptičarji, s katerimi so posavski rejci in lastniki še pred leti močno zaostajali za svetovnimi standardi, to raven dosegajo, saj je delovna uporabnost ptičarjev v zadnjih letih v izrednem porastu. Na to kaže tudi mednarodna ptičarska preizkušnja, ki bo letos 30. septembra in 1. oktobra v organizaciji Lovskega kinološkega društva Posavja Krško, posvečena pa bo enemu največjih slovenskih kinologov Bogdanu Sežunu, ki ima največ zaslug za kvaliteto na področju psov ptičarjev.

LKD Posavje Krško deluje v okviru Kinološke zveze Slovenije, lovsko - kinološka društva pa so organizirana regijsko in pokrovajo področja zvez lovskih druženj, ki se združujejo v Lovsko zvezo Slovenije. LKD Posavje ima v svojih vrstah tudi tri kinološke sodnike za lovske pse (v Sloveniji jih je okoli 60), dva sta ocenjevala tudi v soboto.

Opazno je izboljšanje kvalitete zunanosti psov, ker pa je sedaj čas menjave dlake, bi marsikateri pes dobil višjo oceno, če bi lastniki bolj

poskrbeli za dlako. Letos je bilo precej kvalitetnih špringer španjelov, nekaj zelo lepih brak jazbečarjev in jamarjev. Izstopali so špringer španjeli iz legla Jožeta Krevlja iz Dolenje vasi, nemški goniči rejca Darka Pun-

Nemški gonič Blisk

gerčiča z Vinjega Vrha, leglo lovskih terierjev rejca Petra Šošteriča iz Kozjega, leglo koker španjelov Slavka Ureka iz Kapel, odlično oceno pa je prejel tudi tribarvni nemški gonič Blisk (na sliki) last priljubljenega košanjeviškega lovca Ladka Petretiča.

Na osnovi ocene zunanosti se pes uporablja za reprodukcijo, tako se izločijo tisti z dedno hibo oziroma anatomsko napako. Telesna ocena je le del pogoja za reprodukcijo, saj morajo vsi psi po pravilnikih za posamezno pasmo opraviti določene preizkušnje naravnih zasnov oziroma

uporabnostne tekme višjega ranga. Vzrejno dovoljenje izda posebna komisija večih sodnikov. Psička lahko polega do končanega 8. leta starosti pri psu pa te omejitve ni. V leglu lahko ostane največ 8 mladičev. Vsak pes, s katerim se sme loviti, mora biti preizkušen in imeti rodovnik, iz katerega je razviden rod treh generacij.

T. GAZVODA

POMLADNA PETKA IN TENIŠKI CLIO

NOVO MESTO - Tudi za letošnje pripravljajo Revoz posebne serije v Novem mestu izdelanih avtomobilov izključno za domači trg. V začetku pomladi bo kupce po Sloveniji pričakalo 150 ozaljšanih R5 prima z izbrano dodatno opremo. V času tradicionalnega mednarodnega teniškega turnirja Renault Slovenian Open 95, ki bo potekal konec aprila in v začetku maja v Domžalah, bo Revoz svoje pokroviteljstvo nad tem turnirjem obeležil tudi s posebno serijo. Takrat bo namreč v Renaultovih prodajnih salonih v Sloveniji na voljo 100 avtomobilov clio posebne serije "Slovenian Open 95" z razkošnejšo, športno nadahnjeno opremo, posebno nalepko z znakom turnirja na zadku in s pozlačeno ploščico z zaporedno številko na armaturni plošči.

Koširju pirhova zmaga

SEVNICA - Navkljub hladnemu, deževnemu vremenu se stari Sevnici na čelu z organizatorjema Jožetom Maurerjem in Tomom Vačnikom na velikonočno nedeljo niso izneverili 30-letni tradiciji v sekanju pirhova. Tekmovanje je potekalo na Glavnem trgu, pod napuščem Mercatorjeve samopostrežnice. Nihče se ni pritoževal, saj je bil na voljo dober muškatni silvanec birta Plaustejnerja, za tiste, ki bolj cenijo tradicijo kot dobro vino, pa še pelin.

Organizatorji so spet izbrali za tekmovalno "orodje" kovanec za 1 tolar. Razdalja (2,1 m) do pirha za (le) 17 tekmovalcev ni bila prevelika, peterica od teh je pisanico zadela po dvakrat, ostali pa po enkrat. Končni vrstni red je ob enakem številu zadetkov odločilo, kdo je v dveh serijah s po 5 metrov prej zadela pirh tako, da je kovanec obstal v njem.

Uslužbenec Agencije za plačilni promet Brane Košir, ki sliši tudi na ime "Chief" (čif), je zadela pisanico že v prvem metu in nato še v osmem. Mizar Ivan Možic z Vrha pri Boštjanu se je zaradi slabše serije (3. in 7. zadetek) moral zadovoljiti z drugimi mestom, Jože Zavri, obrtnik iz Boštjana, in Marjan Žumer, eden vodilnih mož Elektra Celje, pa sta si delila 3. in 4. mesto. Direktor Nissan Adria Boris Perko je s prvim zadetkom v 1. seriji osvojil 6. mesto in se ni pritoževal.

P.P.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca

Akcija v Beli krajini - Pošta na tleh - Kam jadramo? - Gluhi fotoreporter

Sprva je bil tak mir, kot bi nam pošta odklopila telefon. Ta molk pa je prejšnji četrtek potem le prekinil Polde iz Črnomlja. Možaka zanima, kako je bilo s pred časom napovedano akcijo poostrene kontrole vozil in voznikov v Beli krajini. "Ko imajo take akcije v drugih predelih Slovenije, potem objavijo podatke, koliko vozil je bilo tehnično pomanjkljivih, koliko voznikov vinjenih ipd. O belokranjski akciji pa niti besede. Zanima me, ali so podatki in ugotovitve te akcije tako dobri, da iz preventivnih razlogov ni treba nič objaviti, ali pa tako porazni, da se bojijo z njimi razburjati ljudi," pravi vrli Polde.

Bralec Šenica z Boričevega pa se pritožuje nad poštarjem. "Če večkrat je pisalo o nepravilnostih pri dostavi pošte v naših krajih, sedaj pa smo to doživeli tudi mi. Pred tednom dni je poštar račun za telefon pustil pri sosedovih, danes pa smo pošto dobili na tleh zraven nabiralnika."

Ivanka Černe iz Kota pri Semiču pa je, spodbujena z branjem v našem časopisu, izrekla priznanje in pohvalo terapevtskemu osebju Zdravilišča Dolenjske Toplice. "Imela sem hude zdravstvene težave in večkrat sem bila v tem zdravilišču na zdravljenju. Glavni sestri Stanki in vsemu osebju sem nadvse hvaležna za prizadevanje in topele človeški odnos."

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spreminjali, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Pristupili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, potiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefonski številki (068) 323-606. Dežurni novinar vam bo rad pristuhnil.

Oglasil se je tudi naš pogosti "do-ušnik" Stanko s Pivke. "Kam jadramo?" se sprašuje ta mornar na suhem. "Vseposvoda, kamor se obrneš, kriminal! Kaj bo s tem? Prebral sem, da je nekdo izjavil, da je dan zmage v resnici dan žalosti. Kaj ta človek ne gre s časom naprej? Pa tele nove občine! Imamo ministrstvo za lokalno samoupravo, a še sedaj ne vemo, kako bo to žkljalo! Bo treba ustanoviti še eno ministrstvo, ki bo nadzorovalo ministrstvo za lokalno samoupravo? Ne gre samo za to, da zdaj to napišete. To ni nič. Hočem odgovore kakšnih višjih!"

Jaz, Stanko, nisem noben višji. Vem samo, da sta se zadnjič Drnovšek in minister za lokalno samoupravo kopala v Šmarjeških Toplicah in po tem sklepam, da sta čista. Mislim pa takole: do smrti bomo nekako kobacali in slino požirali, potlej pa - koda koji mili moji.

Novomeški godbenik pa se je oglašil v zvezi z nedavno proslavo na Cvilju v Žužemberku. "V vašem časopisu ste objavili fotografijo tega do-

godka. Sprašujem pa se, če je kaj narobe s sluhom fotoreporterja, saj je očitno preslišal nastop novomeške godbe na pihala, kar se prav temu človeku, ko gre za poročila v časopisu, pogosto dogaja."

Bralec I. B. iz Bele Cerkev pa se je takole odzval na zapis v zadnjem Dolenjskem listu o tem, da Šmarjeta želi svojo občino. "Ne razumem, zakaj se Šmarječani tako potegujejo za svojo občino. Očitno je niso zmogli ustanoviti sami in zraven rinejo še Belo Cerkev. Z nami pa si ne bojo nič pomagali, saj smo tako revni, da jim nimamo kaj prinesiti. Vse, kar je bilo pri nas kaj vrednega, so nam že zdavnaj pobrali: imeli smo šolo, pošto, v prejšnjih časih tudi še občino. Krajevna skupnost Bela Cerkev je včasih segala do Prinovca, tudi to ozemlje so nam pobrali Šmarječani. Saj ni čudno, danes tam stoji na desetine vikendov, denar pa se je stekel v Šmarjeto. Če hočejo imeti občino, naj jo imajo, ampak sami, ni pa treba še revežev tlačiti v to!"

A. B.

DOBRODELNI KONCERT ŠTUDENTOV - Klub belokranjskih študentov iz Ljubljane je minuli dve soboti pripravil dva dobrodelna koncerta in sicer v Metliki in v Črnomlju. Prostovoljne prispevke obiskovalcev ter številnih dolenjskih in belokranjskih podjetij, ustanov in zasebnikov so namenili črnomaljski šoli s prilagojenim programom in varstveno-delovnemu centru. Ta bosta denar porabila za plačilo 7-dnevnega bivanja na morju za tiste prizadete otroke in mladostnike, katerih starši tega stroška sami ne zmorejo. Ravnateljica šole Ema Šujica je v zahvalo podarila Klubu belokranjskih študentov delo enega mladih likovnih umetnikov iz njihove ustanove. Na dobrodelnem koncertu so se predstavili mladi nadarjeni domači glasbeniki in sicer kitarist Anton Črnogelj, pianistka Nana Kure, flavtistka Ana Pezdirc, saksofonistka Kristina Oberžan, ki jo je na klavirju spremljal Andrej Kunič ter v duetu kitarista Peter Jakša in Anton Grahek (na fotografiji). (Foto: M.B.-J.)

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDATE IN PRIKODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Protialkoholno predavanje

Doktor Milan Kim, ki je po zadnji vojni služboval v Metliki, ni ljudi samo zdravil, ampak je imel po vaseh tudi vrsto predavanj, na katerih naj bi se prebivalci zdravstveno prosvetili. Tako je od višjih prejel navodilo, naj pripravi protialkoholno predavanje in ljudi opozori na pretirano in škodljivo pitje vina.

Doktor Kim se je takoj odločil. V Drašiče bo šel z motorjem. V središče vinogradništva! V šolo, ki je bila v soseski hiši, kjer so vaščani imeli tudi vinko klet.

Lepe, koristne besede zdravnika so šle poslušalcem od srca in so se zato takoj po predavanju vsi skupaj preselili v sosesko klet. Tam so družno ugotovili, da sta dva litra na odraslo glavo na dan dovolj, kar je več, pa naj se prihrani za naslednji dan.

Seveda so zdravnika za poučno predavanje tudi nagradili. Njegovo motorno kolo so na povratku kar lepo okrasili s polnimi pletenkami in steklenicami.

Prva pomoč

Takoj po vojni je metliškemu zdravniku dr. Milanu Kirnu oblast dodelila motorno kolo, s katerim naj bi obiskoval bolnike. Bil pa je doktor s tem vozilom sprva malo nespreten, in ko mu je v Metliki zaprl pot poln voz sena, je trčil naravnost vanj ter padel po cesti. Bilo je sicer samo nekaj prask, vendar je bila prva pomoč takoj na mestu. Ko so bližnji prebivalci videli nesrečo, so trije: gospodar Bračiča, kamnosek Foršek in ključavničar Mehak, takoj prihiteli na pomoč. Vsak s polno steklenico slivovke!

Zbrali: Bojan Ajdič

Nova beseda

Učiteljica vpraša učenca: "Vodi, kjer redijo ribe, pravimo ribnik. Kako bi rekli vodi oz. prostoru, kjer redijo žabe?"

Učenec: "Žabnik."

Naj bo zadovoljna

"Žena, draga žena, bodi zadovoljna!" zakliče mož ženi, ko se je vrnil z ribolova, "ves mesec ti ne bo treba kupiti mesa."

"Zakaj pa ne? Mar si ujel toliko rib?" je radovedna žena.

"Ne, ne, ampak ker ni bilo rib, sem šel s prijatelji v gostilno in zaigral vsa plačla..."

Ljubimska

"Dragi moj, prav vesela sem, da sva danes lahko brez skrbi vse do večera. Moj mož je namreč odšel loviti ribe. Kako si se pa ti izmazal doma?"

"Preprosto. Vzel sem ribiško palico, rekoč, da grem loviti ribe..."